

מאז ומתמיד

מאז ומתמיד

נושנתו של
נאו טסה־טונג

ממשנתו

של

מאו

טסה-טונג

תרגם

אורי דפ

הוצאת ענויקם

תשכ"ז

QUOTATIONS FROM
CHAIRMAN
MAO TSE-TUNG

כל הזכויות שמורות
נסדר בדפוס 'אדיר', נדפס בדפוס 'שם'

©

Copyright, 1967, by Amikam — Tel Aviv Publishers
printed in Israel

הביא לדפוס עמיקם גורביץ

ה ת ו כ ו

7	המפלגה הקומוניסטית	1.
10	מעמדות ומלחמת מעמדות	2.
17	סוציאליזם וקומוניזם	3.
27	העם	בסתירות בקרב	4.
33	מלחמה ושלום	5.
						האימפריאליזם וכל הריאקציונרים	6.
40	הם נמרים של נייר	
44	העזו להילחם והעזו לנצח	7.
47	מלחמת העם	8.
52	צבא העם	9.
54	הנהגת הועדים המפלגתיים	10.
60	הקו ההמוני	11.
68	עבודה פוליטית	12.
74	יחסים בין קצינים וחיילים	13.
76	יחסים בין הצבא והעם	14.
77	דמוקרטיה בשלושת השטחים העיקריים	15.
81	חינוך הצבא ואימונו	16.
83	בשירות העם	17.
84	פאטריוטיזם ובינלאומיות	18.
87	גבורה מהפכנית	19.
89	בניית ארצנו בהריצות ובצנע	20.
93	הישענות על עצמנו ומאבק מאומץ	21.
97	שיטות מחשבה ושיטות עבודה	22.

109	מחקר ולימוד	.23
112	חינוך עצמי אידיאולוגי	.24
118	אחדות	.25
119	משמעת	.26
121	ביקורת וביקורת עצמית	.27
125	קומוניסטים	.28
128	קאדרים	.29
134	נוער	.30
136	נשים	.31
138	תרבות ואמנות	.32
141	לימודים	.33

הערת המתרגם

ספר זה תורגם מן המהדורה האנגלית שיצאה ב'הוצאה לשפות זרות', פקינג 1966. לא הבאנו בציוני המקורות של כל קטע את שם הספר (על פי רוב 'כתבים נבחרים' בהוצאה האנגלית שיצאה בסין) ואת מספרי העמודים. מבחר כתבי מאו טסה-טונג מצוי בשפות רבות, וחלקם גם בעברית. (עד כה הופיעו בעברית מספרי מאו טסה-טונג: 'כתבים נבחרים', 2 כרכים, בהוצאת ספריית פועלים; 'הדמוקרטיה החדשה', בהוצאת הקיבוץ המאוחד; ו'הסטרטגיה של המלחמה בסין', בהוצאת ספריית פועלים). כמראי מקומות יכולים לשמש התאריכים המדוייקים שבסוף כל קטע, כיוון שבכל הוצאות כתביו של מאו ערוכים הדברים לפי התאריכים ולא יקשה על הקורא למצוא את החיבור המתאים לפיהם.

במקומות אחדים שינה המהדיר האנגלי מן התרגום שב'כתבים נבחרים' ובספרי מאו אחרים, כדי להקל על הקורא להבין את ההקשר. בכל אלה הלכנו בעקבות הנוסח האנגלי של ספר זה.

ו. הכפלה הקומוניסטית

ה כוח המרכזי המצמיד את ענייננו קדימה הוא
המפלגה הקומוניסטית הסינית.
הבסיס העיוני המדריך את מחשבתנו הוא המארקסיזם-
לניניזם.

נאום פתיחה במושב הראשון של קונגרס העם הלאומי
הראשון של הריפובליקה העממית הסינית
(15 בספטמבר 1954)

כדי לחולל מהפכה מן ההכרח שתהיה לנו מפלגה
מהפכנית. בלי מפלגה המתבססת על תורת המהפכה
המארקסיסטית-לניניסטית, מן-הנמנע להנהיג את מעמד
הפועלים ואת המוני העם אל הנצחון על האימפריאליזם
ועל כלבי לויתו.

כוחות המהפכה בעולם כולו התאחדו, הילחמו בתוקפנות
האימפריאליסטית ו”
(נובמבר 1948)

בלעדי מאמציה של המפלגה הקומוניסטית הסינית, בלעדי
הקומוניסטים הסינים כעמוד התווך של העם הסיני, לעולם
לא תוכל סין להגיע אל העצמאות והשחרור, אף לא אל
התיעוש ואל המודרניזציה של חקלאותה.

על ממשלת קואליציה
(24 באפריל 1945)

המפלגה הקומוניסטית הסינית היא גרעין המנהיגות של
העם הסיני כולו. בלי הגרעין הזה לא יעלה בידי הסוציאליזם
לנחול את הנצחון.

נאום בקבלת הפנים הכללית לצירי הקונגרס הלאומי
השלישי של איגוד הנוער הדמוקראטי החדש של סין
(25 במאי 1957)

מפלגה ממושמעת היטב, המצויידת בתורת המארקסיזם-
לניניזם, האוחזת במכשיר הביקורת-העצמית והקשורה קשר

אמיץ להמוני העם; צבא הנתון להנהגתה של מפלגה כזאת; וחזית מלוכדת של כל המעמדות והקבוצות המהפכניות תחת הנהגתה של מפלגה כזאת — אלה הם שלושת כלי-הגשק שבאמצעותם הדברנו את האוייב.

על הדיקטטורה הדמוקראטית של העם

(30 ביוני 1949)

שומה עלינו לתת אמון בהמונים ולתת אמון במפלגה. אלה הם שני עיקרי היסוד. אם נטיל ספק בשני העיקרים, לא נצליח במאומה.

על שאלת הקואופרציה החקלאית (31 ביולי 1955)

המפלגה הקומוניסטית הסינית, כשהיא מצויידת בתורה ובאידיאלוגיה של המארקסיזם-לניניזם, הביאה לעם הסיני סגנון עבודה חדש, אורח פעולה שעיקר מהותו הם: שילוב העיון והמעש, הידוק הקשר עם ההמונים, והפעלת ביקורת עצמית.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

מפלגה פוליטית העומדת בראש תנועה מהפכנית גדולה לא תוליכנה אל הנצחון אלא אם תחזיק בידה תיאוריה מהפכנית וידיעת ההיסטוריה, ועם זאת אחיזה איתנה בתנועה המעשית.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה המהפכנית (אוקטובר 1938)

נוהגים היינו לומר, כי תנועת יישור-הדרך היא "תנועה נרחבת של חינוך מארקסיסטי". יישור-הדרך משמעו שכל המפלגה כולה תלמד מארקסיזם תוך כדי ביקורת עצמית. ודאי וודאי שנוסיף דעת את המארקסיזם במרוצת תנועת יישור-הדרך.

נאום בועידה הלאומית על עבודת ההסברה של המפלגה הקומוניסטית הסינית (12 במארס 1957)

תפקיד רב-ייסורים הוא להבטיח חיים טובים יותר למאות מיליוני העם הסיני ולבנות את ארצנו המפגרת מבחינה כלכלית ותרבותית עד שתהא משגשגת ואיתנה ותתברך ברמה תרבותית גבוהה. ודווקא משום כך, כיוון

שחפצים אנו להיחלץ למשימה זו ביתר-יכולת ולשתף פעולה עם כל אותם אנשים בלתי-מפלגתיים החדורים אידיאליים רמים ורצון עז לתקן תיקונים, חייבים אנו להנהיג תנועות יישור-הדרך גם עתה וגם בעתיד, ולסלק מקרבנו פעם אחר פעם את כל המעוות שבנו.

שם

מדיניות היא נקודת-המוצא לכל פעולותיה המעשיות של מפלגה מהפכנית, והיא מוצאת ביטויה במהלך פעולותיה של המפלגה ובתוצאותיהן כאחת. מפלגה מהפכנית מגשימה מדיניות כל-אימת שהיא נוקטת פעולה. אם אין היא מוציאה לפועל מדיניות נכונה, הריהי מוציאה לפועל מדיניות בלתי-נכונה; אם איננה מוציאה לפועל מדיניות מסויימת בהכרה, הרי היא עושה כן שלא-בהכרה. מה שנקרא בפינו 'נסיון' הוא התהליך והתוצאה הסופית של הוצאתה-לפועל של מדיניות. רק בדרך המעש של העם, כלומר בדרך הנסיון, נוכל לוודא אם מדיניות נכונה היא או מוטעית, ולקבוע אל-נכון באיזו מידה נכונה היא או מוטעית. ואולם המעש של העם, ובמיוחד המעש של מפלגה מהפכנית של ההמונים המהפכניים, מן ההכרח שיהיה כרוך במדיניות כלשהי. לפיכך, בטרם נפתח בפעולה, עלינו להסביר את המדיניות לחברי המפלגה ולהמונים, לאחר שניסחנו אותה לאור הנסיבות הקיימות. שאם לא כן יסטו חברי המפלגה וההמונים מקו הנחייתנו, יוכו בסגוורים ויוציאו לפועל מדיניות מוטעית.

על המדיניות בדבר התעשייה והמסחר

(27 בפברואר 1948)

מפלגתנו כוננה את הקו הכללי ואת המדיניות הכללית של המהפכה הסינית, וכן גם תדריכי-פעולה וקווי-מדיניות ספציפיים. ברם, רבים הם החברים הזוכרים את תדריכי-הפעולה ואת קווי-המדיניות הספציפיים של המפלגה, ושוכחים תדיר את הקו הכללי ואת המדיניות הכללית שלה. אם נשכח בפועל-ממש את הקו הכללי והמדיניות הכללית של המפלגה, סופנו שנהיה מהפכנים כושלים, בלתי-בוגרים,

מבלבלים, ובשעה שנוציא לפועל תדריך-פעולה ספציפי וקו-מדיניות ספציפי, נאבד את הכיוון וגיטלטל פעם לצד שמאל ופעם לצד ימין, והעבודה תיגזק.

נאום בוועידת הקאזרים באיזור המשוחרר שאנטי-
סוואן (1 באפריל 1948)

המדיניות והטקטיקה הן תמצית חייה של המפלגה; חברים מנהיגים בכל הדרגים חייבים להקדיש להן תשומת-לב מלאה, ולא לגלות הזנחה בשום פנים ואופן.

חוזר על המצב (20 במארס 1948)

2. נועמדות ונולחנות נועמדות

מעמדות נאבקים זה בזה, מקצתם מנצחים, אחרים מתחסלים. כזאת היא ההיסטוריה, כאלה הן תולדות הציביליזציה מזה אלפי שנים. לפרש את ההיסטוריה מנקודת השקפה זו — הרי לכם המאטריאליזם ההיסטורי; להתנגד לנקודת-השקפה זו — הרי לכם האידיאליזם ההיסטורי. "הסירו האשליות, היכוננו למאבק"

(14 באוגוסט 1949)

בחברה מעמדית שייך כל אדם למעמד מסויים, וכל מחשבה, ללא יוצא מן הכלל, טבועה בחותם המעמדי.

על המעש (יולי 1937)

שינויים בחברה נובעים בעיקר מהתפתחות הסתירות הפנימיות שבחברה, דהיינו, הסתירה בין כוחות הייצור ויחסי הייצור, הסתירה בין המעמדות, והסתירה בין הישן והחדש; התפתחותן של סתירות אלו היא הדוחפת את החברה קדימה והיא הנותנת את הדחף להחלפת החברה הישנה בחדשה.

על הסתירה (אוגוסט 1937)

הניצול הכלכלי האכזרי והדיכוי הפוליטי בידי מעמד בעלי האחויות גרמו למרידות איכרים לאין-שיעור נגד שלטונו של מעמד זה... אותם מאבקים מעמדיים של האיכרים, מרידות האיכרים ומלחמות האיכרים, הם שהיו הכוח המניע האמיתי בהתפתחותה ההיסטורית של החברה הפיאודאלית הסינית.

המהפכה הסינית והמפלגה הקומוניסטית הסינית
(דצמבר 1939)

בניתוח המעמיק ביותר, המאבק הלאומי הוא עניין של מאבק מעמדי. בקרב לבני-העור שבארצות-הברית, החוגים הריאקציוניים השליטים בלבד הם המדכאים את העם הכושי. אין הם יכולים לייצג בשום פנים את הפועלים, החנוואים, האינטלקטואלים המהפכניים ושאר אנשים נאורים, המהווים את הרוב המכריע של העם הלבן.

"הכרזה לתמיכה בכושים האמריקנים במאבקם הצודק נגד אפלייה גזעית בידי האימפריאליזם של ארה"ב" (8 באוגוסט 1963), בספר "עמי כל העולם, התאחדו והביסו את התוקפנים של ארה"ב וכל גרוריהם".

עלינו המלאכה לארגן את העם. ואשר לריאקציונרים שבסין, הרי שעלינו לארגן את העם למען הפילם. כל הגילויים הריאקציוניים דומים; אם לא תכה בהם, אינם נופלים. משל למה הדבר דומה, לכיבוד הרצפה; בנוהג שבעולם, מקום שאין המטאטא מגיע, אין האבק נעלם מעצמו.

המצב ומדיניותנו לאחר הנצחון במלחמת ההתנגדות נגד יפן (13 באוגוסט 1945)

האויב לא ייעלם מכוח עצמו. גם הריאקציונרים הסיניים גם הכוחות התוקפניים של האימפריאליזם האמריקני בסין לא ירדו מעל במת ההיסטוריה מרצונם הטוב.

"המשיכו במהפכה עד הסוף" (30 בדצמבר 1948)

מהפכה אינה סעודת-ריעים, או כתיבת מאמר, אף לא ציור תמונה או מעשה ריקמה; הן לא תוכל להיות כה מעודנת, כה שליוה ואניגת-טעם, כה מתונה, אדיבה, מגומסת

ונדיבת-לב. מהפכה — הלא היא מרידה, מעשה של אלימות
עזה שבו יוצא מעמד אחד למגר שלטונו של מעמד אחר.

דו"ח על סקר תנועת האיכרים במחוז הונאן
(מארס 1927)

צ'יאנג קאי-שק מנסה תמיד לחטוף כל קורטוב של כוח
וכל קורטוב של הישג מידי העם. ואנחנו? מדיניותנו היא
לגמול לו מידה כנגד מידה ולהילחם על כל שעל אדמה.
אנחנו נוהגים על פי דרכו שלו. תמיד מנסה הוא לכפות
מלחמה על העם, חרב אחת בימינו וחרב אחת בשמאלו.
אף אנו שולפים חרבות והולכים בדרכיו... וכשם שצ'יאנג
קאי-שק משחיו עכשו את חרבותיו, כן נשחיו גם אנחנו.
המצב ומדיניותנו לאחר הנצחון במלחמת ההתנגדות
נגד יפן (13 באוגוסט 1945)

מי הם אויבינו? מי הם ידידינו? במהפכה הרי זו שאלה
שנודעת לה חשיבות ראשונה במעלה. הטעם העיקרי לכך,
שכל המאבקים המהפכניים שהיו עד כה בסין הביאו
לתוצאות כה עלובות, נעוץ בחוסר יכולתם של המהפכנים
להתלכד יחדיו עם ידידים אמיתיים כדי לצאת בהתקפה על
האויבים האמיתיים. מפלגה מהפכנית היא מדריך להמונים,
ושום מהפכה לא זכתה עדיין בנצחון כאשר המפלגה
המהפכנית הוליכה אותם שולל. כדי שנהיה סמוכים-ובטוחים
שננחל נצחון במהפכתנו ולא נוליך את ההמונים שולל,
שומה עלינו לדאוג לכך שנתאחד עם ידידינו האמיתיים
למען נצא בהתקפה על אויבינו האמיתיים. כדי להבחין בין
ידידים של ממש לאויבים של ממש עלינו לנתח ניתוח כללי
את מצבם הכלכלי של המעמדות השונים בחברה הסינית
ואת היחס השונה של כל אחד מהם כלפי המהפכה.

ניתוח מעמדותיה של החברה הסינית (מארס 1926)

אויבינו הם איפוא כל העושים יד אחת עם האימפריאליזם —
מושלים צבאיים, ביורוקראטים, נציגי ההון הזר, בעלי-
האחוזות הגדולים, והחלק הריאקציוני של האינטליגנציה
שנלווה אליהם. הכוח המדריך במהפכתנו הוא הפרולטריון

התעשייתי. ידידינו הקרובים הם: הפרוליטריון-למחצה
והבורגנות הזעירה בשלמותם. אשר לבורגנות הבינונית
הפוסחת על שתי הסעיפים, הרי עלול האגף הימני להפוך
לאויבנו והאגף השמאלי עשוי להיות ידידנו — אבל עלינו
לעמוד על המשמר בלי הרף ולא להניח להם לזרוע מבוכה
בשורותינו.

שם

מי שמצדד עם העם המהפכני הריהו מהפכן. מי שמצדד
עם האימפריאליזם, הפיאודאליזם והקפיטאליזם הביורוקראטי
הריהו מהפכן-נגד (קונטר-רבולוציונר). מי שמצדד עם
העם המהפכני בדיבור בלבד אך נוהג אחרת במעשיו הוא
מהפכן מן השפה ולחוץ. מי שמצדד עם העם המהפכני
במעשים לא פחות מאשר בדיבורים הוא מהפכן במלוא
מובן המלה.

נאום הסיום במושב השני של הועד הלאומי הראשון
של הועידה המדינית המייעצת של העם הסיני
(23 ביוני 1950)

סבור אני שרע הדבר מבחינתנו אם אדם יחיד, מפלגה
פוליטית, צבא או בית-ספר אינם מותקפים על ידי אויביהם,
כי בלי-ספק פירוש הדבר שירדנו למדרגת האוייב. טוב
הדבר כשהאוייב תוקף אותנו, כי זה מוכיח שמתחנו קו
הפרדה ברור בין האוייב לבינינו. ועוד טוב יותר מזה,
כשהאוייב תוקף אותנו בפראות ומצייר דיוקננו שחור-
משחור וללא כל סגולה טובה; דבר זה מגלה בעליל כי
לא זו בלבד שמתחנו קו הפרדה ברור בין האוייב לבינינו
אלא גם שהשגנו הישגים ניכרים בעבודתנו.

להיות מותקפים על ידי האוייב אינו דבר רע כי אם
דבר טוב (26 במאי 1939)

שומה עלינו לתמוך בכל אשר מתנגד לו האוייב, ולהתנגד
לכל אשר תומך בו האוייב.

ראיון עם שלושה עתונאים מיסוכנות הידיעות המר-
כזית, מן ה'סאו טאנג פאו' וה'הסין מין פאו'
(16 בספטמבר 1939)

עמדתנו היא עמדת הפרוליטריון וההמונים. לגבי חברי המפלגה הקומוניסטית פירוש הדבר: להיות צמודים לעמדת המפלגה, דבקים ברוח המפלגה ונאמנים למדיניותה.

דברים בכינוס ינאן על ספרות ואמנות (מאי 1942)

לאחר שנכחיד מן העולם את האויבים בעלי הרובים, עדיין ייוותרו לנו אויבים בלי רובים; הללו חזקה עליהם שיוסיפו להיאבק נגדנו מאבק נואש, ולעולם אל נקל ראש בהם. אם לא נעלה בעיה זאת עכשיו ונבין אותה כהלכה, נשגה שגיאה חמורה ביותר.

דו"ח למושב המליאה השני של הועד המרכזי השביעי של המפלגה הקומוניסטית הסינית (5 במארס 1949)

האימפריאליסטים מחוץ והריאקציונרים מבית בוודאי שלא ישלימו עם תבוסתם בחיבוק ידיים, והם יילחמו עד לחפירת המגן האחרונה. גם לאחר שישררו שלום וסדר בכל הארץ, עוד ימשיכו לעסוק בחבלה ולגרום להפרעות בכל מיני דרכים, וינסו בכל יום ובכל שעה לחדש ימיהם כקדם. דבר זה בלתי-נמנע הוא ואין ספק בו, ובשום פנים ואופן אין אנו רשאים להרפות מעירנותנו.

נאום פתיחה במושב המליאה הראשון של הועדה המדינית המייעצת של העם הסיני (21 בספטמבר 1949)

בסין הושלמה אמנם התמורה הסוציאליסטית העיקרית, ביחס למשטר הקניין, ומאבקי-המעמדות הנרחבים והסוערים של המוני העם, שהיו כה אופייניים לתקופות המהפכניות הקודמות, נסתיימו בעיקרו של דבר; אך עדיין מצויים בה שרידים של מעמדות בעלי-האחוזה וסוכני ההון הזר שמוגרו, עדיין ישנה בורגנות, והתהוותה מחדש של הבורגנות הזעירה אך זה החלה. מלחמת המעמדות עוד רחוקה מסיימה. המאבק המעמדי בין הפרוליטריון לבורגנות, המאבק המעמדי בין הכוחות הפוליטיים השונים, וכן המאבק המעמדי בתחום האידיאולוגיה בין הפרוליטריון והבורגנות, עוד נכונה להם דרך ארוכה ופתלתלה, ועוד יבואו ימים שבהם יחריפו

ויתחדדו. הפרוליטריון שואף לשנות את פני העולם בהתאם להשקפת עולמו שלו, וכן שואפת הבורגנות. מבחינה זו, השאלה מי ינצח, הסוציאליזם או הקפיטאליזם, עוד לא נפתרה בפועל ממש.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם
(27 בפברואר 1957)

עוד יעבור זמן רב מאד עד שטיפול ההכרעה במאבק האידיאולוגי בין סוציאליזם וקפיטאליזם בארצנו. וזאת על שום מה? על שום שהשפעת הבורגנות ואנשי הרוח שבאו מן החברה הישנה עוד תתקיים בארצנו זמן רב, ויחד עמה האידיאולוגיה המעמדית שלהם. אם לא יובן דבר זה כראוי, או אם לא יובן כלל, עתידים אנחנו להיתפש לשגיאות חמורות ביותר, ולהתעלם מן ההכרח להוסיף ולנהל את המאבק בתחום האידיאולוגיה.

שם

בארצנו תוסיף להתקיים האידיאולוגיה הבורגנית והזעיר-בורגנית, האידיאולוגיה האנטי-מארקסיסטית, עוד זמן רב מאד. בעיקרו של דבר כבר קם המשטר הסוציאליסטי בארצנו ונכון בה. זכינו בנצחון היסודי כאשר חוללנו את התמורה בבעלות על אמצעי הייצור, אך לא נחלנו עדיין נצחון מלא בחזית הפוליטית והאידיאולוגית. בתחום האידי-אולוגי לאמיתו של דבר לא נתישבה עדיין השאלה מי ינצח במאבק בין הפרוליטריון לבורגנות. עדיין אנוסים אנו לנהל מאבק ממושך נגד האידיאולוגיה הבורגנית והזעיר-בורגנית. טעות היא שלא להבין זאת ולזנוח את המאבק האידיאולוגי. כל הרעיונות המוטעים, כל עשבי הרעל, כל רוחות הרפאים והמפלצות, מן הדין להעבירם תחת שבט הביקורת; בשום פנים אין להניח להם שירבו ויעצמו באין מפריע. ברם, הביקורת חייבת להיות נבונה, מגומקת ומשכנעת, ולא גסה, ביורוקרטית, מיטאפיסטית ודוגמאטית.

נאום בועידה הלאומית על עבודת ההסברה, של
המפלגה הקומוניסטית הסינית (12 במארס 1957)

הדוגמאטיזם והרביזיוניזם שניהם נוגדים את המארקסיזם. אומנם כן, המארקסיזם צריך להתקדם; עליו להתפתח יחד עם התפתחותו של המעש, ואל לו להיעצר על מקומו. הוא יחסר רוח חיים, אם יקפא על שמריו ויתאבן. אף על פי כן לעולם אין לפגוע בעקרונות היסוד של המארקסיזם, לבל נשגה בשגיאות רבות. דוגמאטיזם הוא לגשת אל המארקסיזם מנקודת-השקפה מיטאפיסית ולראותו כדבר נוקשה וקפוא. רביזיוניזם הוא להתכחש לעקרונות היסוד של המארקסיזם ולשלול את האמת האוניברסאלית שבו. הרביזיוניזם הוא צורה אחת של אידיאולוגיה בורגנית. הריביזיוניסטים מכ- הישים את ההבדלים בין סוציאליזם וקפיטאליזם, בין הדיקטטורה של הפרוליטריון לדיקטטורה של הבורגנות. למעשה הם דוגלים לא בקו הסוציאליסטי אלא בקו הקפיטאליסטי. בנסיבות הנוכחיות רב הנזק שברביזיוניזם מזה שבדוגמאטיזם. כיום אחת ממשימותינו החשובות ביותר בחזית האידיאולוגית היא הרחבת הביקורת על הרביזיוניזם.

שם

רביזיוניזם או אופורטוניזם ימני הוא מגמת מחשבה בורגנית שהיא מסוכנת אף מן הדוגמאטיזם. הרביזיוניסטים, האופורטוניסטים הימניים, משלמים מס שפתיים למארקסיזם; גם הם מתקיפים "דוגמאטיזם". אך מה שהם מתקיפים באמת, הרי זו תמצית מהותו של המארקסיזם. הם מתנגדים למאטריאליזם ולדיאלקטיקה או מעוותים אותם, הם מתנגדים לדיקטטורה הדמוקרטית של העם ולמנהיגותה של המפלגה הקומוניסטית או מנסים להחלישה, והם מתנגדים לתמורה הסוציאליסטית ולבנייה הסוציאליסטית או מנסים להחלישן. לאחר נצחונה היסודי של המהפכה הסוציאליסטית בארצנו עדיין מצויים בה מספר אנשים המשתעשעים בתקוות שווא שיוכלו להשיב על כנו את המשטר הקפיטאליסטי, והם נלחמים במעמד הפועלים בכל החזיתות, ובכללן החזית האידיאולוגית. ועוזריהם הראשיים במאבק הזה הם הרביז- ייסטים.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

3. סוציאליזם וקומוניזם

הקומוניזם הוא גם שיטת המחשבה של הפרוליטריון וגם משטר חברתי חדש. שונה הוא מכל שיטת מחשבה ומכל משטר חברתי שלפניו, והריהו התורה השלמה, המתקדמת, המהפכנית והראציונאלית ביותר שבתולדות האנושות. שיטת המחשבה והמשטר החברתי של הפיאודו-אליזם מקומם במוזיאון ההיסטוריה בלבד. שיטת המחשבה והמשטר החברתי של הקפיטאליזם נהפכו אף הם לשריד מוזיאוני בחלק אחד של העולם (בברית-המועצות), ואילו בשאר ארצות דומה היא ל"אדם גוסס הגווע מהרה, כחמה השוקעת בהרי מערב", ועד מהרה תיגנו במוזיאון גם שם. רק שיטת המחשבה והמשטר החברתי של הקומוניזם רעננים וחיוניים הם, ותורה זו סוחפת את העולם בעוצמת געש ובעוז רעמים.

על הדמוקראטיה החדשה' (ינואר 1940)

המשטר הסוציאלי יחליף בבוא היום את המשטר הקפיטאליסטי; וזאת בתוקף חוק אובייקטיבי שאינו תלוי ברצונו של אדם. ינסו אנשי הריאקציה ככל שינסו לעצור בעד גלגל ההיסטוריה, במוקדם או במאוחר תפרוץ המהפכה וסופה שתנצח.

נאום במושב הסובייט העליון של ברית המועצות, לכבוד יום השנה ה-40 של המהפכה הסוציאליסטית האוקטוברית הגדולה (6 בנובמבר 1957)

אנחנו הקומוניסטים לעולם איננו מסתירים את השקפותינו הפוליטיות. בבירור גמור ומעבר לכל ספק, תכניתנו לעתיד, כלומר תכנית המאקסימום שלנו, היא להביא את סין עד לסוציאליזם ולקומוניזם. שמה של מפלגתנו והשקפת עולמנו המארקסיטית כאחד מצביעים באופן חד-משמעי על אידיאל עליון זה של העתיד, עתיד של זוהר ותפארת לאין-ערוך. על משלת קואליציה' (24 באפריל 1945)

התנועה המהפכנית הסינית בראשותה של המפלגה הקומוניסטית מקיפה בכללותה את שני השלבים, שלב המהפכה הדמוקרטית ושלב המהפכה הסוציאליסטית; אלה הם שני תהליכים מהפכניים, השונים זה מזה במהותם; והשני אין להוציאו לפועל אלא לאחר השלמת הראשון; המהפכה הדמוקרטית היא ההכנה ההכרחית לקראת המהפכה הסוציאליסטית, והמהפכה הסוציאליסטית היא המשכה וסיומה ההכרחי של המהפכה הדמוקרטית. המטרה הסופית שכל הקומוניסטים חותרים אליה היא כינונה של חברה סוציאליסטית וקומוניסטית.

המהפכה הסינית והמפלגה הקומוניסטית הסינית
(דצמבר 1939)

המהפכה הסוציאליסטית שואפת לקרוא דרור לכותות הייצור. המעבר מבעלות פרטית לבעלות סוציאליסטית, או קולקטיבית בחקלאות ובמלאכה, ומבעלות קפיטאליסטית לסוציאליסטית בתעשייה ובמסחר, עתיד לגרור אחריו שחרור עצום של הכוחות היצרניים. כך נוצרים התנאים החברתיים להתרחבות אדירה של הייצור התעשייתי והחקלאי.

נאום בועידת המדינה העליונה (25 בינואר 1956)

בשעה זו מגשימים אנו מהפכה לא רק במשטר החברתי, דהיינו השינוי מבעלות פרטית לבעלות ציבורית, אלא גם בטכנולוגיה, דהיינו השינוי ממלאכה לייצור-מכונות מודרני רב-היקף, ושתי המהפכות כרוכות זו בזו. בחקלאות, לאור הנסיבות הקיימות בארצנו, צריכה הקואופרציה להקדים את השימוש במכונות הגדולות (בעוד שבארצות קפיטאליסטיות מתפתחת החקלאות באורח קפיטאליסטי). לפיכך חלילה לנו מראות את התעשייה והחקלאות, את התיעוש הסוציאליסטי והתמורה הסוציאליסטית של החקלאות, כשני עניינים נפרדים ונבדלים, ובשום פנים אל לנו להדגיש את חשיבות האחד ולהקל ראש בשני.

על שאלת הקואופרציה החקלאית (31 ביולי 1955)

המשטר החברתי החדש שלנו הוקם זה לא כבר, ועדיין דרושה לו שהות להתגבשותו. אין זה מן הראוי להניח, שהמשטר החדש ניתן לגיבוש מלא ברגע שהוקם, שהרי דבר זה מן-הנמנע הוא. יש להביא לגיבושו צעד אחר צעד. כדי להגיע לכלל גיבושו המלא מן ההכרח לא רק לחולל תיעוש סוציאליסטי מלא של הארץ ולהתמיד במהפכה הסוציאליסטית בחזית הכללית, אלא גם להמשיך בעקשנות ובעקיבות במאבקים המהפכניים הסוציאליסטיים ובחינוך הסוציאליסטי בחזיתות המדיניות והאידיאולוגיות. יתר על כן, דרושים לשם כך גם כמה גורמים בין-לאומיים מסייעים.

נאום בוועידה הלאומית על עבודת ההסברה של
המפלגה הקומוניסטית הסינית (12 במארס 1957)

המאבק לגיבוש המשטר הסוציאליסטי, המאבק על ההכרעה בין הסוציאליזם לקפיטאליזם, עוד יימשך בסין תקופה היסטורית ארוכה. אך כולנו מצווים להבין היטב, שהמשטר החדש של הסוציאליזם עתיד להתבסס איתן, ואין בדבר כל ספק. סמוכים ובטוחים אנו שנוכל לבנות מדינה סוציאליסטית עם תעשייה מודרנית, חקלאות מודרנית, ומדע ותרבות מודרניים.

סס

מספר אנשי-הרוח העוינים את מדינתנו זעום עד מאד. הללו אינם רוחשים חיבה למדינה זו, כלומר לדיקטטורה של הפרולטריון, והם נכספים אל החברה הישנה. באשר תודמן להם ההודמנות גורמים הם להפרעות ולקשיים ומנסים לנתץ את המפלגה הקומוניסטית ולהשיב את סין לימי קדם. בין שתי הדרכים, הפרוליטארית והבורגנית, בין הדרך הסוציאליסטית לקפיטאליסטית, מבכרים האנשים הללו בקשיות-עורפם ללכת בזו האחרונה. לאמיתו של דבר דרך זו אינה מן האפשר, ולפיכך מוכנים הם למעשה להיכנע בפני האימפריאליזם, הפיאודאליזם, והקפיטאליזם הביורוקראטי. את האנשים האלה תוכל למצוא בקרב חוגים פוליטיים, וכן בחוגים תעשייתיים ומסחריים, תרבותיים

וחינוכיים, מדעיים וטכנולוגיים ודתיים, והרי הם ריאקציו-
ניים לעילא.

שס

הבעיה הרצינית היא חינוכו של מעמד האיכרים. המשק
החקלאי מפוזר ומפורד, והסוציאליזציה של החקלאות, אם
לדון לפי נסיונה של ברית-המועצות, תדרוש זמן ממושך
ועבודה מפרכת. אך בלא סוציאליזציה של החקלאות לא
יוכל להתקיים סוציאליזם שלם ומבוסס.

על הדיקטטורה הדמוקרטית של העם (30 ביוני 1949)

עלינו לתת אמון בכך, ראשית, שהמוני האיכרים מוכנים
להתקדם צעד אחר צעד לאורך דרך הסוציאליזם תחת
הנהגתה של המפלגה, ושנית, שהמפלגה מסוגלת להנהיג
את האיכרים לאורך הדרך הזאת. שתי נקודות אלה הן
תמציתו של העניין, הן הזרם הראשי.

על שאלת הקואופרציה החקלאית (31 ביולי 1955)

מוסדות ההנהגה שבקואופרטיבים מוטל עליהם לכוון את
עמדת השררה של האיכרים העניים ושל האיכרים הבינוניים-
הנמוכים החדשים בגופים אלה, כשהאיכרים הבינוניים-
הנמוכים הישנים והאיכרים הבינוניים-הגבוהים — בין ישנים
בין חדשים — מהווים את הכוח המשלים. רק כך ניתן
להשיג את האחדות בין האיכרים העניים והבינוניים, לבסס
את הקואופרטיבים, להרחיב את הייצור ולהשלים את
התמורה של כל הכפרים בדרך הנכונה, על פי מדיניותה של
המפלגה. שאם לא כן, לא תושג האחדות בין האיכרים
הבינוניים והעניים, לא יתבססו הקואופרטיבים, לא יורחב
הייצור, ולא תושלם התמורה הסוציאליסטית של כל הכפרים.

הערת מבוא לחיבור "כיצד עברה השליטה בקואו-
פרטיב ווטאנג מן האיכרים הבינוניים לעניים" (1955),
בספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני', מהדורה
סינית, כרך ב'.

חיוני הדבר להתאחד עם האיכרים הבינוניים, וטעות היא
לא לעשות כן. אך על מי יוכלו לסמוך מעמד הפועלים
והמפלגה הקומוניסטית בכפרים, בבואם להתאחד עם

האיכרים הבינוניים ולהגשים את התמורה הסוציאליסטית של כל הכפרים? אל-גכון, על האיכרים העניים בלבד. כך היה בשעה שנתחולל המאבק נגד בעלי-האחוזות ושהוצאה לפועל הריפורמה הקרקעית, והוא הדין כיום, שעה שנטוש המאבק נגד האיכרים העשירים ויסודות קפיטאליסטיים אחרים כדי להביא לכלל תמורה סוציאליסטית של החקלאות. בשתי התקופות המהפכניות הללו היו האיכרים הבינוניים פוסחים על שתי הסעיפים בשלבים הראשונים. רק לאחר שראו בבירור את מגמתם הכללית של המאורעות ואת נצחונה המתקרב של המהפכה הואילו האיכרים הבינוניים לעבור לצד המהפכה. האיכרים העניים צריכים לעמול על האיכרים הבינוניים ולהעבירם לצידם, למען תתרחב המהפכה מיום ליום עד לנצחונה הסופי.

הערת מבוא לחיבור "הלקח של קואופרטיב האיכרים הבינוניים" ושל "קואופרטיב האיכרים העניים" באזור פואן (1955), בספר "התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני", מהדורה סינית, כרך ב'.

קיימת היום נטייה רצינית לעבר הקפיטאליזם בקרב האיכרים האמידים. נטייה זו עלולה לצאת מגדרה, אם נזנח הזנחה קלה שבקלות את העבודה הפוליטית בקרב האיכרים למשך ימיה של התנועה הקואופרטיבית וזמן רב לאחריה.

הערת מבוא לחיבור "יש לנהל מאבק נמרץ נגד הנטייה לקפיטאליזם" (1955), בספר "התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני", מהדורה סינית, כרך א'.

התנועה הקואופרטיבית החקלאית היה בה משום מאבק אידיאולוגי ופוליטי חמור מראשית ימיה. אין לכונן שום קואופרטיב מבלי להתנסות במאבק כזה. לפני שיוכל להיבנות משטר חברתי חדש לחלוטין על אתרו של הישן, מן הראוי לנקות ולפנות כליל את האתר עצמו. תמיד נותרים במוחותיהם של הבריות שרידים של רעיונות ישנים המש- קפים את המשטר הישן, והם משתהים שם זמן רב ואינם מסתלקים על נקלה. לאחר שהוקם קואופרטיב, עוד עליו

לעבור מאבקים רבים נוספים בטרם יוכל להתגבש. ואפילו
לאחר מכן, ברגע שירפה את מאמציו, עלול הוא להתמוטט.
הערת מבוא לחיבור "לקח רציני" (1955), בספר
'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני', מהדורה סינית,
כרך א'.

הכוחות הספונטאניים של הקפיטאליזם גדלו בשנים
האחרונות בהתמדה בכפרים, כשאיכרים עשירים חדשים צצים
בכל מקום, ורבים מבין האיכרים הבינוניים המצליחים
משתדלים ליהפך לאיכרים עשירים. מצד שני איכרים עניים
רבים חיים עדיין בתנאי דלות בהיותם חסרים אמצעי ייצור
די צורכם, כשמקצתם שקועים בחובות ואחרים מוכרים או
משכירים את אדמתם. אם תימשך מגמה זו ללא מעצור,
יגדל בהכרח הקיטוב בכפרים ויחמיר מיום ליום. אותם
איכרים המאבדים את אדמתם, ואותם שנשארים בעוניים,
יתאוננו שאין אנו עושים דבר כדי להצילם מחורבן או
כדי לסייע להם להתגבר על קשייהם. וכן לא ישבעו גחת
מעמנו האיכרים הבינוניים המצליחים שפונים לעבר הקפי-
טאליזם, כי לא נוכל לעולם לספק את דרישותיהם, אלא
אם כן נבקש ללכת בדרך הקפיטאליזם. האם תוכל הברית
בין הפועלים והאיכרים לעמוד איתנה בנסיבות אלו? בוודאי
שלא. אין פתרון לבעיה זו אלא על בסיס חדש. ופירושו
של דבר שנביא צעד אחר צעד לידי התמורה הסוציאליסטית
של החקלאות כולה, בד בבד עם ההגשמה ההדרגתית של
התיעוש הסוציאליסטי ועם התמורה הסוציאליסטית של
מלאכות-יד ושל תעשייה קפיטאליסטית ומסחר; במלים
אחרות, פירושו של דבר להוציא לפועל את הקואופרציה
ולחסל את משק האיכרים העשירים ואת המשק הפרטי
בכפר, כך שכל יושבי הכפרים ירווח להם יותר ויותר יחדיו.
טוענים אנו שזאת היא הדרך היחידה לבצר את הברית
בין הפועלים לאיכרים.

על שאלת הקואופרציה החקלאית (31 ביולי 1955)

בתכנון כולל כוונתנו לתכנון המביא בחשבון את
האינטרסים של 600 מיליון בני-אדם שבארצנו. בהכנת

התכניות, בניהול העניינים או בשיקול-הדעת לגבי הבעיות, לעולם עלינו לצאת מן העובדה שקיימת בסין אוכלוסיה בת 600 מיליון גפש, ולעולם אל נשכח עובדה זו. על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

נוסף על מנהיגותה של המפלגה גודעת חשיבות מכרעת לגורם זה של אוכלוסיה בת 600 מיליון. יותר בני-אדם, משמע יותר תסיסה של אידיאות, יותר התלהבות ויותר מרץ. מעולם לא זכו המוני העם להשראה רבה כל-כך, ללוחמנות ולהעזה כפי שנפלו בחלקם היום.

"בהיכון קואופרטיב" (15 באפריל 1958)

לבד משאר סגולותיהם, הציון הבולט ל-600 מיליוני הנפשות של העם הסיני הוא שהם "דלים וריקים". אולי זה נשמע כדבר רע, אך למעשה דבר טוב הוא. הדלנות מעוררת את השאיפה לשינוי, את השאיפה לפעולה ואת השאיפה למהפכה. ועל דף נייר ריק, ריק מכל תג, אפשר לכתוב את האותיות הצחות והיפות ביותר, אפשר לצייר את התמונות הצחות והיפות ביותר.

שם

לאחר נצחונה של המהפכה הסינית בכל רחבי הארץ ולאחר פתרון הבעיה הקרקעית עדיין תתקיימנה בסין שתי סתירות בסיסיות. הראשונה היא פנימית, הסתירה בין מעמד הפועלים והבורגנות. השניה היא חיצונית, הסתירה בין סין לארצות האימפריאליסטיות. משום כך דין הוא, לאחר נצחון המהפכה הדמוקראטית העממית, שלא להחליש את עוצמת המדינה של הריפובליקה העממית תחת הנהגתו של מעמד הפועלים, אלא להיפך, יש לחזקה.

דו"ח למושב המליאה השני של הועד המרכזי השביעי

של המפלגה הקומוניסטית הסינית (5 במארס 1949)

"האם אינכם רוצים לבטל את שלטון המדינה?" כן, אנחנו רוצים, אבל לא עכשיו, לא נוכל לעשות כן, לפי שעה. מדוע? משום שהאימפריאליזם עודנו קיים, משום שהריאקציה מבית עודנה קיימת, משום שהמעמדות עדיין

קיימים בארצנו. משימתנו בשעה זו היא לחזק את מנגנון מדינת העם — בראש-ובראשונה צבא העם, משטרת העם ובתי-הדין של העם — כדי לבצר את ההגנה הלאומית ולהגן על האינטרסים של העם.

על הדיקטטורה הדמוקרטית של העם (30 ביוני 1949)

מדינתנו היא דיקטטורה דמוקרטית של העם המודרכת על ידי מעמד הפועלים והמושתתת על הברית שבין הפועלים והאיכרים. לשם מה הדיקטטורה הזאת? תפקידה הראשון הוא לדכא את המעמדות והיסודות הריאקציוניים ואותם מנצלים בארצנו המתנגדים למהפכה הסוציאליסטית, לדכא את אלה שמנסים לחבל בבנייתנו הסוציאליסטית; או, במלים אחרות, לפתור את הסתירות הפנימיות בינינו לבין האוייב. למשל: מאסרם, משפטם וגזר-דינם של מהפכני-נגד מסויימים, ושליטת זכות ההצבעה וחופש הדיבור לפרק זמן קבוע מבעלי-אחוזות ומקפיטאליסטים-ביורוקראטים — כל אלה שייכים לסמכות הדיקטטורה שלנו. וכדי לקיים את הסדר הציבורי ולשמור על האינטרסים של העם דרוש כמו-כן להפעיל דיקטטורה על נוכלים, רמאים, מציתים-שריפות, רוצחים, כנופיות פושעים ושאר מנוולים המפריעים באופן רציני את הסדר הציבורי. התפקיד השני של דיקטטורה זאת הוא להגן על ארצנו מפני חתירה ומפני תוקפנות אפשרית מצד אויבינו החיצוניים. בהקשר זה תפקידה של הדיקטטורה הוא לפתור את הסתירה החיצונית שבין עצמנו לאויבינו. תכליתה של הדיקטטורה היא להגן על כל עצמנו למען יוכלו להתמסר לעבודה שליוה ולבנות את סין עד היותה ארץ סוציאליסטית עם תעשייה, חקלאות, מדע ותרבות מודרניים.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

הדיקטטורה הדמוקרטית של העם זקוקה להנהגתו של מעמד הפועלים. כי רק מעמד הפועלים לבדו הוא המעמד המרחיק-ראות, נקי-הכפיים והמהפכני בתכלית. כל תולדות המהפכה מוכיחות כי בלי מנהיגותו של מעמד הפועלים

נכשלת המהפכה וכי עם מנהיגותו של מעמד הפועלים היא
הולכת מחיל אל חיל.

על הדיקטטורה הדמוקראטית של העם (30 ביוני 1949)

הדיקטטורה הדמוקראטית של העם מושתתת על הברית
בין מעמד הפועלים, מעמד האיכרים והבורגנות הזעירה
העירונית, ובראש-ובראשונה על הברית בין פועלים ואיכרים,
משום ששני מעמדות אלו מהווים יחדיו 80 עד 90 אחוז
מאוכלוסייתה של סין. שני מעמדות אלו הם הכוח העיקרי
במיגור האימפריאליזם והריאקציונרים של הקואומינטאנג.
המעבר מן הדמוקראטיה החדשה לסוציאליזם תלוי גם הוא
בעיקר בברית זו.

שס

מלחמת המעמדות, המאבק לייצור, והניסוי המדעי, הם
שלוש התנועות המהפכניות הגדולות בבניית ארץ סוציא-
ליסטית אדירה. תנועות אלו יש בהן משום ערבות בטוחה
שהקומוניסטים יהיו נקיים מביורוקראטיה ומחוסנים מפני
רביזיוניזם ודוגמאטיזם, ויישארו בלתי-מנוצחים עד עולם.
הן ערבות מהימנה לכך שהפרוליטריון יהיה מסוגל להתאחד
עם המוני העובדים הנרחבים ולהגשים דיקטטורה דמוקראטית.
אילו חסרים היינו שלוש תנועות אלו והיינו מניחים לבעלי-
האחוזות, לאיכרים העשירים, לקונטר-רבולוציונרים, ליסו-
דות מושחתים ולמפלצות מכל הסוגים להגיח ממאורותיהם,
ואותה שעה היו הקאדרים שלנו עוצמים עיניהם בפני כל
אלה ובמקרים רבים אף שוכחים להבחין בין האוייב לבין
עצמנו, אלא היו משתפים פעולה עם האוייב ובכך להישחת,
להתפלג ולהתקלקל בשל השפעתו, אילו היו הקאדרים שלנו
כך נתלשים או האוייבים כך נשתלים, ואילו רבים מבין
הפועלים, האיכרים ואנשי-הרוח שלנו היו נשארים חסרי-
הגנה בפני הטאקטיקה הרכה והקשה כאחת של האוייב —
כי אז לא היה זה נמשך זמן רב, אולי רק שנים ספורות או
עשור אחד, או כמה עשורים לכל היותר, לפני שהיתה
מתחוללת ריסטוראציה נגד-מהפכנית, בהיקף כלל-לאומי;
או אז היתה המפלגה המארקסיסטית נהפכת בלא-ספק

למפלגה רביזיוניסטית או למפלגה פאשיסטית, וסין כל-כולה
היתה משנה את קלסתר פניה.

הערה על החיבור "שבע התעודות הכתובות היטב של
מחוז צ'קיאנג בנוגע להשתתפות הקאדרים בעבודה
גופנית" (9 במאי 1963), מובא בספר 'על הקומוניזם
המדומה של כרושצ'וב ולקחו ההיסטורי עבור העולם'.

הדיקטטורה הדמוקראטית של העם נוקטת שתי דרכים.
כלפי האוייב היא נוקטת דרך הדיקטטורה, דהיינו, במשך
פרק-הזמן שנראה לה דרוש אינה מניחה להם לקחת חלק
בפעילויות הפוליטיות, ומכריחה אותם לציית לחוק של
ממשלת העם ולעסוק בעבודה גופנית, כדי שבאמצעות
העבודה ייהפכו לאנשים חדשים. ואילו כלפי העם נהפוך
הוא: נוקטת היא לא דרך הכפייה אלא דרך הדמוקראטיה,
כלומר, בהכרח נותנת היא להם לקחת חלק בפעילויות
הפוליטיות ואינה מכריחה אותם לעשות כזאת או כזאת,
אלא נוקטת דרך הדמוקראטיה כדי לחנכם ולשכנעם.

נאום הסיום במושב השני של הועדה הלאומית
הראשונה של הועדה המדינית המייעצת של העם
הסיני (23 ביוני 1950)

תחת הנהגתה של המפלגה הקומוניסטית מבצע העם
הסיני תנועת יישור-דרך נמרצת כדי להביא לכלל התפתחות
מהירה של הסוציאליזם בסין על בסיס מוצק יותר. זאת
היא תנועה לעריכת ויכוח בעל היקף ארצי שהוא חופשי
ומודרך כאחד, ויכוח בעיר ובכפר, על שאלות כגון הדרך
הסוציאליסטית מול הדרך הקפיטאליסטית, המיבנה הבסיסי
של המדינה וקווי המדיניות הראשיים שלה, אורח העבודה
של פעילי המפלגה והממשלה, ושאלת רווחתו של העם.
ויכוח זה מתנהל על-ידי הצגת עובדות ושיקול-דעת, כדי
לפתור באופן נכון אותן סתירות אקטואליות בקרב העם
שתובעות פתרון לאלתר. זאת היא תנועה סוציאליסטית
לחינוכו העצמי ולעיצובו-מחדש העצמי של העם.

נאום במושב הסובייט העליון של ברית-המועצות,
לכבוד יום השנה ה-40 של המהפכה הסוציאליסטית
האוקטוברית הגדולה (6 בנובמבר 1957)

תפקידים רבי עמל ותלאה עומדים בפנינו במלאכת הבנייה הגדולה. אף על פי שיש במפלגתנו למעלה מ-10 מיליון חברים עדיין מהווים הם מיעוט קטן מאד באוכלוסיית המדינה. במחלקות הממשלה, במפעלים ובארגונים ציבוריים, נעשית עבודה רבה על-ידי מי שאינם חברי המפלגה. אי-אפשר לעשות עבודה זאת כראוי אלא אם כן נצליח להישען על ההמונים ולשתף פעולה עם אלה שאינם חברי מפלגה. בעוד שמוסיפים אנו לחזק את אחדותה של המפלגה בשלימותה, עלינו גם להוסיף ולחזק את האחדות של כל העממים, המעמדות הדמוקראטיים, המפלגות הדמוקראטיות והארגונים העממיים שלנו, ועלינו לגבש ולהרחיב את החזית הדמוקראטית המאוחדת של העם, ועלינו לטרוח במלוא ליבנו להיפטר מכל גילוי בלתי-בריא, בכל חוליה של עבודתנו, שעשוי להזיק לאחדות בין המפלגה והעם.

נאום פתיחה בקונגרס הלאומי השמיני של המפלגה
הקומוניסטית בסין (15 בספטמבר 1956)

4. הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

נ יצבים אנו בפני שני סוגים של סתירות חברתיות — אלה שבין עצמנו לאוייב ואלה שבקרב העם עצמו. הללו שונים זה מזה לחלוטין באופיים.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם
(27 בפברואר 1967)

כדי להבין נכונה את שני הסוגים השונים של סתירות, תחילה עלינו להבהיר לעצמנו מאי משמע "העם" ומאי

משמע "האוייב" ... בשלב הנוכחי, בתקופת בניית הסוציא-
ליזם, אותם המעמדות, השכבות והקבוצות החברתיות שמצ-
דדים עם מטרת הבנייה הסוציאליסטית, תומכים בה ועובדים
למענה, נכללים כולם במושג העם, ואילו הכוחות והקבוצות
החברתיים שמתנגדים למהפכה הסוציאליסטית ומגלים איבה
לבנייה הסוציאליסטית או מחבלים בה, הם אויבי העם.

שם

בנסיבות השוררות בסין היום כוללות הסתירות שבקרב
העם את הסתירות בתוך מעמד הפועלים, הסתירות בתוך
מעמד האיכרים, הסתירות בתוך האינטליגנציה, הסתירות
בין מעמד הפועלים לאיכרים, הסתירות בין הפועלים
והאיכרים מצד אחד לבין האינטלקטואלים מצד שני,
הסתירות בין מעמד הפועלים ושאר חלקי העם העובד מצד
אחד לבין הבורגנות הלאומית מצד שני, הסתירות בתוך
הבורגנות הלאומית, וכה הלאה. ממשלת העם שלנו היא
ממשלה המייצגת בנאמנות את האינטרסים של העם, היא
ממשלה המשרתת את העם. אף על פי כן קיימות עדיין
סתירות מסויימות בין הממשלה והעם. הללו כוללות סתירות
בין האינטרסים של המדינה, האינטרסים של הקולקטיב
והאינטרסים של הפרט; בין דמוקרטיה לריכוזיות; בין
מנהיגים למונהגים; והסתירות הנובעות מאורח העבודה
הביורוקראטי של עובדי ממשלה מסויימים ביחסיהם עם
ההמונים. גם אלה הן סתירות בקרב העם. באופן כללי
אפשר לומר שזהות האינטרסים הבסיסית של העם מונחת
ביסוד הסתירות שבקרב העם.

שם

הסתירות בין עצמנו לבין האוייב הן סתירות שבניגוד
(אנטאגוניסטיות). בתוך שורות העם הסתירות שבקרב
העם העובד הן בלתי-ניגודיות (גון-אנטאגוניסטיות), ואילו
הסתירות בין המעמדות המנוצלים והמנצלים יש להן בחינה
לא-ניגודית בנוסף על הבחינה הניגודית.

שם

בחיים הפוליטיים של עמנו, כיצד נוכל להבחין בדיבורינו ובמעשינו בין צודק לשוגה, בין משובח למגונה? בהסתמך על עקרונות החוקה, על רצונו של הרוב העצום של עמנו ועל העמדות הפוליטיות המשותפות שהוכרו בהודמנויות שונות על-ידי מפלגותינו וקבוצותינו הפוליטיות השונות, הרינו סבורים כי בקווים נרחבים צריכות אבני-הבוחן להיות כדלקמן:

1. מלים ומעשים צריכים לסייע כדי לאחד, ולא כדי לפלג, את עמי הלאומים השונים שבקרבתנו.
2. עליהם להיות מועילים, ולא מזיקים, לתמורה הסוציאליסטית ולבנייה הסוציאליסטית.
3. עליהם לסייע בגיבושה ובייצובה של הדיקטטורה הדמוקראטית של העם, ולא לחתור תחתה או להחלישה.
4. עליהם לסייע בגיבושה ובייצובה של הריכוזיות הדמוקראטית, ולא לחתור תחתיה או להחלישה.
5. עליהם לסייע בחיזוקה של מנהיגות המפלגה הקומוניסטית, ולא לבטלה או להחלישה.
6. עליהם להיות מועילים, ולא מזיקים, לאחדות הסוציאליסטית הבין-לאומית ולאחדות עמי העולם אוהבי-השלום.

מבין שש אבני-הבוחן הללו החשובות ביותר הן הנתיב הסוציאליסטי ומנהיגותה של המפלגה.

שם

שאלת דיכויים של מהפכני-הנגד (הקונטר-רבולוציונרים) היא שאלה של מאבק בינינו לבין האוייב, סתירה בין עצמנו לבין האוייב. בקרב העם ישנם אנשים הרואים שאלה זאת באור שונה במקצת. שני סוגי אנשים מחזיקים בדיעות שונות משלנו. בעלי דרך מחשבה "ימנית" אינם מבחינים בין עצמנו לבין האוייב ורואים באוייב חלק מעמנו עצמו. הם רואים ידידים באותם אנשים שהמונים הרחבים חושבים אותם לאוייבים. ואילו בעלי דרך מחשבה "שמאלית" מאדירים את הסתירות בין עצמנו לבין האוייב במידה כזאת, שהם מביטים על סתירות מסוימות בקרב

העם כעל סתירות עם האוייב ורואים כקונטר-רבולוציונרים אנשים שאינם באמת כאלה. שתי ההשקפות האלה אינן נכונות. לא זאת ולא זאת אינן יכולות להביאנו לכלל טיפול נכון בשאלת דיכויים של מהפכני-נגד או לכלל הערכה נכונה של עבודה זאת.

שס

סתירות השונות זו מזו באיכותן ניתנות לפתרון רק בדרכים שגם הן שונות זו מזו באיכותן. למשל, הסתירה בין הפרול-טריון לבורגנות נפתרת בדרך המהפכה הסוציאליסטית; הסתירה בין המוני העם הנרחבים לבין המשטר הפיאודאלי נפתרת בדרך המהפכה הדמוקראטית; הסתירה בין המושבות לאימפריאליזם נפתרת בדרך המלחמה הלאומית המהפכנית; הסתירה בין מעמד הפועלים למעמד האיכרים בחברה הסוציאליסטית נפתרת בדרך הקולקטיביזציה והמיכון בחק-לאות; סתירה בתוך המפלגה הקומוניסטית פנימה נפתרת בדרך הביקורת והביקורת-העצמית; הסתירה בין החברה לטבע נפתרת בדרך פיתוח כוחות הייצור... העקרון של נקיטת דרכים שונות כדי לפתור סתירות שונות צריך להישמר בידי מארקסיסטים-לניניסטים שמירה קפדנית.

(אוגוסט 1937)

על הסתירה

הסתירות בין עצמנו לבין האוייב והסתירות שבקרוב העם, כיוון ששונות הן באופיין, הרי שצריכות הן להיפתר בדרכים שונות. בקצרה, הראשונות דורשות מתיחת קו-הפרדה ברור בינינו לבין האוייב, והאחרונות דורשות מתיחת קו-הפרדה ברור בין צודק ושוגה. נכון כמובן שגם ההפרדה בינינו לבין האוייב היא עניין של צודק ושוגה. למשל, השאלה מי צודק, אנחנו או הריאקציונרים מבית ומחוץ, האימפריא-ליסטים, הפיאודאליסטים והקפיטאליסטים-הביורוקראטים, גם היא עניין של צודק ושוגה, אך שייכת היא לסוג אחר מאשר השאלה של צודק ושוגה בקרב העם.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

הדרך היחידה ליישב שאלות בעלות אופי אידיאולוגי או עניינים השנויים במחלוקת בקרב העם היא הדרך הדמוקראטית, דרך הויכוח, הביקורת, השכנוע והחינוך, ולא דרך הכפייה או הדיכוי.

שס

כדי שיוכל להמשיך בייצור ובלימודים ביעילות ולארגן את חייו כסדרם, רוצם העם שהממשלה והממונים על הייצור ועל הארגונים התרבותיים והחינוכיים יוציאו צווים מתאימים בעלי אופי מחייב. הדעת נותנת שקיום הסדר הציבורי לא יהיה מן-האפשר ללא הוראות אדמיניסטרטיביות כאלה. צווים אדמיניסטרטיביים ודרכי השכנוע והחינוך משלימים אלו את אלו בפתירת סתירות שבקרב העם. ברם, אפילו הוראות אדמיניסטרטיביות לקיום הסדר הציבורי צריכות להיות מלוות שכנוע וחינוך, כי במקרים רבים אין תועלת בהוראות בלבד.

שס

באורח בלתי-נמנע עתידות הבורגנות והבורגנות הזעירה לתת ביטוי לאידיאולוגיות שלהן. באורח בלתי-נמנע תתבטאנה בעקשנות על שאלות פוליטיות ואידיאולוגיות בכל האמצעים האפשריים. והרי אין לצפות מהן שתנהגנה אחרת. מן הראוי שלא ננקוט בדרך הדיכוי ולא נמנע מהן להתבטא, אלא נרשה להן לעשות כן ובאותה עת עצמה נתווכח עמהן ונמתח עליהן את הביקורת הנאותה. בלא ספק חייבים אנו לבקר רעיונות כוזבים מכל מין וסוג. בוודאי שלא יהא זה צודק שנימנע מביקורת, שנתבונן מן הצד כשרעיונות כוזבים נפוצים ללא מעצור ושנרשה להן לשלוט בשטח. שגיאות טעונות ביקורת, ועשבי רעל יש לשרש בכל מקום שהם צצים. ברם, מן הדין שביקורת זאת לא תהיה דוגמאטית, ואין להשתמש בדרך המיטאפיסית, כי אם יש לעשות מאמץ לנקוט דרך דיאלקטית. מה שדרוש כאן הוא ניתוח מדעי וטיעון משכנע.

שס

הכרחי הוא לבקר את מגרעותיו של העם... אך בעשותנו כן עלינו להתייבב על עמדתו של העם ולדבר מתוך שקידה שבכל-לב להגן עליהם ולחנך אותם. לנהוג בחברים כבאויבים הרי זה כמו לעבור לעמדתו של האוייב.

הרצאה בכנס ינאן על ספרות ואמנות (מאי 1942)

הסתירה והמאבק הם אוניברסאליים ומוחלטים, אך הדרכים לפתרון סתירות, כלומר צורות המאבק, שונות לפי ההבדלים באופיין של הסתירות. מקצת סתירות כרוכות באנטאגוניזם (ניגוד) גלוי, ואחרות לא. בהתאם להתפתחותם המוחשית של הדברים מתפתחות כמה סתירות שהיו תחילה בלתי-ניגודיות ונהפכות לניגודיות, ואילו אחרות שהיו תחילה ניגודיות סופן שהן נהפכות לבלתי-ניגודיות.

על הסתירה (אוגוסט 1937)

בנסיבות רגילות הסתירות בקרב העם אינן ניגודיות (אנטאגוניסטיות). אך אם לא נטפל בהן כהלכה, או אם נרפה מעירנותנו ונחליש את משמרתנו, עלול הניגוד להתעורר. במדינה סוציאליסטית התפתחות מסוג זה היא בדרך כלל תופעה מאותרת וארעית בלבד. הטעם לכך הוא שמשטר ניצול האדם בידי האדם בוטל, ושהאינטרסים של העם זהים הם ביסודם.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

בארצנו, הסתירה בין מעמד הפועלים לבין הבורגנות הלאומית שייכת לסוג הסתירות שבקרב העם. בכללו של דבר, מאבק המעמדות בין השניים הוא מאבק מעמדות בתוך שורות העם, משום שהבורגנות הלאומית הסינית אופי כפול לה. בתקופת המהפכה הבורגנית-הדמוקראטית גילתה שתי פנים באופיה, פנים מהפכניים ופנים פייסניים זה בצד זה. בתקופת המהפכה הסוציאליסטית מהווה ניצול מעמד הפועלים לשם רווחים צד אחד באופיה של הבורגנות הלאומית, ואילו תמיכתה בחוקה ונכונותה לקבל את התמורה הסוציאליסטית מהוות את הצד השני. הבורגנות הלאומית שונה מן האימפריאליסטים, מבעלי האחוזות ומן הקפיטאליסטים-

הביורוקראטים. הסתירה בין הבורגנות הלאומית למעמד הפועלים היא סתירה בין המנצל והמנוצל, ולפי טבעה גיגודית היא, אך בתנאים המוחשיים של סין יכולה סתירה מעמדית גיגודית זו, אם תזכה לטיפול ראוי, להיפך לסתירה לא-גיגודית (גון-אנטאגוניסטית) ולהיפטר בדרכי שלום. ברם, עלולה היא ליהפך לסתירה בין עצמנו לבין האוייב אם לא נטפל בה כהלכה ואם לא נלך לאור המדיניות של התאחדות עם הבורגנות הלאומית, תוך מתיחת ביקורת עליה וחינוכה, או אם הבורגנות הלאומית לא תקבל מדיניות זו שלנו.

שם

זה (המרד הנגד-מהפכני בהונגריה ב-1956) היה מקרה של ריאקציונרים בתוך מדינה סוציאליסטית, בברית עם האימפריאליסטים, המנסים להשיג את מטרות הקשר החשאי שלהם על-ידי ניצול הסתירות בקרב העם לטובת עצמם, כדי ללבות מדון ולעורר מהומה. לקח זה של המאורעות ההונגריים ראוי שניתן עליו את דעתנו.

שם

5. כולחנה ושלום

מלחמה היא הצורה הגבוהה ביותר של המאבק לפתרון סתירות, כאשר התפתחו הללו עד לדרגה מסויימת, בין מעמדות, אומות, מדינות או קבוצות פוליטיות, והיא נתקיימה בלי הפוגה מאז הופעת הקניין הפרטי והמעמדות.

בעיות האסטרטגיה במלחמה המהפכנית של סין

(דצמבר 1936)

"מלחמה היא המשך הפוליטיקה". במונח זה מלחמה היא פוליטיקה והמלחמה כשלעצמה יש בה משום פעולה פוליטית; למן ימי קדם לא היתה שום מלחמה שלא היה לה אופי פוליטי.

אולם המלחמה יש לה גם סגוליות משלה, ובמובן זה אין לראותה כזוהה עם הפוליטיקה באופן כללי. "מלחמה היא המשך הפוליטיקה באמצעים... אחרים" משהגיעה הפוליטיקה לשלב התפתחות מסויים שמעבר לו אינה יכולה להימשך באמצעים הרגילים, פורצת המלחמה כדי לטאטא את אבני-הנגף מן הדרך... לכשיסולקו המכשולים ותושג מטרתנו הפוליטית, תחדל המלחמה. אך אם לא יסולקו המכשולים עד גמירא, תצטרך המלחמה להימשך עד להשגת המטרה במלואה... לפיכך אפשר לומר שהפוליטיקה היא מלחמה ללא שפיכות-דמים, ואילו המלחמה היא פוליטיקה שבשפיכות דמים.

(מאי 1938)

על המלחמה הממושכת

לאורך כל ההיסטוריה מתחלקות המלחמות לשני סוגים, צודקות ובלתי-צודקות. כל המלחמות שהן מתקדמות הרי הן צודקות, וכל המלחמות המעכבות את הקידמה הרי הן בלתי-צודקות. אנחנו הקומוניסטים מתנגדים לכל המלחמות הבלתי-צודקות המעכבות את הקידמה, אך אין אנו מתנגדים למלחמות מתקדמות וצודקות. לא זו בלבד שאין אנו מתנגדים למלחמות צודקות; אדרבה, אנו משתתפים בהן באופן פעיל. אשר למלחמות בלתי-צודקות, הרי לדוגמה מלחמת העולם הראשונה, בה נלחמו שני הצדדים למען אינטרסים אימפריאליסטיים; לפיכך התנגדו לה בתוקף הקומוניסטים שבכל העולם. דרך ההתנגדות למלחמה מסוג זה היא: לעשות כמיטב יכולתנו כדי למנעה בטרם תפרוץ, ומשפרצה להשיב מלחמה שצדקה, לעשות ככל האפשר כדי להשיב על מלחמה בלתי-צודקת במלחמה צודקת.

שס

מהפכות ומלחמות מהפכניות הן בלתי-גמנעות בחברה מעמדית, ובלעדיהן אין החברה יכולה לזנק קדימה בהתפתחותה; בלעדיהן מן-הנמנע למגר את המעמדות השליטים הריאקציוניים, ובכוחן בלבד יכול העם להגיע לשלטון.

(אוגוסט 1937)

על הסתירה

מלחמה מהפכנית היא בבחינת סם-שכנגד, אשר לא זו בלבד שהוא מרחיק את רעל האוייב, אלא גם מטהר אותנו מכל סיאוב. כל מלחמה צודקת, מהפכנית, מצויידת בכוח אדיר ויכולה לשנות דברים רבים או לפנות המסילה לתמו-רתם. מלחמת סין-יפן תשנה את פני סין ויפן כאחד; אם אך תתמיד סין ותהיה תקיפה במלחמת ההתנגדות ובחזית המאוחדת, תיהפך בהכרח יפן הישנה ליפן חדשה, וסין הישנה לסיין חדשה; האנשים וכל הדברים ישתנו במהלך המלחמה ולאחריה, בסין וביפן כאחת.

(מאי 1938)

על המלחמה הממושכת

כל קומוניסט מצווה לסגל לעצמו את האמת: "כוח פוליטי צומח מתוך קנה הרובה".

בעיות המלחמה והאסטרטגיה (6 בנובמבר 1938)

תפיסת השלטון בכוח מזויין, יישוב הסכסוך על ידי מלחמה, זו המשימה המרכזית והצורה הגבוהה ביותר של מהפכה. עקרון המהפכה המארקסיסטי-לניניסטי כוחו יפה בכל מקום, בסין כבכל שאר הארצות.

שם

בלי מאבק מזויין לא יהיה נודע כל משקל בסין לא לפרוליטריון, לא לעם ולא למפלגה הקומוניסטית, והמהפכה לא תוכל לנחול נצחון. בשנים אלו (שמונה-עשרה השנים מאז ייסוד המפלגה) חלו התפתחותה וביסוסה של מפלגתנו, והפיכתה למפלגה בולשביקית, תוך מלחמות מהפכניות תמידיות; בלי המאבק המזויין בוודאי שלא היתה המפלגה הקומוניסטית הופכת למה שהיא כיום. לעולם אל ישכחו החברים בכל שדרות המפלגה את הנסיון הזה, עבורו שילמנו בדמנו.

(4 באוקטובר 1939)

מבוא ל'הקומוניסט'

מנקודת מבטה של תורת המארקסיזם על המדינה, הצבא הוא המרכיב העיקרי של כוח-השלטון במדינה. כל מי שרוצה לתפוס את השלטון במדינה ולהחזיק בו זקוק לצבא רב-עוצמה. יש המלגלים עלינו וקוראים לנו חסידי "כל-

יכולתה של המלחמה". כן, אנחנו חסידי הדיעה בדבר כל-יכולתה של המלחמה המהפכנית; טוב הדבר, ולא רע, ברוח המארקסיזם הוא. הרובים של המפלגה הקומוניסטית הרוסית הם שהקימו את הסוציאליזם. אנחנו נקים ריפובליקה דמוקראטית. נסיון מלחמת המעמדות בתקופת האימפריא-ליזם בא ללמדנו, שמעמד הפועלים והמוני העובדים אינם יכולים לנצח את הבורגנות המזויינת ואת בעלי-האחוזות אלא בכוח הרובה; במובן זה נוכל לומר כי בכוחם של הרובים בלבד ניתן לשנות את פני העולם כולו.

בעיות המלחמה והאסטרטגיה (6 בנובמבר 1938)

אנחנו דוגלים בביטול המלחמה, אין אנחנו רוצים במלחמות; אולם אין לבטל את המלחמה אלא במלחמה; רצונך בקץ לרובים — עליך ליטול רובה.

שס

התקדמותה של החברה האנושית סופה שתשים קץ למלחמה, אותה מפלצת הטבח ההדדי בין בני-אדם, וזאת בעתיד לא רחוק ביותר. אולם קיימת דרך אחת בלבד לשים קץ למלחמה, והיא: לאסור מלחמה נגד המלחמה, להשיב במלחמה מהפכנית על מלחמה נגד-מהפכנית, להשיב במל-חמה לאומית מהפכנית על מלחמה לאומית נגד-מהפכנית, ולהשיב במלחמה מעמדית מהפכנית על מלחמה מעמדית נגד-מהפכנית... כאשר תתקדם החברה האנושית ותגיע לשלב שבו יחוסלו המעמדות והמדינות, לא תהיינה עוד מלחמות, לא נגד-מהפכניות ולא מהפכניות, לא בלתי-צודקות ולא צודקות; יהיה זה עידן השלום הנצחי למין האנושי. בבואנו ללמוד את חוקי המלחמה המהפכנית משתוקקים אנו לשים קץ לכל המלחמות; ובזה ההבדל בינינו הקומוניסטים לבין כל המעמדות המנצלים.

בעיות האסטרטגיה במלחמת המהפכה של סין

(דצמבר 1936)

ארצנו וכל שאר הארצות הסוציאליסטיות רוצות בשלום; וכן רוצים העמים שבכל ארצות העולם. היחידים התאבים

למלחמה ואינם רוצים בשלום הם קבוצות קפיטאליסטיות
מונופוליסטיות מסויימות בקומץ ארצות אימפריאליסטיות,
אשר רווחיהם תלויים בתוקפנות.

נאום פתיחה בקונגרס הלאומי השמיני של המפלגה
הקומוניסטית בסין (15 בספטמבר 1956)

למען כונן שלום עולמי של קבע עלינו להוסיף ולפתח
את הידידות ואת שיתוף-הפעולה עם הארצות האחרות
במחנה הסוציאליסטי ולחזק את הסולידאריות שלנו עם כל
הארצות אוהבות-השלום. עלינו להשתדל לכונן יחסים דיפ-
לומטיים תקינים, על בסיס של כבוד הדדי לשלמות
ולריבונות הטריטוריאלית ושל שוויון ותועלת הדדית, עם
כל הארצות החפצות לחיות עמנו בשלום. עלינו לסייע סיוע
פעיל לתנועת העצמאות והשחרור הלאומי בארצות אסיה,
אפריקה ואמריקה הלאטינית, וכן לתנועת השלום ולמאבקים
צודקים בכל ארצות העולם.

שס

ואשר לארצות האימפריאליסטיות, עלינו להתאחד עם
עמיהן ולשאוף לקיום-יחד בשלום עם אותן ארצות, עלינו
לסחור עמהן ולמנוע כל מלחמה אפשרית, אך בשום פנים
ואופן אל לנו לשגות באשליות בלתי-מציאותיות אודותן.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

אנחנו שואפים לשלום. ברם, אם האימפריאליזם יתעקש
לצאת למלחמה, לא תהיה לנו ברירה אלא לגמור-אומר
ברוח איתנה, שגילחם עד הסוף בטרם נתקדם במלאכת
הבנייה. אם תחשוש מפני מלחמה בכל יום ויום, מה תעשה
בבוא המלחמה ממש? תחילה אמרתי שרוח המזרח תגבר
על רוח המערב והמלחמה לא תפרוץ, ועכשיו הוספתי
הערות אלו על המצב, במקרה שהמלחמה תפרוץ מכל
מקום. יש להביא בחשבון את שתי האפשרויות גם יחד.

נאום בכנס מוסקבה של מפלגות קומוניסטיות ומפ-
לגות פועלים (18 בנובמבר 1957), מובא בגילוי דעת
של דובר הממשלה הסינית (1 בספטמבר 1963)

הבריות בכל רחבי העולם מתווכחים עתה על כך, אם תפרוץ מלחמת עולם שלישית אם לאו. גם בשאלה זאת צריכים אנו להיכון במחשבתנו ולערוך בה ניתוח ענייני. אנחנו דוגלים בכל תוקף בשלום ומתנגדים למלחמה. אך אם יתעקשו האימפריאליסטים לפתוח במלחמה חדשה, לא נתיירא מפניה. עמדתנו בשאלה זאת כמוה כעמדתנו כלפי כל הפרעה: ראשית, אנחנו נגדה; שנית, איננו מפחדים מפניה. מלחמת העולם הראשונה נסתיימה בלידתה של ברית-המועצות עם אוכלוסיה של 200 מיליון נפש; מלחמת העולם השניה נסתיימה בהופעת מחנה סוציאליסטי עם אוכלוסיה המסתכמת ב-900 מיליון נפש. אם יתעקשו האימפריאליסטים להביא למלחמת עולם שלישית, מובטחים אנו שיצטרפו לסוציאליזם כמה מאות מיליוני בני-אדם נוספים, ולא ייוותר עוד מקום רב עלי אדמות לאימפריאליסטים; והדעת נותנת שכל בניין האימפריאליזם יתמוטט כליל.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם
(27 בפברואר 1957)

הטרד והיכשל, חזור והטרד, וחזור והיכשל... עד שיבוא קיצם; זה הגיונם של האימפריאליסטים ושל כל הריאקציונרים על פני העולם כשהם מתעסקים בעניינינו של העם, ולעולם לא יחטאו להגיון זה. זה הוא חוק מארקסיסטי. כשאנו אומרים, "האימפריאליזם הוא דורסני", כוונתנו לומר שטבעו לא ישתנה לעולם, שהאימפריאליסטים לא יניחו לעולם את חלף השוחטים, שלעולם לא יהיו דומים לבודהא, עד כלותם.

הילחם, היכשל, חזור והילחם, חזור והיכשל, חזור והילחם... עד שיבוא נצחונם; זה הגיונם של בני העם, ולעולם לא יחטאו להגיון זה. גם זה חוק מארקסיסטי הוא. מהפכת העם הרוסי קיימה את החוק הזה, וכן עשתה מהפכת העם הסיני.

הסירו האשליות, היכונו למאבק (14 באוגוסט 1949)

העובדה שנחלנו נצחון אל נא תגרום לנו שנרפה את
כוננותנו כלפי מזימות הנקם המטרופות של האימפריא-
ליסטים וכלבי לויתם. כל המחליש את כוננותו פורק את
נשקו מבחינה פוליטית ונקלע לעמדה של פאסיביות.

נאום בפני הועדה המכינה של הועדה המייעצת
הפוליטית החדשה (15 ביוני 1949)

האימפריאליסטים וכלבי-לויתם, הריאקציונרים הסיניים,
לא ישלימו עם תבוסתם בארץ סין. הב ימשיכו לחרוש
מזימותיהם נגד העם הסיני בכל הדרכים האפשריות. למשל,
הם יבריחו את סוכניהם לתוך סין כדי לזרוע מבוכה
ולגרום למהומה. דבר זה בטוח; לעולם לא יזנחו פעולות
אלו. דוגמה אחרת: האימפריאליסטים יסיתו את הריאקציו-
נרים הסיניים, ואפילו ישליכו למערכה את כוחותיהם
הצבאיים, כדי להטיל הסגר על נמליה של סין. הם יעשו
זאת כל זמן שיוכלו. ולא עוד אלא שישלחו מגייסותיהם
כדי לפלוש לגבולותיה של סין ולהטרידנו, אם עדיין חשקה
נפשם בהרפתקאות; וגם דבר זה אינו מן הנמנע. וכל אלה
עלינו להביא בחשבון במלואם.

סס

העולם מתקדם, העתיד מזהיר, איש אינו יכול לשנות
מגמה כללית זו של ההיסטוריה. עלינו לנהל תעמולה
בלתי-פוסקת בקרב העם על עובדות הקידמה שבעולם ועל
העתיד המזהיר שלפנינו, למען יחזק ויאמץ העם באמונתו
בנצחון.

על המשא-ומתן של צ'ונגקינג (17 באוקטובר 1945)

המפקדים והחיילים של צבא השחרור העממי הסיני כולו
מצווים שלא לזנוח בשום פנים ואופן את כוננותם ודריכותם
למלחמה; כל מחשבה המחלישה את רצון הלחימה והמזל-
זלת בכוחו של האוייב אינה אלא מישגה.

דו"ח למושב המליאה השני של הועד המרכזי השביעי
של המפלגה הקומוניסטית הסינית (5 במארס 1949)

6. האימפריאליזם וכל הריאקציונרים הם נמרים של נייר

כ ל הריאקציונרים הם נמרים של נייר. למראית-עין הם מטילים אימה, אך במציאות אינם כה אדירים. מבחינת הטווח הארוך לא הריאקציונרים אלא העם הם האדירים באמת.

שיחה עם העתונאית האמריקאית אנה לואיזה סטרונג
(אוגוסט 1946)

כשם שאין לך דבר בעולם שאין לו שתי פנים (זה הוא חוק אחדות הניגודים), כן גם האימפריאליזם וכל הריאקציונרים טבע כפול להם — הם נמרים של ממש ונמרים של נייר בעת ובעונה אחת. בעבר ההיסטורי, לפני שעלו לשלטון במדינה וזמן מה לאחר מכן, היו מעמד בעלי-העבדים, מעמד בעלי-האחוזות הפיאודאליים ומעמד הבורגנות אנשים נמרצים, מהפכניים ומתקדמים; הם היו נמרים של ממש. אך בחלוף הזמן באו הכוחות המנוגדים להם — מעמד העבדים, מעמד האיכרים והפרוליטריון — גברו ועצמו קמעה קמעה, ונאבקו נגדם ביתר עוז; לימים המעמדות השליטים הללו שינו כיוון ופנו לאחור, הפכו לריאקציוניים ולמפגרים, נעשו נמרים של נייר. ובסופו של דבר מוגרו, או ימוגרו בעתיד, על ידי העם. המעמדות הריאקציוניים, המפגרים, המתנוונים, שמרו על אופיים הכפול אפילו במאבקם האחרון לחיים-ולמוות נגד העם. מחד גיסא היו נמרים של ממש; הם טרפו בני-אדם, טרפו עמים במיליונים ובעשרות מיליונים. על מאבקו של העם עברו ימים של צרה ומצוקה, ורבים עד לעייפה היו הפיתולים והתפניות שלאורך המסילה. כדי להרוס את שלטונם של האימפריאליזם, הפיאודאליזם והקפיטאליזם הביורוקראטי בסין נזקק העם הסיני למאה שנים ומעלה ושילם מחיר של עשרות

מיליוני חיי אדם לפני הנצחון ב-1949. הביטו וראו! וכי לא היו אלה נמרים חיים, נמרים של ברזל, נמרים של ממש? אך בסופו של דבר נהפכו לנמרים של נייר, לנמרים מתים, לנמרים של פיק-ברכיים. אלה הן עובדות היסטוריות. וכי לא ראו ולא שמעו הבריות על עובדות אלו? אמנם כן, לאלפיהם ולעשרות אלפיהם! אלפים ועשרות אלפים ראו ושמעו! לפיכך האימפריאליזם וכל אנשי הריאקציה, משנביט בהם על פי מהותם, מבחינת הטווח הרחוק, מנקודת-מבט אסטרטגית, דין הוא שייראו לעינינו כפי שהם — נמרים של נייר. על כך עלינו להשתית את חשיבתנו האסטרטגית. מאידך גיסא, הם גם נמרים חיים, נמרים של ברזל, נמרים של ממש הטורפים בני-אדם. על כך עלינו להשתית את חשיבתנו הטאקטית.

נאום במושב ווצ'אנג של הלשכה הפוליטית של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסינית (1 בדצמבר 1958); מובא בהערת הסבר לשיחה עם העתונאית האמריקאית אנה לואיזה סטרונגי

אמרתי שכל הריאקציונרים שיצא להם שם אדירים אינם אלא נמרים של נייר. והטעם לכך הוא שהם נפרדו מן העם. הביטו! האם לא היה היטלר נמר של נייר? האם לא הופל ומוגר? וכן אמרתי שהצאר של רוסיה, קיסר סין והאימפר-יאליזם של יפן היו כולם נמרי נייר. כפי שידוע לנו, כרעו ונפלו כולם. האימפריאליזם האמריקני עוד לא מוגר, ופצצת האטום בידיו. מאמין אני שימוגר גם הוא. גם הוא נמר של נייר.

נאום בכנס מוסקבה של מפלגות קומוניסטיות ומפלגות פועלים (18 בנובמבר 1957)

"המרימים סלע והוא נופל על רגליהם", כך מתאר הפתגם העממי הסיני את התנהגותם של כסילים מסויימים. הריאק-ציונרים שבכל הארצות הם כסילים ממין זה. בסופו של ניתוח, הנגישה שהם נוגשים את העם המהפכני רק תשמש כדי להחיש את בואן של המהפכות העממיות בהיקף גרוב ועצום יותר ויותר. וכי לא מילאה נגישת העם המהפכני

בידי הצאר הרוסי ובידי צ'יאנג קאי-שק תפקיד זה
במהפכות הגדולות של רוסיה ושל סין ?

נאום במושב הסובייט העליון של ברית המועצות,
לכבוד יום השנה ה-40 של המהפכה הסוציאליסטית
האוקטוברית הגדולה (6 בנובמבר 1957)

האימפריאליזם האמריקני פלש לטריטוריה הסינית של
טאיוואן והחזיק בה בתשע השנים האחרונות. זה לא כבר
שלח את כוחותיו המזויינים לפלוש ללבנון ולכבוש אותה.
ארצות-הברית הקימה מאות בסיסים צבאיים בארצות רבות
בכל חלקי תבל. הטריטוריה הסינית של טאיוואן, מדינת
לבנון וכל הבסיסים הצבאיים של ארצות-הברית על אדמת
ניכר אינם אלא חבלים הכרוכים על צווארו של האימפריא-
ליזם של ארצות-הברית. את החבלים טוו האמריקאים
עצמם ולא איש מלבדם, והם עצמם כרכו אותם על
צוואריהם, ומסרו את קצוותיהם לידי העם הסיני, לידי עמי
ארצות ערב ולידי כל עמי העולם האוהבים שלום והמת-
נגדים לתוקפנות. ככל שיאריכו התוקפנים האמריקאיים
את שהותם באותם מקומות, כן תתהדק הרצועה מסביב
לצווארם.

נאום בוועידת המדינה העליונה (8 בספטמבר 1958)

האימפריאליזם לא יאריך ימים, משום שתמיד הוא עושה
דברים מרושעים. בכל הארצות מתעקש הוא לגדל ריאקציו-
נרים ולסייע להם נגד עמם; בכוח הזרוע השתלט על
מושבות ומושבות-למחצה ובסיסים צבאיים לרוב, והוא
מאיים עתה על שלום העולם במלחמה אטומית. וכך,
אנוסים על פי האימפריאליזם, קמים ומתמרדים 90 אחוז
ויותר מעמי העולם במאבק נגדו. אך עדיין חי האימפריא-
ליזם, משתולל בשצף-קצף באסיה, אפריקה ואמריקה הלא-
טינית. במערב עדיין מדכא האימפריאליזם את העם
שבארצותיו. מצב זה חייב להשתנות. הרי זה תפקידם
וחובתם של עמי העולם לשים קץ לתוקפנות ולדיכוי שבידי
האימפריאליזם, ובמיוחד בידי האימפריאליזם של ארה"ב.

ראיון עם כתב סוכנות הידיעות 'הסינהוא'

(29 בספטמבר 1958)

האימפריאליזם של ארצות-הברית, בדהרתו הרומסת, בכל אחר ואתר, הפך עצמו לאויבם של עמי העולם והשכיל לבודד עצמו יותר ויותר. בני-אדם המסרבים להיות עבדים לא יכופו גבם בפני פצצות האטום ופצצות המימן שבידיהם של האימפריאליסטים האמריקניים. הגיאנות הסואנת של עמי העולם נגד התוקפנים של ארצות-הברית לא תיעצר עוד. מאבקם נגד האימפריאליזם של ארצות-הברית ונושאי כליו מובטח לו שינחל בעתיד נצחונות גדולים משהיו לו בעבר.

"גילוי דעת לתמיכה במאבק הפאטריוטי הצודק של עם פאנאמה נגד האימפריאליזם האמריקני" (12 בינואר 1964), בספר 'עמי העולם התאחדו והביסו את תוקפני ארצות-הברית ואת כל גרוריהם'

אם יוסיפו חוגי הקפיטאליזם המונופוליסטי של ארצות-הברית וינקטו מדיניות של תוקפנות ומלחמה, יבוא היום שבו ייתלו בידי עמי העולם כולו. וגורל דומה ממתין לשותפיהם לדבר עבירה.

נאום בוועידת המדינה העליונה (8 בספטמבר 1958)

במשך תקופה ארוכה פיתחנו לנו תפישה זו בדבר המאבק נגד האוייב: מבחינה אסטרטגית ראוי לנו שנבזז לכל אויבנו, אך מבחינה טאקטית ראוי לנו שנתייחס אל כולם ברצינות. פירושו של דבר גם, שעלינו לבזז לאוייב מנקודת ראות הכלל כולו, אך עלינו לקחתו ברצינות בנוגע לכל שאלה מוחשית מסויימת. אם לא נבזז לאוייב מבחינת הכלל כולו, הרי שנחטא במישגה האופורטוניזם. מארקס ואנגלס לא היו אלא שני אנשים בודדים, ואף על פי כן הכריזו כבר באותם ימים ראשונים, שהקפיטאליזם ימוגר בעולם כולו. אך בעוסקנו בבעיות מוחשיות ובאוייבים מיוחדים נחטא במישגה ההרפתקנות אם לא נתייחס אליהם ברצינות. במלחמה אין לערוך קרבות אלא בזה אחר זה ואין להרוס את כוחות האוייב אלא אחד אחד. גם בתי-חרושת אין לבנות אלא בזה אחר זה. איכרים אינם יכולים לחרוש את האדמה אלא שעל אחר שעל. והוא הדין אפילו באכילת ארוחה. מבחינה אסטרטגית יכולים אנו להקל ראש באכילת ארוחה — יודעים אנו שנוכל לסיימה. אך למעשה

אוכלים אנו אותה נגיסה אחר נגיסה. אי אפשר לבלוע סעודה שלימה בבליעה אחת. על כגון זה נאמר שהוא פתרון קמעה קמעה. בלשונם של אנשי צבא נקרא הדבר חיסול כוחות האוייב אחד לאחד.

נאום בכנס מוסקבה של מפלגות קומוניסטיות ומפלגות פועלים (18 בנובמבר 1957)

דעתי היא שהמצב הבינלאומי הגיע עתה לנקודת מיפנה חדשה. שתי רוחות נושבות בעולם היום, רוח המזרח ורוח המערב. מימרה סינית אומרת: "או רוח המזרח תגבר על רוח המערב, או רוח המערב תגבר על רוח המזרח". סבור אני כי המציין את המצב כיום הוא, שרוח המזרח גוברת על רוח המערב. הווה אומר, כוחות הסוציאליזם גברו ועצמו מאד, והם עולים בהרבה על כוחות האימפריאליזם.

שם

7. העזו להילחם והעזו לנצח

עמי העולם, התאחדו והכו שוק על ירך את התוקפנים של ארצות-הברית ואת כל כלבי לוויתם! עמי העולם, היו אמיצים, העזו להילחם, קראו תגר על הקשיים והתקדמו גלים גלים. אזי יהיה העולם כולו שייך לבני העם. המפלצות מכל הסוגים ייעלמו מן העולם.

"הכרזה בתמיכה לעמי הקונגו (ז). נגד התוקפנות של ארה"ב" (28 בנובמבר 1964) בספר 'עמי העולם התאחדו והביסו את תוקפני ארה"ב ואת כל גרוריהם'.

המפלגה הקומוניסטית של סין, מששקלה והעריכה בבהירות את המצב הבין-לאומי והפנימי לאור מדע המארקסיזם-לניניזם, הגיעה לכלל הכרה שכל ההתקפות הנערכות עליה מצד אנשי הריאקציה מחוץ ומבית ניתנות להדיפה ויש להנחית עליהן תבוסה. כשהופיעו עננים

קודרים בשמים הצבענו על כך שאינם אלא זמניים,
שהחשיכה תחלוף במהרה ואור השמש יבקיע.

המצב בשעה זו ותפקידינו (25 בדצמבר 1947), מתוך
'כתבים צבאיים נבחרים'.

ידוע מן ההיסטוריה שכל הכוחות הריאקציוניים העומדים
על סף הכליון חזקה עליהם שינהלו מלחמת יאוש אחרונה
נגד הכוחות המהפכניים, ואפשר שכמה מהפכנים ילכו
שולל למשך זמן-מה אחר תופעה זאת של חוזק כלפי חוץ
עם חולשה מבפנים, מבלי שיבינו את העובדה המהותית
שהאוייב הולך וצועד לקראת הכליון בזמן שהם עצמם
צועדים לקראת הנצחון.

נקודת המפנה במלחמת העולם השנייה

(12 באוקטובר 1942)

אם הם (הקומוניסטים) יילחמו, נמחה אותם מעל פני
האדמה. כך הם פני הדברים: אם הם יתקיפו ואנו נמחה
אותם, יהיה להם הסיפוק הזה; נמחה מקצתם, מקצת
סיפוק; נמחה יותר, יותר סיפוק; נמחה את כולם עד אחד,
סיפוק גמור ומלא. בעיותיה של סין מסובכות הן, ושכלנו
גם הוא חייב להיות מסובך במקצת. אם הם יפתחו במלחמה,
אנחנו נשיב מלחמה, נילחם למען נזכה בשלום.

על המו"מ של צ'ונגקינג (17 באוקטובר 1945)

אם אי-מי יתקיף אותנו והתנאים נוחים למערכה, מובן
מאליו שנפעל מתוך הגנה עצמית ונחסלנו, בהחלטיות,
במרץ, ביסודיות ובשלימות (אין אנו נוהגים להלום בפזיזות,
אך אם נהלום עלינו לנצח). רברבנותם של ריאקציונרים
לעולם לא תביאנו לידי מורך-לב.

על המו"מ לשלום עם הקומוניסטים — חוזר של הוועד
המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסינית

(26 באוגוסט 1945)

במידה שמדובר במשאלותינו שלנו, הרי אין אנו רוצים
להילחם אפילו יום אחד. אך אם נהיה אנוסים להילחם,
בכורח הנסיבות, יכול נוכל — עד הסוף.

שיחה עם העיתונאית האמריקאית אנה לואיזה סטרונג

(אוגוסט 1946)

אנחנו דוגלים בשלום. אך כל זמן שהאימפריאליזם של ארצות-הברית מסרב לנטוש את דרישותיו השחצניות והאוויליות ואת מזימותיו להרחבת התוקפנות, אין בפני העם הסיני דרך אחרת אלא להמשיך במלחמה במלוא ההחלטיות שכם אל שכם עם העם הקוריאני. ואין זאת שאנחנו אנשי מלחמה הששים אלי קרב. מוכנים אנחנו להפסיק את המלחמה מייד ולהשאיר את השאלות הנוותרות להסדר מאוחר יותר. אך האימפריאליזם האמריקני אינו מוכן לעשות כן. טוב איפוא, תימשך המלחמה. ככל שהאימפריאליזם של ארצות-הברית רוצה להמשיך במלחמה, מוכנים גם אנחנו, ממש עד לאותו רגע שהם ירצו לחדול, ממש עד לרגע הנצחון המלא לעמי סין וקוריאה.

נאום במושב הרביעי של הועד הלאומי הראשון של הועידה הפוליטית המייעצת של העם הסיני (7 בפברואר 1953)

עלינו לבער מתוך שורותינו כל חשיבה חסרת-אונים. כל הדיעות המפליגות בהערכת כוחו של האוייב והממעטות בהערכת כוחו של העם כוזבות הן.

המצב בשעה זו ותפקידינו (25 בדצמבר 1947)

העמים והאומות המשועבדים, חלילה להם לתלות את תקוותיהם ב"תבונתו" של האימפריאליזם ושל גרוריו. הנצחון מובטח להם רק אם יחזקו את אחדותם ויתמידו במאבקם.

גילוי דעת נגד התוקפנות נגד זרוס-וייטנאם וטבח עמה בידי הכנופיה של ארה"ב ונגוידין-דיאם (29 באוגוסט 1963). בספר 'עמי העולם, התאחדו והביטו את התוקפנים של ארה"ב ואת כל גרוריהם'.

תפרוץ אותה מלחמת-אזרחים כל-ארצית כאשר תפרוץ — אנחנו חייבים להתכונן לקראתה היטב. אם תקדים לבוא, נגיד למשל מחר בבוקר, גם אז עלינו להיות מוכנים. זאת היא הנקודה הראשונה. במצב הנוכחי, בעולם ובארצנו, אפשר שלמשך זמן-מה תהיה מלחמת האזרחים מצומצמת

בהיקפה ובאיתורה. זאת היא הנקודה השנייה. נקודה א' היא זו שעלינו להיכון לקראתה; נקודה ב' היא שנתקיימה מזה זמן רב. בקצרה, עלינו להיות מוכנים. ואם מוכנים נהיה, יהיה לאל ידנו לטפל כהלכה במצבים סבוכים מכל הסוגים.

המצב ומדיניותנו לאחר הנצחון במלחמת ההתנגדות
נגד יפן. (13 באוגוסט 1945)

8. נולחות העם

ה מלחמה המהפכנית היא מלחמתם של ההמונים; אין לנהלה אלא בהפעלת ההמונים ובהסתמכות עליהם.

דאגו לטובת ההמונים, תנו דעתכם לשיטות העבודה
(27 בינואר 1934)

איזה הוא מבצר של ברזל ממש? אלו הם ההמונים, מיליונים על מיליונים בני-אדם התומכים במהפכה תמיכה כנה ואמיתית. זה הוא מבצר של ברזל ממש, אשר שום כוח שבעולם לא יעלה בידו לנפצו, אשר אי-אפשר להחריבו. מהפכת-הנגד לא תמחץ אותנו; אדרבה, אנחנו שנמחץ אותה. משנקרא לדגלנו מיליונים על מיליונים בני-אדם ונרכזם סביב הממשלה המהפכנית, נרחיב את מלחמתנו המהפכנית, נמחה את מהפכת-הנגד מעל פני האדמה ונפרוש שלטוננו על סין כולה.

שם

הכוח לנהל מלחמה — מעיינו העשיר ביותר הוא בהמוני העם. מצבם הבלתי-מאורגן של המוני סין הוא הגורם העיקרי לכך שיפן מעזה לנגוש בנו. לכשתתקון המגרעת הזאת, יהיה התוקפן היפני משול לפר משתולל הפורץ לתוך

טבעת של להבות, מוקף מאות מיליוני בני עמנו ניצבים זקופים, אשר צליל קולם בלבד יכהו אימה, והוא יעלה בלהבות.

(מאי 1938)

על המלחמה הממושכת

האימפריאליסטים מטרידים אותנו עד כדי כך שנהיה אנוסים לטפל בהם ברצינות. לא זו בלבד שזקוקים אנו לצבא סדיר רב-עוצמה — עלינו גם לארגן גייסות של מיליציה עממית בהיקף גרוב. דבר זה יקשה על האימפר-יאליסטים לנוע אפילו צעד אחד בתוך ארצנו, במקרה של פלישה.

ראיון עם כתב של סוכנות החדשות 'הסינהוא'

(29 בספטמבר 1958)

בבואנו לדון במלחמה המהפכנית בשלימותה מן הדין שנראה את מיבציהם של הפרטיזאנים העממיים ואת מיבצעי הכוחות הראשיים של הצבא האדום כמשלימים אהדדי, בדומה לשתי זרועותיו של גבר. אילו לא היו לנו אלא כוחותיו הסדירים של הצבא האדום, בלי הפרטי-זאנים העממיים, משולים היינו ללוחם בעל זרוע אחת בלבד. במונחים מוחשיים, ובמיוחד בכל הנוגע לפעולות צבאיות, העם שבאיזור הבסיס מהווה גורם, כלומר יש לנו עם מזויין. זה הוא הטעם העיקרי מדוע מפתח האויב להתקרב אל איזור הבסיס שלנו.

בעיות האסטרטגיה במלחמת המהפכה של סין

(דצמבר 1936)

אין חולקים על כך, שהנצחון והתבוסה במלחמה נקבעים בעיקר על-ידי התנאים הצבאיים, הפוליטיים, הכלכליים והטבעיים שבשני הצדדים. אך לא על-ידיהם בלבד. הם נקבעים גם על-ידי כושרו הסובייקטיבי של כל צד לנהל את המלחמה. במאמציו לנצח במלחמה אין האסטרטג הצבאי יכול להפליג אל מחוץ למיגבלות הנכפות על ידי תנאים חומריים; אולם בתוך המיגבלות הללו יכול הוא וחייב הוא לחתור לנצחון. הזירה לפעולתו של האסטרטג

הצבאי בנויה על תנאים חומריים אובייקטיביים, אך בזירה הזאת יכול הוא לנהל הצגותיהם של מחזות רבים, מלאים קולות וצבעים, מלאים עוצמה וגדלות.

שם

היעד של מלחמה הוא באופן ספציפי "לשמור על קיומך שלך ולהרוס את האוייב" (להרוס את האוייב פירושו לפרוק מעליו נשקו או "לגזול ממנו את הכוח להתנגד", ואין פירושו של דבר להשמיד כל איש במחנהו השמדה גופנית). בלוחמה של ימי קדם היו משתמשים בחנית ובמגן, בחנית כדי לתקוף את האוייב ולהרוסו, ובמגן כדי להגן על עצמם ולהתקיים. עד היום הזה כל כלי הנשק הם הרחבה של החנית והמגן. המפציץ, המיקלע, התותח והגז המרעיל הם התפתחויות של החנית, ואילו המקלט, קובע הפלדה, ביצורי המלט ומסיכת הגז הם פיתוחים של המגן. הטנק הוא נשק חדש המצרף את תפקידי החנית והמגן גם יחד. התקפה היא האמצעי העיקרי להריסת האוייב, אך אין לוותר גם על ההגנה. בהתקפה, המטרה הבלתי-אמצעית היא הריסת האוייב, אך עם זאת היא משמשת גם לשמירה על עצמך, שכן אם לא תהרוס את האוייב יהרוס האוייב אותך. בהגנה, המטרה הבלתי-אמצעית היא לשמור על קיומך שלך, אך עם זאת ההגנה היא אמצעי להשלמת התקפה, או הכנה לקראת התקפה. נסיגה שייכת לסוג ההגנה והיא המשך של הגנה, ואילו הרדיפה היא המשכה של ההתקפה. ראוי לציין, כי הריסת האוייב היא היעד הראשוני של מלחמה, וההגנה העצמית היא משנית לה, כי רק על-ידי הריסת האוייב בכמויות גדולות יכול אתה לשמור על קיומך ביעילות. לפיכך ההתקפה, כאמצעי הראשי להריסת האוייב, היא ראשונית; וההגנה, כאמצעי משלים להריסת האוייב ואמצעי של שמירת-הקיום, היא משנית. בשעת לחימה שבפועל ממלאת ההגנה את התפקיד הראשי בחלק ניכר מן הזמן, וההתקפה במשך יתר הזמן, אך במלחמה בכללותה תופסת ההתקפה את המקום הראשון.

(מאי 1938)

על המלחמה הממושכת

כל העקרונות המדריכים את פעולותינו הצבאיות נובעים מן העקרון הבסיסי האחד: להתור בכל יכולתנו לשמור על כוחנו שלנו ולהרוס את כוחו של האוייב... כיצד נוכל איפוא להצדיק את העידוד שאנו מעודדים את הקרבת הגבורה במלחמה? כל מלחמה תובעת מחיר, לפעמים מחיר גבוה מאד. האין זה עומד בסתירה לעקרון "השמירה על קיומך"? למעשה אין כאן סתירה כלל; ביתר דיוק, הקרבה וקיום-עצמי מנוגדים הם זה לזה ומשלימים זה את זה כאחד. כי ההקרבה חיונית לא רק לשם הריסת האוייב אלא גם לשם שמירה על עצמך — כלומר, "אי-שמירה-עצמית" (הקרבה, או תשלום המחיר) חלקית וזמנית נחוצה למען שמירת-הקיום הכללית והמתמדת. מן העקרון הבסיסי הזה עולה סידרת העקרונות המדריכים את הפעולות הצבאיות, וכולן חדורות רוחו של העקרון הבסיסי הזה — למן עקרונות הירי (תפיסת מחסה כדי לשמור על עצמך, ושימוש מלא בכוח האש כדי להרוס את האוייב) ועד לעקרונות האס-טרטגיה. כל העקרונות הטכניים וכל העקרונות שבתחומי הטאקטיקה, המערכות והאסטרטגיה מהווים דרכי יישום, הלכה למעשה, לעקרון בסיסי זה. העקרון של שמירה על קיומך ושל הריסת האוייב הוא הבסיס לכל עקרונות הלוחמה.

בעיות האסטרטגיה של מלחמת הפארטיזאנים נגד יפן (מאי 1938)

ואלה הם עקרונותינו הצבאיים:

1. הכה תחילה את כוחות האוייב הפזורים והמבודדים; אחרי כן את כוחות האוייב המרוכזים והחזקים.
2. השתלט תחילה על ערים קטנות ובינוניות ואזורים כפריים נרחבים, ועל ערים גדולות לאחר מכן.
3. היעד העיקרי הוא חיסול כוחו היעיל של האוייב; ואל יהפוך כיבושם של עיר או של יישוב ליעדנו העיקרי. החזקת ערים ושטחים או כיבושם הם תוצאה של השמדת כוחותיו של האוייב, ותדיר לא ניתן להחזיק סופית בעיר או בשטח אלא לאחר שעברו מיד ליד כמה וכמה פעמים.

4. רכז בכל קרב עליונות כוח מוחלטת (פי שניים, שלושה, ארבעה ולעתים אפילו פי חמישה מכוחו של האוייב), כתר את כוחות האוייב מכל העברים, והשתדל להשמידם כליל ולא לתת לאיש מהם להימלט מן המלכודת. בנסיבות מיוחדות יש להנחית על האוייב מהלומות מחץ, כלומר, לרכז את כל כוחנו, לערוך התקפה חזיתית והתקפה על אחד מאגפיו או על שניהם, במטרה להשמיד חלק אחד ולהניס את השני, כדי שיוכל צבאנו להחיש העברת כוחותיו להשמדת יחידות אוייב במקום אחר. יש להימנע ככל האפשר מקרבות התשה, כי הפסדם מרובה משכרם או שווה לו לכל המוטב. בדרך זו, גם אם מעטים אנו מן האוייב במספרנו, תהיה לנו עליונות מוחלטת בכל חלק ובכל מערכה נפרדת, ודבר זה יבטיח את נצחוננו במערכה. במרוצת הזמן נשיג עליונות כללית ובסופו של דבר נשמיד את האוייב כולו.
5. לעולם אל תצא לקרב בלי הכנה, ואל תיכנס לקרב שאינך בטוח כי תנצח בו; עשה כל מאמץ להתכונן היטב לכל קרב, עשה כל מאמץ להבטיח לעצמך נצחון לאור התנאים הנתונים ביחסים בין האוייב לבינך.
6. תן לסגנון הלוחמה שלנו למצוא לנו ביטוי במלואו — אומץ-לב בקרב, בלא פחד מפני הקרבה ומפני עייפות, ולחימה רצופה (כלומר, קרבות רצופים תוך זמן קצר וללא מנוחה).
7. השתדל להשמיד את האוייב כשהוא בתנועה. בו-בזמן דאג לטאקטיקה של התקפה על עמדות ולכוד את משלטיו ואת יישוביו המבוצרים.
8. בהתקיף ערים, השתלט בהחלטיות על כל ביצורי האוייב ועריו שהגנתם חלשה; ברגעים המתאימים כבוש את כל משלטיו ועריו המבוצרים של האוייב שמוגנים בחוזק בינוני, כשהנסיבות מאפשרות זאת. ובאשר למשלטים ולערים המבוצרים היטב ומוגנים בחוזקה, המתן עד שיבשילו התנאים ואז השתלט עליהם.

9. דאג לחמש את כוחנו שלנו בעזרת כל הנשק ומרבית האנשים שתלכוד מן האוייב. המקור העיקרי של כוח אדם וציוד עבור צבאנו הוא בחזית.

10. נצל היטב את ההפוגות בין מערכה למערכה כדי לתת לחיילינו להינפש, להתאמן ולהתגבש. תקופות של גופש, אימונים והתגבשות אל תהיינה ממושכות, כי אין להניח לאוייב להשיב את רוחו, ככל שיעלה בידנו. אלה הן השיטות העיקריות שנקט בהן צבא השחרור העממי כדי להביס את צ'יאנג קאי-שק. הן נולדו מתוך תהליך חישולו של צבא השחרור העממי בשנות הלחימה הארוכות נגד האויבים מבית ומחוץ, והן תואמות תיאום מלא את מצבנו הנוכחי... האסטרטגיה והטאקטיקה שלנו מבוססות על מלחמת עם; שום צבא הלוחם נגד העם לא יוכל לנקוט אסטרטגיה וטאקטיקה כשלנו.

המצב בשעה זו ותפקידינו (25 בדצמבר 1947)

ללא כוננות שום עליונות אינה עליונות של ממש, ואף יוזמה לא תהיה בידך. לכשתבין נקודה זו יכול כוח נחות אך בעל כוננות להכות כוח עליון על-ידי שהוא מפתיעו בשעת התקפה.

על המלחמה הממושכת (מאי 1938)

9. צבא העם

ללא צבא של העם אין לעם ולא כלום.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

צבאנו זה חזק הוא משום שכל חבריו חדורים משמעת שבהכרה; הם התקבצו יחדיו והם לוחמים לא למען האינטרסים הפרטיים של כמה יחידים או של חבורה קטנה, אלא למען האינטרסים של המוני העם ושל האומה כולה. מטרתו היחידה של צבא זה היא לעמוד איתן לצד העם הסיני ולשרת אותו בנאמנות גמורה.

סס

הצבא האדום הסיני הוא גוף מזויין שתכליתו לבצע את משימותיה הפוליטיות של המהפכה. בייחוד בשעה זו אל לו לצבא האדום להסתפק בלחימה; מלבד הלחימה הבאה להרוס את כוחו הצבאי של האוייב עליו ליטול על עצמו משימות חשובות אחרות כגון הפצת תעמולה בקרב ההמונים, ארגונים וציודם בנשק, וסיוע בידי ההמונים לכונן כוח מהפכני פוליטי ולהקים ארגונים של המפלגה. הצבא האדום גלחם לא רק לשם הלחימה כי אם למען ניהול תעמולה בקרב ההמונים, ארגונים וציודם בנשק, וסיועם בכינון כוח מהפכני פוליטי. בלי היעדים הללו תאבד הלחימה את משמעותה והצבא האדום יאבד את טעם קיומו.

על תיקון רעיונות מוטעים בקרב המפלגה

(דצמבר 1929)

צבא השחרור העממי לעולם כוח לוחם הוא. אפילו לאחר נצחונו בכל רחבי הארץ יישאר צבאנו כוח לוחם כל זמן שלא בוטלו עדיין המעמדות בארצנו וכל זמן שקיים המשטר האימפריאליסטי בעולם. בנקודה זאת ראוי שלא תהיה שום אי-הבנה ושלא יהיה כל היסוס.

הרצאה במושב המליאה השני של הועד המרכזי השביעי של המפלגה הקומוניסטית הסינית

(5 במארס 1949)

יש לנו צבא לצרכי לחימה כשם שיש לנו צבא לצרכי עבודה. לשם הלחימה יש לנו חיל המסע השמיני והחיל הרביעי החדש; אך גם הם ממלאים חובה כפולה, מלחמה וייצור כאחד. עם שני סוגי החיילות הללו, ועם צבא לוחם שנתאמן בשני תפקידים אלו ובעבודת ההמונים, נוכל להתגבר על קשיינו ולהנחיל תבוסה לאימפריאליזם היפני.

“התארגנו!”

(29 בנובמבר 1943)

הגנתנו הלאומית תתלכד ותתבצר ולא נרשה עוד לשום אימפריאליסט לפלוש לתוך ארצנו. עלינו לקיים בידינו את הכוחות הצבאיים העממיים ולפתחם, כשביסודם צבא

השחרור העממי האמיץ והמחושל. יהיו לנו לא רק צבא רב-עוצמה כי אם גם חיל אוויר רב-עוצמה וצי רב-עוצמה. נאום פתיחה במושב המליאה הראשון של הועידה הפוליטית המייעצת של העם הסיני (21 ספטמבר 1949)

העקרון הנקוט בידנו הוא שהמפלגה שולטת ברובה, ולעולם אל יינתן לרובה לשלוט במפלגה. בעיות המלחמה והאסטרטגיה (6 בנובמבר 1938)

כל קצינינו וחיילינו צריכים לשוות לנגד עיניהם תמיד שאנחנו צבא השחרור העממי הגדול, שאנחנו החיילות המונהגים על ידי המפלגה הקומוניסטית הסינית הגדולה. והיה אם נקפיד בכל עת לקיים את הוראות המפלגה, מובטח לנו שננחל נצחון.

מאניפסט צבא השחרור העממי הסיני (אוקטובר 1947)

10. הנהגת הועדים הנפלגתיים

מ ערכת הוועדים המפלגתיים היא מוסד מפלגתי חשוב להבטחת הנהגה קולקטיבית ולמניעת הש-תלטות הבלעדית של כל יחיד על ניהול העניינים. זה לא כבר נתברר, כי בחלק ממוסדות ההנהגה (כמובן לא בכולם) נוהג רגיל הוא שאיש אחד ישתלט לבדו על ניהול העניינים ועל ההחלטות בבעיות חשובות. ההחלטות לפתרון בעיות חשובות מתקבלות לא בישיבות הוועדים המפלגתיים כי אם על ידי יחיד, והחבירות בוועדים המפלגתיים היא עתה להלכה בלבד. הבדלי דיעות בין חברי ועד אינם מגיעים לשום ליבון, והם נשארים זמן רב ללא פתרון. חברי ועד מפלגתי מקיימים בינם לבין עצמם אחדות פורמאלית בלבד, ולא אחדות שבתוכן. מצב זה טעון שינוי. מכאן ואילך יש להנהיג שיטה יעילה של התכנסות הוועדים המפלגתיים בכל מוסדות ההנהגה, מן הלשכות האזוריות של הועד המרכזי עד לוועדים המפלגתיים המחוזיים; מן

הוועדים המפלגתיים החזיתיים עד לוועדים המפלגתיים של חטיבות ושל מחוזות צבאיים (ועדות משנה של הוועד הצבאי המהפכני או צוותות הנהגה); וצוותות חברי המפלגה הראשיים שבמוסדות השלטון, הארגונים העממיים, סוכנות החדשות ומשרדי העתונים. כל הבעיות החשובות (כמובן, לא הבעיות הבלתי-חשובות, הטריביאליות, או בעיות שבאו כבר על פתרון בהחלטות שנתקבלו לאחר דיון בישיבה ויש רק להוציאן לפועל) יש להביאן בפני הוועד לשם דיון, וחברי הוועד שנוכחים במקום צריכים להביע את דעתם במלואה ולהגיע להחלטות ברורות ומוגדרות, ולאחר מכן חובה על החברים הנוגעים בדבר להוציאן לפועל... את ישיבותיהם של הוועדים המפלגתיים יש לחלק לשני סוגים, ישיבות של ועדה מתמדת ומושבי מליאה, ואין לבלבל בין השניים. זאת אף זאת: עלינו להקפיד על כך שהמנהיגות הקולקטיבית והאחריות האישית תהיינה שקולות זו כנגד זו, ולא תועדף האחת על חשבון הברתה. בצבא יכול המפקד המוסמך לקבל החלטות חירום בשעת הקרב ולפי צורך הנסיבות.

על חיזוק שיטת הוועדים המפלגתיים

(20 בספטמבר 1948)

מזכירו של ועד מפלגתי מן הדין שיהיה בעל מיטב הסגולות של "מפקד כיתה". ועד מפלגתי מורכב מעשרה עד עשרים חבר; הרי הוא כמו כיתה בצבא, והמזכיר הוא כמו "מפקד כיתה". ואמנם לא קל להנהיג כיתה זאת כהלכה. כל לשכה אזורית או כל לשכה תת-אזורית של הוועד המרכזי מנהלת עתה שטח נרחב ביותר ונושאת על שכמה אחריות כבדה מאד. להנהיג פירושו לא רק להחליט על קווי מדיניות כלליים או ספציפיים, כי אם גם לתכנן שיטות עבודה נכונות. אף אם יהיו בידך קווי מדיניות כללית וספציפית נכונים וטובים, עדיין עלולות לבוא עליך צרות אם תזניח את שיטות העבודה. ועד מפלגתי הבא למלא אחר שליחותו של הפעלת מנהיגות חייב להישען על "אנשי הכיתה" שלו ולאפשר להם שימלאו איש איש

את תפקידו עד תום. כדי להיות "מפקד כיתה" טוב, צריך המזכיר ללמוד היטב ולחקור ביסודיות. מזכיר או סגן מזכיר יתקשה לנהל את "כיתתו" כראוי אם לא ידאג לעשות תעמולה ועבודה ארגונית בקרב "אנשי הכיתה" שלו-עצמו, אם לא ייטיב לכלכל את יחסיו עם חברי הוועד או לא ילמד בשקידה כיצד לנהל ישיבות בהצלחה. אם אנשי הכיתה לא יצעדו בצעד אחד אין לצפות לכך שינהיגו מיליוני בני-אדם במלחמה ובבנייה. כמובן, היחס בין המזכיר לבין חברי הוועד הוא ממין היחסים שבהם חייב המיעוט לציית לרוב, ולפיכך שונה הוא מן היחס בין מפקד כיתה לבין אנשיו. כאן לא דיברנו אלא בדרך משל.

שיטות העבודה של ועדים מפלגתיים (13 במארס 1949)

שימו את הבעיות על השולחן. כך מצווה לא רק "מפקד הכיתה"; כך מצווים כל חברי הוועד. אל תשוחחו מאחורי גבם של אנשים. כשמתעוררת בעיה קראו לפגישה, שימו את הבעיות על השולחן לשם דיון, קבלו החלטות והבעיות תיפתרנה. אם קיימות בעיות ואין הן מועלות על שולחן הדיונים, תישארנה זמן רב ללא פתרון ואפילו תיגררנה עמנו שנים. "מפקד הכיתה" וחברי הוועד צריכים לגלות הבנה ביחסיהם ההדדיים. אין לך דבר חשוב מהבנה הדדית זו, מאותם עידוד וידידות בין המזכיר לחברי הוועד, בין הוועד המרכזי ללשכות האזוריות, ובין הלשכות האזוריות לבין הוועדים המפלגתיים שבאיזור.

שם

"החליפו אינפורמציה". פירוש הדבר, שחבריו של ועד מפלגתי צריכים למסור ידיעותיהם זה לזה ולהחליף ידיעות על עניינים שהגיעו לתשומת-לבם. דבר זה חשוב עד מאד כדי להגיע לשפה משותפת. יש שאינם מצליחים לעשות כן, והם דומים לאותם שכנים המתוארים אצל לאו טסו, "אינם מבקרים זה אצל זה כל ימי חייהם, אף על פי שאזניהם שומעות את קרקור תרנגוליהם ואת נביחת כלביהם". התוצאה היא — היעדר לשון משותפת.

שם

שאלו את הכפופים לכם על עניינים שאינכם מבינים, ואל תמהרו לומר דברי אישור או דחייה... לעולם אל נעמיד פנים שאנחנו יודעים מה שאיננו יודעים, "אל נתבייש לשאול וללמוד מאנשים שלמטה", ונטה אוזן קשבת לדיעו-תיהם של הקאדרים בדרגים הנמוכים יותר. היה תלמיד בטרם היותך למורה; למד מן הקאדרים הנמוכים בטרם תוציא פקודות... מה שאומרים הקאדרים שבדרגים הנמוכים אפשר שנכון הוא ואפשר שלא; לאחר שנשמעהו, עלינו לגתחו. עלינו לתת דעתנו על הדיעות הנכונות ולפעול על פיהן... האזינו גם לדיעות המוטעות הבאות מלמטה; טעות היא שלא להאזין לכולן. אולם דיעות אלו אין לפעול לפיהן אלא למתוח עליהן ביקורת.

שם

למדו "לנגן בפסנתר". בנגינה בפסנתר כל עשר האצבעות הן בתנועה; לא יצלח הדבר להניע מקצתן ולא להניע את השאר. אך כאשר כל עשר האצבעות לוחצות בבת אחת, אין לך מנגינה. כדי להשמיע מוסיקה טובה צריכות עשר האצבעות לנוע באופן ריתמי ומתוך תיאום הדדי. ועד מפלגתי צריך לאחוז אחיזה איתנה בתפקידו המרכזי ובו-בזמן לפתח מסביב לתפקידו המרכזי את כל עבודתו בשטחים אחרים. בשעה זו עלינו לדאוג לשטחים רבים; עלינו לשקוד על העבודה בכל האזורים, בכל היחידות הצבאיות והמחלקות, ולא נוכל להקדיש את כל תשומת-ליבנו לבעיות מועטות, על חשבון האחרות. בכל מקום שיש בעיה, עלינו לשים עליה את אצבענו, וזאת היא שיטה שעלינו ללמדה ולדעתה. אחדים מנגנים בפסנתר נגינה טובה ואחרים נגינה גרועה, ויש הבדל גדול בין המנגינות שהם משמיעים. החברים בוועדים המפלגתיים צריכים ללמוד "לנגן בפסנתר" היטב.

שם

"אחוז איתן". כלומר, הוועד המפלגתי צריך לא רק "לאחוז", אלא עליו "לאחוז איתן" בתפקידו העיקריים. יכול אתה להחזיק בדבר-מה רק אם תאחו בו באיתן,

ללא הרפייה קלה ביותר. לא לאחוז באיתן משמעו לא לאחוז בכלל. מובן מאליו שאין אדם יכול להחזיק בדבר-מה ביד פתוחה. כשהיד קמוצה כמו אוחזת, אך אינה קמוצה בחוזקה, עדיין אין לך החזקה. אחדים מחברינו אוחזים ברפקידים העיקריים, אך אין אחיזתם איתנה ולפיכך אינם רואים הצלחה בעבודתם. אין טעם שלא לאחוז בדבר כלל, ואף אין טעם שלא לאחוז בו באיתן.

שם

יהא לכם "ראש מלא מספרים". כלומר, עלינו לשים לב לבחינה הכמותית של מצב או של בעיה, ולערוך ניתוח כמותי בסיסי. כל איכות מגלה עצמה בכמות מסויימת, וללא כמות אין כל איכות. עד היום הזה אין רבים מחברינו מבינים שעליהם לדקדק בבחינתם הכמותית של דברים — הסטטיסטיקה הבסיסית, האחוזים העיקריים והסייגים הכמו-תיים שקובעים את איכותם של דברים. אין להם "מספרים" בראשיהם, וממילא עושים הם שגיאות.

שם

"הודעה להרגעת הציבור". יש להודיע על קיומן של פגישות מראש; הרי זה כמו הוצאת "הודעה להרגעת הציבור", למען ידע כל אחד מה עומד לדיון ואילו בעיות יש לפתור, ויוכל להתכונן לכך בעוד מועד. במקומות אחדים נוהגים לכנס את הקאדרים מבלי להכין מראש דו"חים והצעות-להחלטה, ורק לאחר שהגיעו משתתפי הפגישה מאלתרים סידורים רגעיים; משל למה הדבר דומה, לאותה אמרה: "החיילים והסוסים הגיעו, אך מזון ומספוא אינם מוכנים"; ולא טוב הדבר. אל תכנס פגישה בחפזון אם לא גמרת את הכנותיך.

שם

"גייסות מועטים ומעולים ומינהל פשוט יותר". שיחות, נאומים, מאמרים והחלטות צריכים להיות קצרים ולעניין. גם ישיבות אל להן להימשך זמן רב מדי.

שם

דאג להיות מאוחד ולעבוד יחדיו עם חברים החולקים עליך. כלל זה מן הדין שישקדו עליו גם במחוזות וגם בצבא. וכן נוגע הוא ליחסים עם אנשים שמחוץ למפלגה. אנחנו התקבצנו יחדיו מכל קצוות ארצנו, וצריכים אנו לדעת להתאחד לא רק עם חברים שדיעותיהם שוות לדיעותינו אלא גם עם אלה שדיעותיהם חלוקות על שלנו.

שם

הישמרו מן ההתנשאות. כל הנושא במשרת מנהיגות יהא לו כלל זה עקרון ותנאי חשוב לקיום האחדות. אפילו מי שלא עשה שגיאות רציניות וראה הצלחה רבה בעבודתו אל יהיה שחצן.

שם

מתחו שני קווי הבחנה. ראשית, בין מהפכה ומהפכת-נגד, בין ינאן וסיאן*. ישנם חברים שאינם מבינים כי עליהם למתוח קו-מפריד זה. למשל, כשהם נאבקים בבירוקראטיה, הם מדברים על ינאן כאילו "שום דבר לא בסדר" שם, ואינם יודעים להשוות ולהבחין בין הבירוקראטיה בינאן לבירוקראטיה בסיאן. והרי זה מוטעה מעיקרו. שנית, בתוך השורות המהפכניות יש להבחין הבחנה ברורה בין צודק לשוגה, בין הישגים לחסרונות, ולהבהיר איזה מן השניים הוא ראשוני ואיזה הוא מישני. למשל, האם ההישגים מהווים 30 אחוז או 70 אחוז מסך הכל? אל נא נפחית ואל נא נגזים בכך. עלינו להעריך עבודתו של אדם מעיקרה, ולקבוע אם הישגיו מגיעים ל-30 אחוז ושגיאותיו ל-70 אחוז, או להיפך. אם מגיעים הישגיו ל-70 אחוז מסך הכל, הרי שיש לדון את עבודתו בכללותה לכף זכות. תהיה זאת שגיאה גמורה לתאר עבודה שבה ההישגים הם ראשיים כעבודה שבה המגרעות הן ראשיות. בגישתנו לבעיות בל נשכח למתוח שני קווי הבחנה אלו, בין

* ינאן היתה מושב המטה של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסינית מינואר 1937 עד מארס 1947; סיאן היתה מרכז השלטון הריאקציוני של הקואומינטאנג בצפון-מערב סין. החבר מאו טסה-טונג מביא את שתי הערים כסמלים של מהפכה ומהפכת-נגד.

מהפכה למהפכת-נגד ובין הישגים לחסרונות. נדע לטפל בעניינים כהלכה אם נזכור היטב את שתי ההבחנות האלה; אחרת נביא בלבול בטיבן של הבעיות. כדי למתוח קווי הבחנה אלה היטב, דרושים כמובן חקר וניתוח מדוקדקים. גישתנו לכל אדם ולכל עניין חייבת להיות גישה של ניתוח ושל חקר.
שם

בתחום הארגון יש להקפיד על קיום הדמוקראטיה תחת הנהגה ריכוזית. הדבר ייעשה בדרכים הבאות:

1. המוסדות המנהלים של המפלגה חייבים להתוות קו הנחייה נכון ולמצוא פתרונות לבעיות שתתעוררנה, כדי ליהפך למרכזי מנהיגות.
2. המוסדות הגבוהים חייבים להכיר היטב את המצב במוסדות הנמוכים יותר ואת חיי ההמונים, כדי שיהיה להם בסיס אובייקטיבי להנהגה נכונה.
3. מוסדות המפלגה בכל דרג שהוא אל יקבלו החלטות חפוזות לפתרון הבעיות. אך משקיבלו החלטה יש לבצעה בכל התקיפות.
4. את כל ההחלטות בעלות חשיבות כלשהי שנתקבלו על-ידי מוסדות המפלגה הגבוהים יש להביא עד מהרה לידיעתם של המוסדות הנמוכים יותר ושל חברי המפלגה הפשוטים...
5. מוסדות המפלגה הנמוכים וחברי המפלגה הפשוטים חייבים לדון דיון מפורט בהוראות המוסדות הגבוהים, כדי להבין את משמעותן היטב ולהחליט על הדרכים להגשמתן.

על תיקון של דיעות מוטעות במפלגה (דצמבר 1929)

ו. הקו ההכונני

העם, והעם לבדו, הוא הכוח המניע בעשיית ההיסטוריה העולמית.

(24 באפריל 1945)

על ממשלת קואליציה

ההמונים הם הגיבורים האמיתיים, ואילו אנו עצמנו תמיד ילדותיים אנו ונבערים מדעת, ומבלי שנבין זאת לא יעלה בידנו לרכוש אפילו קורטוב ראשון של דעת.
מבוא ואחרית-דבר ל'סקירות כפריות'
(מארס ואפריל 1941)

ההמונים יש להם כוח יוצר אין-קץ. יכולים הם להתארגן ולהתרכז במקומות ובענפי עבודה שבהם יינתן ביטוי מלא למרצם; יכולים הם להתמסר לייצור לרוחבו ולעומקו וליצור יותר ויותר מיבצעי רוחה לעצמם.

הערת מבוא לחיבור "עודף העבודה מצא מוצא"
(1955), 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני', כרך ב'.

גאותה של תנועת האיכרים כיום מאורע כביר הוא. לא יעבור זמן רב, ובמחוזותיה המרכזיים, הדרומיים והצפוניים של סין יתקוממו מאות מיליוני איכרים כסערה אדירה, כסופת צקלון, עוצמה כה מהירה ותקיפה עד ששום כוח בעולם לא יוכל לעצור בעדה. הם ינתקו את כל האזיקים הכובלים אותם, ויסתערו קדימה בדרך לשחרורם. הם יטאטאו את כל האימפריאליסטים, שרי המלחמה, הפקידים המושחתים, העריצים המקומיים ובעלי-האחוזות המרושעים לתוך קברותיהם. כל מפלגה מהפכנית וכל חבר מהפכני יעמדו למבחנם של האיכרים, ויתקבלו או יידחו כפי שיחרצו הללו. שלוש הן האפשרויות. הלצעוד בראשם ולהנהיגם? הלהיגרר אחריהם תוך נפנוף ידיים וביקורת? או שמא לעמוד על דרכם ולהתנגד להם? כל אדם בסין חופשי לבחור, אך המאורעות יאלצוכם לבחור במהרה.

הרצאה על סקר תנועת האיכרים בהונאן (מרס 1927)

הגל הגואה של תמורה חברתית בכפר, הגל הגואה של הקואופרציה, כבר הגיע למקומות אחדים, ובקרוב יציף את כל הארץ. זאת היא תנועה סוציאליסטית מהפכנית עצומה המקיפה אוכלוסיה כפרית של יותר מ-500 מיליון נפש, ונודעת לה משמעות עולמית כבירה. עלינו להעניק לתנועה זאת מנהיגות פעילה, נלהבת ושיטתית, ולא לעכב אותה בצורה זו או אחרת. אין להימנע מכמה טעויות

בתהליך זה; בקל להבין זאת, ולא יקשה לתקנו. מגרעות
או שגיאות השגורות בקרב הקאדרים והאיכרים אפשר
לתקנו או להתגבר עליהן, בתנאי שניתן להם עזרה פעילה.
על שאלת הקואופרציה החקלאית (31 ביולי 1955)

ההמונים אוצרים בקרבם התלהבות בלתי-נדלית למען
הסוציאליזם. אלה שאינם מסוגלים בתקופה מהפכנית אלא
ללכת בדרכי השיגרה הנושנה, נטולים מכל-וכל הכושר
לראות התלהבות זו. עיוורים הם, והכל חשוך לפניהם.
לעתים מרחיקים הם לכת עד כדי כך שמחליפים בין טוב
ורע והופכים את הקערה על פיה. וכי לא פגשנו באנשים
די-והותר מן הטיפוס הזה? אלה שהולכים בפשטות אחר
השיגרה הישנה אינם יודעים להעריך כראוי את התלהבותו
של עם. יופיע חידוש כלשהו ומייד הם דוחים אותו
וממהרים להתנגד לו. לאחר מכן עליהם להודות בתבוסה
ולמתוח על עצמם מעט ביקורת-עצמית. אך בפעם הבאה
כשיופיע דבר חדש ישובו ויעברו את התהליך הזה. זאת
היא מתכונת התנהגותם ביחס לכל דבר חדש, מכל המינים.
אנשים כאלה תמיד פאסיביים הם, לעולם אינם מצליחים
לנוע קדימה ברגע המכריע, ותמיד נחוץ להדוף אותם
מגבם לפני שיזוו קדימה צעד אחד.

הערת מבוא לחיבור "יישוב זה נהפך לקואופרטיבי
תוך שנתיים" (1955), בספר 'התקומה הסוציאליסטית
הגדולה בכפר הסיני', כרך ב'.

במשך עשרים שנה ומעלה עשתה מפלגתנו עבודת המונים
בכל יום ויום, ובמשך שתיים-עשרה השנים האחרונות
דיברה על הקו ההמוני בכל יום ויום. תמיד העלינו את
הטענה שהמהפכה צריכה להסתמך על המוני העם, על
השתתפותו של כל איש ואיש, והתנגדנו להישענות על
אנשים ספורים הנותנים פקודות. ברם, עדיין אין הקו
ההמוני מתגשם ביסודיות בעבודתם של מקצת חברים;
עדיין אינם נותנים אמונם אלא בקומץ אנשים העובדים
בבידודות. אחד הטעמים לכך הוא, שבכל מעשיהם גרתעים
הם מלהסביר זאת לעם אותו הם מנהיגים, ושאינם מבינים

מדוע או כיצד לקרוא דרור ליוזמתם ולמרצם היוצר של המונוגמים על ידם. באופן סובייקטיבי היו רוצים גם הם שכל אחד יתן יד למפעל, אך אינם מאפשרים לאנשים זולתם לדעת מה יש לעשות או כיצד לעשות זאת. ומכיוון שכך, כיצד תצפו מן הבריות שייחלצו לפעולה וכיצד תוכל להיעשות מלאכה מתוקנת? כדי לפתור בעיה זאת, יסוד היסודות הוא כמובן חינוך אידיאולוגי אודות הקו ההמוני, אך בו-בזמן עלינו ללמד חברים אלה דרכי עבודה קונקרטיות רבות.

שיחה עם חברי המערכת של יומון 'שאנסטי-סויואן'
(2 באפריל 1948)

עשרים וארבע שנות נסיון באות ללמדנו כי המשימה הנכונה, המדיניות הנכונה ואורח העבודה הנכון תואמים תמיד את דרישות ההמונים בזמן ובמקום נתונים, ומחזקים תמיד את קשרינו עם ההמונים, ואילו המשימה הלא-נכונה, המדיניות הלא-נכונה ואורח העבודה הלא-נכון מתנגשים תמיד עם דרישות ההמונים בזמן ובמקום הנתונים ומרחיקים אותנו תמיד מן ההמונים. מדוע רעות חולות כמו דוגמאטיזם, אמפיריציזם, פוקדנות (קומאנדיזם), הזדנבותנות, כיתתיות, ביורוקראטיות וגישה שחצנית בעבודתנו הן כה מזיקות ובלתי-נסבלות, ומדוע כל הסובל ממתלות אלו צריך להתגבר עליהן? משום שהן מרחיקות אותנו מן ההמונים.
על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

כדי להתקשר עם ההמונים עלינו לפעול בהתאם לצרכיהם ומשאלותיהם של ההמונים. כל עבודה הנעשית למען ההמונים חייבת להתחיל מן הצרכים שלהם ולא משאיפותיו של איזה יחיד, תהיינה כוונותיו טובות כאשר תהיינה. קורה לעתים קרובות שבאופן אובייקטיבי זקוקים ההמונים לשינוי מסויים, אך באופן סובייקטיבי לא התוודעו עדיין לצורך זה, עדיין אינם מוכנים לו או לא גמרו אומר לחולל את השינוי. במקרים כאלה עלינו להמתין בסבלנות. אל לנו לחולל את השינוי עד אשר יתוודעו רוב רובם של ההמונים בעקבות עבודתנו לאותו צורך ויהיו מוכנים

ומזומנים לחולל את השינוי. אחרת נבודד עצמנו מן ההמונים. עד שלא יגיעו הם עצמם לכלל הכרה ונכונות, לא תצליח שום פעולה הטעונה השתתפות מצידם כיון שלא תהיה אלא פורמאליות גרידא... והרי לנו שני עקרונות כאן: אחד הוא צרכיהם של ההמונים בפועל-ממש ולא מה שנדמה לנו שהם צריכים, והשני הוא משאלותיהם של ההמונים, אשר צריכים לגמור אומר בעצמם במקום שאנחנו נגמור אומר עבורם.

החזית המאוחדת בעבודה התרבותית

(30 באוקטובר 1944)

הקונגרס שלנו צריך לקרוא למפלגה כולה שתגלה עירנות ותדאג לכך ששום חבר, בשום עמדה שהיא, לא יינתק מן ההמונים. המפלגה צריכה ללמד כל חבר שיאהב את העם ויטה אוזן קשבת לקולם של ההמונים; שיזדהה עם ההמונים בכל אשר ילך, ותחת אשר יתנשא מעליהם, ישקיע עצמו בקרבם; שיעורר אותם או שיעלה את תודעתם הפוליטית, שיסייע להם בהדרגה להתארגן מרצונם החופשי ולהפעיל את כל המאבקים החיוניים על פי הנסיבות הפנימיות והחיצוניות של הזמן והמקום הנתונים, הכל לפי רמתם בשעה זו.

(24 באפריל 1945)

על ממשלת קואליציה

אם ננסה לצאת להתקפה שעה שההמונים לא ניעורו עדיין, הרי זו הרפתקנות. אם נתעקש להוליך את ההמונים למעשה כלשהו נגד רצונם, מובטח לנו שניכשל. אם לא נתקדם בשעה שההמונים דורשים התקדמות, הרי זה אופורטוניזם ימני.

שיחה עם חברי המערכת של 'יומון שאנסיסטיוואן'

(2 באפריל 1948)

פוקדנות (קומאנדיזם) היא גרועה בכל סוג של עבודה, משום שהיא מפליגה מעבר לרמת תודעתם הפוליטית של ההמונים ופוגעת בעקרון הפעולה ההמונית הרצונית; בכך היא משקפת את מחלת הנמהרות. חברינו אל להם להניח שכל מה שהם עצמם מבינים מובן כבר על ידי ההמונים.

האם ההמונים מבינים דבר ומוכנים לפתוח בפעולה — זאת נוכל לגלות רק על ידי שנלך לביניהם ונערוך הקירות ודרישות. אם נעשה כן, נוכל להימנע מפקדנות. לא פחות מכך גרועה היא ההזדנבות, בכל סוג של עבודה, משום שהיא יורדת אל מתחת לרמת תודעתם הפוליטית של ההמונים ופוגעת בעקרון של הנהגת ההמונים קדימה; בכך היא משקפת את מחלת הפגרנות. חברינו אל להם להגיח שההמונים אינם מבינים את מה שהם עצמם לא מבינים עדיין. קורה תדיר שההמונים מקדימים אותנו ולהוטים לצעוד קדימה וחרף זאת אין חברינו מצליחים לנהוג כמנהיגי ההמונים והם מזדנבים אחרי יסודות מפגרים מסויימים, משמשים בבואה להשקפותיהם, וגרוע מזה, טועים בהן לחשוב שאלה השקפותיהם של ההמונים הנרחבים.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

קחו את רעיונותיהם של ההמונים ורכזו אותם, אחר כך לכו אל ההמונים, התמידו ברעיונות והוציאו לפועל, באופן שייווצרו מושגים נכונים של מנהיגות — זו הדרך הבסיסית של מנהיגות.

כמה שאלות על דרכי המנהיגות (1 ביוני 1943)

בכל עבודתה המעשית של מפלגתנו כל מנהיגות נכונה היא בהכרח "מן ההמונים, אל ההמונים". כלומר: טלו את רעיונות ההמונים (רעיונות פזורים ובלתי-שיטתיים) ורכזו אותם (על ידי לימוד ועיון הפכו אותם לרעיונות מרוכזים ושיטתיים), אחר כך לכו אל ההמונים והסבירו והפיצו רעיונות אלו עד שההמונים יאמצו אותם לעצמם, החזיקו בהם בהתמדה ותרגמו אותם ללשון של פעולה, ובחנו את נכונותם של הרעיונות במבחן של פעולה. לאחר זאת שובו ורכזו רעיונות מן ההמונים וחזרו אל ההמונים כדי שהרעיונות יתמידו ויוצאו אל הפועל. וכה הלאה, חזור וחזור בספיראל אין-סופי, כשהרעיונות נעשים יותר נכונים, יותר חיוניים ויותר עשירים מדי פעם בפעם. כזאת היא תורת ההכרה המארקסיסטית.

שם

עלינו ללכת אל ההמונים וללמוד מהם, ללכד את נסיונם בעקרונות ובשיטות טובים ומאורגנים יותר, אחר כך לעשות תעמולה בקרב ההמונים, ולתבוע מהם שיוציאו לפועל עקרונות אלה ושיטות אלה, כדי לפתור את בעיותיהם ולסייע להם להגיע לידי שחרור ואושר.

(29 בנובמבר 1943)

"התארגנו!"

במוסדות ההנהגה שלנו במקומות אחדים ישנם אנשים החושבים כי די בכך שהמנהיגים לבדם ידעו את מדיניות המפלגה ואין צורך שיהיו להמונים ידיעות על כך. זאת אחת הסיבות העיקריות על שום מה חלק מעבודתנו אינו נעשה כהלכה.

שיחה עם חברי המערכת של יומון שאנסיסויואן

(2 באפריל 1948)

בכל התנועות ההמוניות שומה עלינו לערוך ניתוח וחקירה בסיסיים על מספרם של תומכים פעילים, מתנגדים ונייטראליים, ואל לנו להחליט על בעיות באופן סובייקטיבי וללא בסיס.

דרכי עבודתם של הועדים המפלגתיים

(13 במארס 1949)

ההמונים במקום כלשהו מורכבים בדרך כלל משלושה חלקים, והם: הפעילים יחסית, הבינוניים והמפגרים יחסית. דרושה איפוא למנהיגים מיומנות מיוחדת כדי שיעלה בידם לאחד את המספר הקטן של יסודות פעילים מסביב למנהיגות ולהישען עליהם כדי להרים את רמתם של היסודות הבינוניים ולזכות בתמיכתם של היסודות המפגרים.

כמה שאלות על דרכי המנהיגות (1 ביוני 1943)

לדעת כיצד לתרגם את מדיניות המפלגה לפעולה של ההמונים, לדעת כיצד ללמד לא רק את הקאדרים המנהיגים אלא גם את ההמונים הרחבים להבין ולתפוש כל תנועה וכל מאבק שאנחנו מעוררים — זאת היא האמנות של מנהיגות מארקסיסטית-לניניסטית. זה הוא גם הקו המפריד הקובע אם עושים אנו שגיאות בעבודתנו אם לאו.

שיחה עם חברי המערכת של יומון שאנסיסויואן

(2 באפריל 1948)

גם אם תגלה קבוצת ההנהגה פעילות יתירה, תישאר כל הפעילות מאמץ עקר בלבד של קומץ אנשים אם לא תתקשר עם פעילותם של ההמונים. מצד שני, אם ההמונים לבדם הם הפעילים, ללא קבוצת הנהגה חזקה שתארגן את פעילותם כראוי, לא תוכל פעילות כזאת להתמיד זמן רב, לא תתקדם בכיוון הנכון, או לא תעלה לרמה גבוהה.

כמה שאלות על דרכי המנהיגות - (1 ביוני 1943)

ייצור בידי ההמונים, האינטרסים של ההמונים, חוויותיהם ורגשותיהם של ההמונים — לאלה מצווים הקאדרים המנהיגים להקדיש תשומת לב מתמדת.

כותרת לתערוכת ייצור ביוזמתם של ארגונים הכפופים במישרין לוועד המרכזי של המפלגה והמטה הראשי של חיל המסע השמיני. "יומן השחרור" של ינאן (24 בנובמבר 1943)

עלינו להקדיש תשומת-לב מתמדת לרווחתם של ההמונים, מבעיות הקרקע והעבודה עד לבעיות של דלק, אורז, שמן-בישול ומלח... כל אותן בעיות הנוגעות לרווחתם של ההמונים צריכות לעמוד על סדר יומנו. עלינו לדון ולעייין בהן, לקבל החלטות ולבצען, ולבדוק את התוצאות. עלינו לעזור להמונים להבין שאנחנו מייצגים את האינטרסים שלהם, שחיינו קשורים קשר הדוק בחייהם. עלינו לעזור להם להתקדם מן הדברים האלה להבנת המשימות הגבוהות יותר שהעלינו על הפרק, משימות המלחמה המהפכנית, למען יתמכו במהפכה ויתנו לה מהלכים בכל רחבי הארץ, ייענו לפניותינו הפוליטיות ויילחמו עד הסוף למען נצחונה של המהפכה.

"דאגו לרווחת ההמונים, תנו דעתכם לדרכי העבודה" (27 בינואר 1934)

12. עבודה פוליטית

השיטה של נציגים ושל מחלקות פוליטיות
מטעם המפלגה, שהונהגה בסין זו הפעם הראשונה, שינתה כליל את אופיים של הכוחות המזויינים*. הצבא האדום שנוסד ב-1927, וחיל המסע השמיני של היום, ירשו את השיטה הזאת ופיתחוה.

ראיון עם העתונאי הבריטי גיימס ברטראם
(25 באוקטובר 1937)

צבא השחרור העממי פיתח את עבודתו המהפכנית הפוליטית הנמרצת, שהיא גורם חשוב בהשגת הנצחון על האוייב, על הבסיס של מלחמת עם ושל עקרון האחדות בין מפקדים ולוחמים ועקרון זריעת הפירוד בגיסות האוייב.
המצב בשעה זו ותפקידינו (25 בדצמבר 1947)

צבא זה הקים שיטה של עבודה פוליטית שהיא חיונית למלחמת העם ושנועדה לטפח את האחדות בתוך שורותיו, אחדות עם צבאות ידידותיים ואחדות עם העם, ומאידך לזרוע פירוד בגיסות האוייב ולהבטיח נצחון בקרב.
על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

עבודה פוליטית היא דם-הנפש של כל עבודה כלכלית. דבר זה נכון במיוחד בתקופה שבה עוברת על המשטר החברתי והכלכלי תמורה יסודית מרחיקה-לכת.
הערת מבוא לחיבור "לקח רציני" (1955), בספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני', כרך א'.

"סניף המפלגה מאורגן על בסיס פלוגתי"; זאת היא סיבה חשובה לכך שהצבא האדום היה מסוגל לקיים לחימה כה מייגעת מבלי להתפורר.
המאבק בהררי צ'ינגקיאנג (25 בנובמבר 1928)

* הכוונה לכוחות המזויינים המהפכניים שאורגנו במשותף על ידי המפלגה הקומוניסטית הסינית והקואומינטאנג בשנות שיתוף הפעולה ביניהם בתקופת מלחמת האזרחים המהפכנית הראשונה (1924—1927).

העבודה הפוליטית של חיל המסע השמיני מודרכת על ידי שלושה עקרונות בסיסיים. ראשית, עקרון האיחוד בין קצינים לחיילים, שפירושו עקירת נוהגים פיאודאליים בצבא, איסור מכות וגידופים, כינון משמעת שבהכרה, ושותפות בשמחה ובצער — וכתולדה מכך החיל כולו מאוחד ומלוכד היטב. שנית, עקרון האחדות בין הצבא והעם, שפירושו קיום משמעת האוסרת את הפגיעה הקלה ביותר באינטרסים של העם, ניהול תעמולה בקרב העם, ארגונו וזיונו, הקלת עולו הכלכלי ודיכוי הבוגדים ומשתפי הפעולה המזיקים לצבא ולעם — וכתולדה מכך החיל המאוחד ומלוכד היטב עם העם, ומתקבל בברכה בכל מקום. שלישית, העקרון של זריעת פירוד בגיסות האוייב והתנהגות נוחה עם שבויי מלחמה. נצחוננו תלוי לא רק בפעולותינו הצבאיות אלא גם בהתפוררות צבאות האוייב.

ראיון עם העתונאי הבריטי גיימס ברטראם

(25 באוקטובר 1937)

כוחותינו חייבים לשמור על העקרונות הנכונים הקובעים את היחסים בין הצבא והעם, בין הצבא והממשלה, בין הצבא והמפלגה, בין הקצינים והחיילים, בין עבודה פוליטית ועבודה צבאית, ויחסים בקרב הקאדרים, ולעולם אל יחזרו על השגיאות של „שרי המלחמה“ (המושלים הצבאיים). הקצינים חייבים לדאוג לטובת אנשיהם ולא לגלות אדישות לרווחתם או להיזקק לעונשי גוף; הצבא חייב לדאוג לטובת העם ולא לפגוע באינטרסים שלו; חייב לכבד את הממשלה והמפלגה ולעולם לא „לעמוד על עצמאותו“.

(29 בנובמבר 1943)

„התארגנו!“

מדיניותנו כלפי שבויים שנפלו בידינו מן הכוחות היפניים, הסיניים הגרורים או האנטי-קומוניסטיים היא להוציאם לחופשי, פרט לאלה שהביאו על עצמם את שנאתם המרה של ההמונים ושראויים לעונש מוות, ואשר גזר דין המוות שלהם אושר על ידי השלטונות הגבוהים יותר. אלה מבין השבויים, שהוכרחו להצטרף לכוחות הריאקציוניים אך נוטים פחות או יותר אל המהפכה מן

הראוי שנרכוש אותם לעצמנו במספרים גדולים כדי שיעבדו בשביל צבאנו. את האחרים עלינו לשחרר, ואם הם ישובו ויילחמו נגדנו ויפלו בידינו, שוב עלינו לשחררם. אסור לנו להעליבם, ליטול מהם את חפציהם האישיים או לבסות לסחוט מהם הצהרות חרטה, אלא מצווים אנו לנהוג כלפיהם ללא יוצא מן הכלל באדיבות וביושר-לב. זאת צריכה להיות מדיניותנו, יהיו המה ריאקציוניים כאשר יהיו. זאת היא דרך יעילה מאד לבודד את מחנה הריאקציה.

על המדיניות (25 בדצמבר 1940)

כלי נשק הם גורם חשוב במלחמה, אבל אינם הגורם המכריע; אנשים, ולא חפצים, הם הגורם המכריע. התמו-דדות הכוחות אינה התמודדות של כוח צבאי וכלכלי בלבד, אלא גם התמודדות של כוח אנושי ורוממות רוחו. כוח צבאי וכלכלי מופעל תמיד בידי בני-אדם.

על המלחמה הממושכת (מאי 1938)

הפצצה האטומית היא נמר של נייר שמשתמשים בו הריאקציונרים של ארצות-הברית כדי להפחיד אנשים. הוא נראה איום, אך למעשה אינו כן. כמובן, הפצצה האטומית היא נשק של טבח המוני, אך תוצאתה של מלחמה נקבעת על ידי העמים, ולא על ידי כמה סוגי נשק חדשים. ראיון עם העתונאית האמריקאית אנה לואיזה סטרונג

חיילים הם המסד של כל צבא; אם אין הם חדורים רוח פוליטית מתקדמת, ואם אין טיפוח לרוח זאת על-ידי עבודה פוליטית מתקדמת, יהיה זה מן הנמנע להגיע לידי אחדות אמיתית בין הקצינים לחיילים, מן הנמנע לעורר את התלהבותם המלאה למלחמת ההתנגדות, ומן הנמנע לכונן בסיס מוצלה לשימוש היעיל ביותר בכל ציודנו הטכני ובטקטיקות שלנו.

על המלחמה הממושכת (מאי 1938)

נקודת-ההשקפה הצבאית הטהורה מפותחת ביותר בקרב כמה מחברינו בצבא האדום. היא מתגלה בתופעות הבאות: חברים אלה רואים עניינים צבאיים ופוליטיקה כמנוגדים זה לזה ומסרבים להודות בכך שעניינים צבאיים הם רק

אחד האמצעים לביצוע משימות פוליטיות. אחדים מהם אפילו אומרים, "אם אתה בסדר מבחינה צבאית, מובן מאליו שאתה בסדר מבחינה פוליטית; אם אינך בסדר מבחינה צבאית, אינך יכול להיות בסדר מבחינה פוליטית" — משמע, שהם צועדים עוד צעד אחד באותו כיוון ונותנים לעניינים צבאיים עדיפות על פני הפוליטיקה.

על תיקון דעות מוטעות במפלגה (דצמבר 1929)

חינוך אידיאולוגי הוא חוליית המפתח שיש לאחוז בה כדי לאחד את המפלגה כולה לקראת המאבקים הפוליטיים הגדולים. אם לא ייעשה דבר זה לא יעלה בידי המפלגה למלא אחר משימותיה הפוליטיות.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

בזמן האחרון חלה ירידה בעבודה האידיאולוגית והפוליטית בקרב הסטודנטים ואנשי-הרוח, ונתגלו כמה מגמות בלתי-בריאות. ישנם כנראה הסבורים שאין עוד צורך לדאוג לפוליטיקה או לעתיד המולדת ולאידיאלים של האנושות. נראה הדבר כאילו היה המארקסיזם בשעתו עניין מקובל וחשוב, אך עתה אינו כל כך באופנה. כדי לחתור נגד נטיות אלו מצווים אנו לחזק את עבודתנו האידיאולוגית והפוליטית. גם סטודנטים וגם אנשי-רוח חייבים לשקוד היטב על הלימודים. בנוסף על לימודי הנושאים הספציאליים שלהם חייבים הם להתקדם מבחינה אידיאולוגית ופוליטית, ופירושו של דבר שהם חייבים ללמוד מארקסיזם-לניניזם, מאורעות אקטואליים ופוליטיקה. אדם שאין לו נקודת השקפה פוליטית נכונה כמוהו כמי שאין לו גשמה... כל המחלקות והארגונים חייבים ליטול על עצמם את נטל אחריותם בעבודה האידיאולוגית והפוליטית. הדברים אמורים לגבי המפלגה הקומוניסטית, ליגת הנוער, מחלקות הממשלה המוסמכות לכך, ובמיוחד ראשי ארגונים חינוכיים ומורים.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

משקיבלו חינוך פוליטי רכשו כל חיילי הצבא האדום הכרה מעמדית ולמדו פרק יסודי בחלוקת אדמות, הקמת

שלטון פוליטי, ציוד הפועלים והאיכרים בנשק זכו, וכולם יודעים ומבינים שהם נלחמים למען עצמם, למען מעמד הפועלים ומעמד האיכרים. על כן יכולים הם לשאת בקשיים של המאבק החמור ללא תלונה. כל פלוגה, גדוד או חטיבה יש להם ועד חיילים משלהם המייצג את האינטרסים של החיילים ועוסק בעבודה פוליטית ובפעילות בקרב המונים. המאבק בהררי ציינגקיאנג (25 בנובמבר 1928)

התגוללותה הנכונה של התנועה לשטיחת התלונות ברבים (כל הרעות והעוולות שנעשו לעם העובד בידי החברה הישנה ואנשי הריאקציה) ועריכת שלוש החקירות (על מוצא מעמדי, מילוי-חובה ורצון-לחימה) העלו במידה ניכרת את הכרתם הפוליטית של המפקדים והחיילים בכל שדרות הצבא, במאבקם למען שחרור המוני העמלים המנוצלים, למען ריפורמה קרקעית בכל הארץ ולמען חורבנו של האוייב המשותף לכל העם, הרי הוא חבר הליסטים של ציאנג קאי-שק. כמו כן חיזקו בהרבה את האחדות האיתנה השוררת בין כל המפקדים והחיילים תחת הנהגתה של המפלגה הקומוניסטית. על בסיס זה הצליח הצבא לטהר את שורותיו, לחזק את המשמעת, לארגן תנועה המונית של אימונים, ולפתח פיתוח נוסף את הדמוקראטיה הפוליטית, הכלכלית והצבאית באורח מסודר לחלוטין ומונהג כהלכה. כך נעשה הצבא מאוחד כאילו לא היה אלא איש אחד, וכל אדם ואדם שבו תורם לו את רעיונותיו ואת אונו, צבא שאינו מתיירא מפני קרבנות ושמשוגל להתגבר על קשיים חומריים, צבא שמגלה ברבים גבורת המונים ותעוזה בהריסת האויב. צבא כזה לא ינוצח לעולם.

על הנצחון הגדול בצפון-מערב ועל הטיפוס החדש של תנועה לחינוך אידיאולוגי בצבא השחרור (7 במארס 1948), בספר 'כתבים צבאיים נבחרים'.

בחודשים האחרונים השכיל צבא השחרור העממי, כמעט בכל יחידותיו, לנצל את ההפוגות בין קרבות לאימונים ולהתגבשות בהיקף נרחב. דבר זה הוצא לפועל באורח

מודרך היטב, מסודר ודמוקראטי. מתוך כך נתעורר הלהט המהפכני של המוני המפקדים והחיילים, ניתן להם להבין בבהירות את מטרת המלחמה, סולקו מן הצבא מספר מגמות אידיאולוגיות בלתי-נכונות וגילויים בלתי-רצויים, חונכו הקאדרים והלוחמים ונתחשלה בהרבה יעילותו הקרבית של הצבא. מכאן ואילך עלינו להמשיך בהפעלת טיפוס חדש זה של תנועת הינוך אידיאולוגית בצבא, תנועה שנודע לה אופי דמוקראטי והמוני.

נאום בכינוס קאדרים באזור המשוחרר שאנטי-סויואן
(1 באפריל 1948)

מדיניותו החינוכית של המכון (המכון הצבאי והפוליטי האנטי-יפני) היא לטפח התמצאות פוליטית תקיפה ונכונה, סגנון עבודה חרוץ ופשוט, ואסטרטגיה וטאקטיקה גמישות. אלה הם שלושת העיקרים בעיצוב דמותו של חייל מהפכני אנטי-יפני, בהתאם לעיקרים האלה מלמד סגל המורים ולומדים התלמידים.

להיות מותקף על ידי האויב אינו דבר רע אלא דבר טוב
(26 במאי 1939)

אומתנו הורגלה מאז ומעולם לסגנון מסורתי של מאבק קשה, ואותו עלינו לטפח היום... יתירה מזו, המפלגה הקומוניסטית דגלה תמיד באוריינטאציה פוליטית תקיפה ונכונה... אוריינטאציה זו אין להפרידה מסגנון המאבק הקשה. בלי אוריינטאציה פוליטית תקיפה ונכונה אי-אפשר לטפח סגנון של מאבק קשה. בלי סגנון של מאבק קשה אי-אפשר לקיים אוריינטאציה פוליטית תקיפה ונכונה.

נאום בעצרת ינאן לחגיגת יום העבודה הבינלאומי
(1 במאי 1939)

היו מאוחדים, עירניים, רציניים ורעננים.

מוטו למכון הצבאי והפוליטי האנטי-יפני.

מה שחשוב באמת בעולמנו הרי זו מצפוניות, והמפלגה הקומוניסטית מקפידה במיוחד בדבר המצפוניות.

הרצאה בפגישה עם סטודנטים ומתלמידים סיניים
במוסקבה
(17 בנובמבר 1957)

13. יחסים בין קצינים וחיילים

ל צבאנו היו תמיד שני עיקרי מדיניות. ראשית, עלינו להיות חסרי ריתוי כלפי אויבינו, להדבירם ולמחות את זכרם מן העולם. שנית, עלינו להיות נוחים ואדיבים כלפי אנשי-שלומנו, כלפי העם, כלפי חברינו, כלפי הממונים עלינו והכפופים לנו, ולהתאחד עמהם.

נאום בקבלת-פנים על ידי הוועד המרכזי של המפלגה לנציגים מצטיינים בלימודים מיחידות הצבא העורפיות (18 בספטמבר 1944)

הנה נתקבצנו ובאנו מכל קצווי הארץ והתחברנו יחדיו למטרה מהפכנית משותפת... הקאדרים שלנו צריכים לגלות דאגה לכל חייל, וכל אנשינו בשורות המהפכניות צריכים לדאוג זה לזה, לאהוב זה את זה ולסייע זה לזה.

(8 בספטמבר 1944)

“שרתו את העם”

יש לעורר בכל יחידה צבאית תנועה של תמיכה בקאדרים ושל טיפוח חיבה לחיילים, תנועה הקוראת לקאדרים לטפח חיבה לחיילים ולחיילים לתמוך בקאדרים. צריכים הם לדבר בגלוי על מגרעותיו ושגיאותיו של הצד השני ולתקן אותם במהרה. בדרך זו יעלה בידם להגיע לאחדות פנימית מעולה.

(15 בדצמבר 1944)

התפקידים לשנת 1945

רבים חושבים שהשיטות המוטעות בהן האשם ליחסים המתוחים השוררים בין קצינים וחיילים ובין הצבא והעם, אך אני נוהג לומר להם תמיד שזה עניין של גישה בסיסית (או של עקרון בסיסי), של יחס כבוד לחיילים ולעם. מתוך גישה זאת נובעים מיני המדיניות, והשיטות והצורות השונות. אם ננטוש את גישת הכבוד היסודית, מן הסתם תהיינה המדיניות, השיטות והצורות מוטעות, והיחסים בין קצינים וחיילים ובין הצבא והעם יהיו גרועים. שלושת העקרונות הראשיים שלנו לעבודה הפוליטית בצבא הם: ראשית,

אחדות בין הקצינים והאנשים; שנית, אחדות בין הצבא והעם; ושלישית, פירוד בכוחות האוייב. כדי להפעיל עקרונות אלה ביעילות עלינו להתחיל מגישת הכבוד הבסיסית הזאת כלפי החיילים וכלפי העם, וכבוד לערכם האנושי של שבויי מלחמה לאחר שהניחו את נשקם. מי שרואה בכל אלה עניין טכני ולא עניין של גישה יסודית אינו אלא טועה, וראוי שתתקן השקפתו זאת.

על המלחמה הממושכת (מאי 1938)

הקומוניסטים חייבים לנקוט בדרך הדמוקראטית של שכנוע ושל חינוך כאשר הם פועלים בקרב העם העובד, ובשום פנים ואופן אסור להם להיזקק לפוקדנות או לכפייה. המפלגה הקומוניסטית הסינית דביקה בנאמנות בעקרון מארקסיסטי-לניניסטי זה.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

חברינו חייבים להבין שעיצוב-צורה אידיאולוגי חדש כרוך בעבודה ממושכת, סבלנית ומייגעת, ואל ינסו לשנות את האידיאולוגיה של בני-אדם, שלבשה צורתה בעשרות שנות חיים, על ידי הרצאות מספר או כמה פגישות וכינוסים. שכנוע בלבד, ולא כפייה, הוא הדרך לליבם של אנשים. כפייה לעולם לא תצליח להעבירם לצידנו. לנסות להשפיע עליהם בכוח הזרוע פשוט לא יצלח. באורח זה מותר לנקוט כלפי אויבים, אך בשום פנים איננו רשאים לנקוט בה כלפי חברים או ידידים.

נאום בועידה הלאומית על עבודת ההסברה, של

המפלגה הקומוניסטית הסינית (12 במארס 1957)

עלינו לדעת להבחין בין האוייב ובין עצמנו, וחלילה לנו שנאמץ לנו עמדה עויינת כלפי חברים שגנהג כלפיהם כפי שהיינו נוהגים כלפי אוייב. בשאתנו את דברנו מן הראוי שתפעם בנו תשוקה עזה להגן על טובתו של העם ולהעלות את תודעתם הפוליטית, ואסור שיהיה בגישתנו מן ההלעגה או מן ההתנפלות עליהם.

שם

14. יחסים בין הצבא והעם

ה צבא צריך שיהיה אחד עם העם, כך שיראוהו

כצבא שלהם עצמם. צבא כזה יהיה בלתי-מנוצח...

(מאי 1938)

על המלחמה הממושכת

כל אחד מחברינו יש ללמדו להבין, כי כל זמן שנישען על העם, שנאמין בכוחות היוצרים הבלתי-נדלים של ההמונים, ובשל כך ניתן בהם אמון ונודהה עמהם, עלה נעלה וגבור נתגבר על כל קושי, ושום אויב לא ידבירנו, כי אם אנחנו נדביר את האויב.

(24 באפריל 1945)

על ממשלת קואליציה

בכל אשר ילכו חברינו שומה עליהם לכוונן יחסים טובים עם ההמונים, לדאוג לענייניהם ולעזור להם להתגבר על קשייהם. עלינו להתאחד עם ההמונים; ככל שנרבה להתאחד עם המונים רחבים יותר, כן ייטב לנו.

(17 באוקטובר 1945)

על המו"מ של צ'ונגקינג

הצבא ב"אזורים המשוחררים" צריך לתמוך בממשלה ולדאוג לטובת העם, ואילו הממשלות הדמוקראטיות צריכות להנהיג את העם בפעולת התמיכה בצבא ובהענקת עדיפות למשפחות החיילים הלוחמים נגד יפן. בדרך זו ילכו וישתפרו היחסים בין הצבא והעם.

(24 באפריל 1945)

על ממשלת קואליציה

בצבא יש לטפח את המשימה של תמיכה בממשלה ושל דאגה לטובת העם על-ידי חינוכם האידיאולוגי של כל מפקד וכל חייל, עד שכולם ירדו לעומקה של המשימה ויבינו לחשיבותה. כל זמן שהצבא מצידו יעשה את מלאכתו היטב, יטרחו גם הממשלה המקומית והעם לשפר את יחסיהם עם הצבא.

מדיניותנו לעבודה באזורים המשוחררים לשנת 1946

(15 בדצמבר 1945)

במהלכן של "מערכות" אלו*, חייבים גם הצבא וגם המפלגה והממשלה לבדוק ביסודיות את המגרעות והשגיאות שנעשו בשנת 1943, ולתקנן בהחלטיות בשנת 1944. מכאן ואילך עלינו לפתוח במערכות כאלה בכל מקום בחודש הראשון של כל שנה, ובמרוצת המערכה יש לשוב כפעם אחר פעם ולקרוא בפני הציבור את ההתחייבויות "לתמוך בממשלה ולדאוג לטובת העם" ו"לתמוך בצבא ולהעניק עדיפות למשפחות החיילים הלוחמים נגד יפן". יש לערוך כפעם אחר פעם ביקורת עצמית קבל עם ועדה על כל התנהגות שרירותית ומתנשאת מצד אנשי הצבא באזורי הבסיס כלפי אנשי המפלגה או הממשלה, או כלפי אזרחים, או על כל היעדר דאגה והתעלמות כלפי אנשי הצבא מצד אנשי המפלגה והממשלה או מצד אזרחים (כשכל צד מבקר את עצמו ולא את הצד השני), כדי שמגרעות ושגיאות מסוג זה תבואנה על תיקונן הגמור והמלא.

"הפיצו את המערכות לצמצום דמי החכירה, להגדלת הייצור וליתמיכה בממשלה ודאגה לטובת העם באזורי הבסיס"
(1 באוקטובר 1943)

15. דמוקראטיה בשלושת השטחים העיקריים

יש להגשים בצבא מידה נאותה של דמוקראטיה, בעיקר על-ידי ביטול הנוהג הפיאודאלי של התעללויות והלקאות, ובכך שהקצינים והחיילים יקחו חלק יחדיו בשמחה ובצער. לכשייעשה כן, תושג האחדות בין קצינים וחיילים, יעילותו הקרבית של הצבא תגדל בהרבה, ולא יהיה ספק בכושרנו לשאת באורך רוח את המלחמה הממושכת והאכזרית.

על המלחמה הממושכת (מאי 1938)

* מערכות "לתמוך בממשלה ולדאוג לטובת העם" ו"לתמוך בצבא ולהעניק עדיפות למשפחות החיילים הלוחמים נגד יפן".

מלבד התפקיד שמילאה בו המפלגה, הרי הטעם לכך שהצבא האדום הצליח להחזיק מעמד חרף התנאים החומריים הגרועים והקרבות התכופים הוא נוהג הדמוקראטיה שבו. הקצינים אינם מכים את החיילים; קצינים וחיילים נהנים מיחס שווה; החיילים הופשיים לערוך פגישות ולשאת דברם בגלוי; דקדוקי עניות צבאיים בוטלו; והחשבונות פתוחים לעיונו של כל החפץ בכך... בסין זקוק הצבא לדמוקראטיה ממש כשם שהעם זקוק לה. דמוקראטיה בתוך צבאנו היא נשק חשוב לחתירה תחת צבא השכירים הפיאודאלי.

המאבק בהררי צ'ינגקיאנג (25 בנובמבר 1928)

מדיניות הפעילות הפוליטית ביחידות הצבא שלנו היא להביא להתנערות מלאה של אנשי השורה, של המפקדים ושל כל הפעילים, על מנת להשיג שלושה יעדים ראשיים בדרך של תנועה דמוקראטית תחת הנהגה ריכוזית, והם: דרגה גבוהה של אחדות פוליטית, הטבת תנאי המחיה, ושיפור הטכניקה והטאקטיקה הצבאית.

"שלוש החקירות" ו"שלושת השיפורים" המתבצעים עתה במלוא ההתלהבות ביחידות הצבא * נועדו להשיג את שני היעדים הראשונים על ידי דרכי הדמוקראטיה הפוליטית והכלכלית.

אשר לדמוקראטיה הכלכלית, יש להבטיח לנציגים שנבחרו על ידי החיילים את הזכות לסייע לראשי הפלוגה (אך לא לעקוף אותם) בניהול האספקה והציוד של הפלוגה. אשר לדמוקראטיה הצבאית: בעתות אימונים צריכה להתנהל הדרכה הדדית בין קצינים וחיילים ובין החיילים לבין עצמם; ובעתות לחימה צריכות הפלוגות שבקו החזית

* "שלוש החקירות" ו"שלושת השיפורים" היוו תנועה חשובה לגיבוש המפלגה ולחינוך אידיאולוגי בצבא, שבוצעה על ידי מפלגתנו בקשר עם הריפורמה הקרקעית תוך מלחמת השחרור העממית. במחוזות, "שלוש החקירות" פירושו בדיקת מוצא מעמדי, אידיאולוגיה וסגנון עבודה; ביחידות הצבא היו הבדיקות על מוצא מעמדי, מילוי-חובה ורצון-לחימה. "שלושת השיפורים" פירושו גיבוש ארגוני, חינוך אידיאולוגי ויישור-הדרך בסגנון העבודה.

לקיים פגישות גדולות וקטנות מסוגים שונים. תחת הנחייתם של ראשי הפלוגה יש לעורר את אנשי השורה שידונו ויבררו כיצד לתקוף וללכוד עמדות של אויב וכיצד למלא משימות קרביות אחרות. אם תימשך הלחימה כמה ימים, יש לערוך כמה פגישות כאלה. דמוקראטיה צבאית ממין זה נהוגה היתה בהצלחה מרובה בקרב פאנלונג בצפון שאנסי ובקרב שיצ'יאצ'ואנג באזור שאנסי-צ'אהאר-הופיי. הוכח שהנהלה הזו יכולה רק להביא ברכה, ואין בו שום נזק כלל.

התנועה הדמוקראטית בצבא (30 בינואר 1948), בספר

'מבחר כתבים צבאיים'.

במאבק הגדול הנוכחי דורשת המפלגה הקומוניסטית הסינית מכל מוסדות ההנהגה ומכל החברים והקאדרים שבה, שיתנו ביטוי מלא ליוזמתם, אשר היא בלבד תוכל להבטיח לה נצחון. יוזמה זו יש לתת לה ביטוי מוחשי בכושרם של מוסדות ההנהגה, הקאדרים וחברי השורה במפלגה, לפעול פעילות יוצרת, בנכונותם ליטול על עצמם אחריות, במרץ הלוהט שיגלו בעבודתם, באומץ-רוחם ובכשרונם להעלות שאלות, להביע דיעות ולבקר פגמים, ובפיקוח החברי שיוטל על מוסדות ההנהגה והקאדרים המנהיגים. שאם לא כן, תהיה ה"יוזמה" ריקה מתוכן. ברם, הפעלת יוזמה שכזאת תלויה בהתפשטות הדמוקראטיה בחיי המפלגה. אין להביאה לכלל פעולה אם אין דמוקראטיה די-הצורך בחיי המפלגה. רק באווירה של דמוקראטיה יכולים אנשים מוכשרים במספר רב לעלות ולהתקדם.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה
הלאומית (אוקטובר 1938)

כל אדם רשאי להביע את דעתו, יהיה אשר יהיה, כל זמן שאינו אלמנט עויין ואינו עורך התקפות שברוע-לב — ולא חשוב אם יאמר דבר של טעות. על המנהיגים בכל הדרגים החובה להאזין לזולתם. שנים הם העקרונות שיש לקיימם:

- (1) הגד את כל הידוע לך, ודבר ללא הסתייגות;
- (2) אל תאשים את הדובר, אלא ראה בדבריו אזהרה. אם

לא נקיים את העקרון של "אל תאשים את הדובר" בכל הכנות וללא זיוף, לא תהיה התוצאה "הגד את כל הידוע לך דובר ללא הסתייגות".

התפקידים לשנת 1945 (15 בדצמבר 1944)

החינוך לדמוקרטיה צריך להיעשות בתוך המפלגה, באופן שיבינו החברים את משמעותם של חיים דמוקרטיים, את טיב הקשר בין דמוקרטיה וריכוזיות, ואת הדרך שבה מתבצעת הריכוזיות הדמוקרטית. רק באורח זה נוכל באמת להפיץ את הדמוקרטיה בתוך המפלגה ובו-בזמן להימנע מאולטרא-דמוקרטיה מופרזת ומשיטת "הניחו לנפשו" (ליסה-פייר) החותרת תחת המשמעת.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה הלאומית (אוקטובר 1938)

בין בצבא בין בארגונים המתחזיים נועדה הדמוקרטיה הפנימית לחזק את המשמעת ולהגדיל את היעילות הקרבית, ולא להחלישן.

שם

בתחום התיאוריה, יש לעקור את שורשי האולטרא-דמוקרטיה. ראשית, יש לציין שסכנת האולטרא-דמוקרטיה טמונה בעובדה שהיא מחבלת ואפילו הורסת כליל את ארגון המפלגה ומחלישה או אפילו מפוררת כליל את כושר הלחימה של המפלגה; היא נוטלת מן המפלגה את כושרה להגשים את משימות הלחימה שלה וגורמת בכך לתבוסת המהפכה. ועוד יש לציין, שמקורה של האולטרא-דמוקרטיה הוא בסלידתה האינדיווידואליסטית של הבורגנות הזעירה מפני המשמעת. כאשר תודרת סגולה זו לתוך המפלגה נהפכת היא לרעיונות אולטרא-דמוקרטיים בשטח הפוליטי והארגוני. רעיונות אלה אינם מתיישבים כלל ועיקר עם משימות הלחימה של הפרולטריון.

על תיקון דיעות מוטעות בתוך המפלגה (דצמבר 1929)

16. חינוך הצבא ואינונו

מדיניותנו החינוכית צריכה לאפשר לכל אדם המקבל חינוך להתפתח מבחינה מוסרית, שכלית וגופנית, וליהפך לעובד בעל הכרה סוציאליסטית ובעל תרבות.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

אשר לחינוכם של הקאדרים, בין במהלך העבודה המעשית בין בבתי-ספר לקאדרים, יש לקבוע מדיניות של מיקוד החינוך הזה בלימוד הבעיות המעשיות של המהפכה הסינית ושל שימוש בעקרונות היסוד של מארקסיזם-לניניזם כמדריך בהן. הדרך של לימוד מארקסיזם-לניניזם באופן סטאטי ובמבודד לא תצליח, ויש לנטוש אותה.

"תקנו את לימודינו" (מאי 1941)

לגבי בית-ספר צבאי השאלה החשובה ביותר היא בחירת מנהל ומדריכים, וקביעת מדיניות חינוכית.

בעיות האסטרטגיה במלחמה המהפכנית הסינית

(דצמבר 1936)

בית-ספר של מאה איש בוודאי שלא יתנהל טוב אם תהיה בו קבוצת הנהגה של כמה אנשים, כתריסר או יותר, שנתהוותה בהתאם לתנאים הממשיים (ולא נתלקטה באופן מלאכותי), שתהא מורכבת מן האנשים הפעילים, הישרים והעירניים ביותר מקרב המורים, הסגל והתלמידים.

כמה שאלות על שיטות של מנהיגות (1 ביוני 1943)

כל הקצינים והחיילים בצבאנו חייבים לשכלל את אומנות הלחימה שלהם. להתקדם באומץ-רוח לקראת הנצחון הבטוח במלחמה, ולהשמיד את כל אויבינו בהחלטיות, ביסודיות, ובשלימות גמורה.

המאניפסט של צבא השחרור העממי הסיני

(אוקטובר 1947)

חשיבות שווה-במעלה נודעת לבחינה הצבאית ולבחינה הפוליטית של תכנית ההתבססות והאימונים התת-שנתית שהתחלנו בה זה עתה, ויש ללכד את שתי הבחינות יחדיו. בתחילה ראוי לשים את הדגש בבחינה הפוליטית, שיפור היחסים בין קצינים וחיילים, טיפוח האחדות הפנימית וליבוי ההתלהבות בקרב המוני הקאדרים והלוחמים. דבר זה יסלול את הדרך להתבססות ולאימונים הצבאיים והתוצאות של אלו תהיינו משובחות יותר.

התפקידים לשנת 1945 (15 בדצמבר 1944)

בנוגע לאורח האימונים, שומה עלינו לפתח תנועת אימונים המונית שבה ילמדו הקצינים את החיילים, החיילים ילמדו את הקצינים, והקצינים ילמדו זה את זה.

מדיניות לפעולה באזורים המשוחררים לשנת 1946
(15 בדצמבר 1945)

סיסמתנו באימון יחידותינו היא, "קצינים מלמדים חיילים, חיילים מלמדים קצינים, וחיילים מלמדים זה את זה". לוחמינו רכשו נסיון קרבי מעשי לרוב. הקצינים צריכים ללמוד מן הלוחמים, ולכשיסגלו לעצמם את נסיונם של אחרים, יהיו הם עצמם מוכשרים יותר.

שיחה עם חברי המערכת של יומון שאנסטיטיוואן
(2 באפריל 1948)

היעד העיקרי בקורסים לאימונים צבאיים צריך להיות עדיין העלאת הרמה הטכנית בקליעה למטרה, דקירה בכידון, הטלת-רימונים וכדומה; והיעד המשני — העלאת רמת הטאקטיקה, עם הדגשה מיוחדת על מיבצעי לילה.

מדיניות לעבודה באזורים המשוחררים לשנת 1946
(15 בדצמבר 1945)

17. בשירות העם

ע לינו להיות צנועים ונבונים, להישמר משחצנות ומפוזיות, ולשרת את העם הסיני בכל לבבנו ובכל נפשנו...
שני הגורלות האפשריים של סין (23 באפריל 1945)

נקודת המוצא שלנו היא לשרת את העם בכל לב ולא להינתק מן ההמונים לעולם, אפילו לרגע קט לנהוג בכל המקרים לפי האינטרסים של העם ולא לפי אינטרס-עצמי או לפי האינטרסים של קבוצה קטנה, ולזהות את אחריותנו כלפי העם עם אחריותנו כלפי מוסדות ההנהגה של המפלגה.
על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

מוסדות המדינה חייבים לנהוג בריכוזיות דמוקראטית, עליהם להישען על ההמונים, וחבר עובדיהם חייב לשרת את העם.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם
(27 בפברואר 1957)

רוחו של החבר ביתיון, מסירותו הגמורה לאחרים ללא כל מחשבה על עצמו, מצאה ביטוי בתחושת האחריות חסרת-השיעור בעבודתו, וחמימות-ליבו חסרת-הסייגים כלפי כל החברים וכלפי העם. כל קומוניסט צריך ללמוד ממנו. כולנו צריכים ללמוד ממנו אותה רוח של היעדר-אנוכיות מושלם. עם רוח כזאת יכול כל איש להיות מועיל מאד לעם. כושרו של אדם יכול להיות רב או מעט, אך אם רוח זו מפעמת בקרבו, כבר אצילי הוא וטהור, אדם בעל יושר מוסרי העומד מעל לאינטרסים גסים, אדם בעל ערך לעם.

לזכרו של נורמן ביתיון (21 בדצמבר 1939)

המפלגה הקומוניסטית שלנו, חיל-המסע-השמיני והחיל-הרביעי-החדש המונהגים על ידי מפלגתנו, אלה הם גדודי המהפכה. גדודים אלה שלנו מסורים בלב ונפש לשחרור העם ופועלים כליל למען האינטרסים של העם.

שרתו את העם (8 בספטמבר 1944)

כל הקאדרים שלנו, בכל הדרגים, הם משרתי העם, וכל מעשינו הם לשירות העם. כיצד איפוא נוכל להסס ולמאן לעקור מתוכנו את תכונותינו הרעות ?

התפקידים לשנת 1945 (15 בדצמבר 1944)

חובתנו היא לשאת באחריות בפני העם. כל מלה, כל פעולה וכל מדיניות חייבים להיות תואמים את האינטרסים של העם, ואם יקרוננו שגיאות צריך לתקנן — זה פירושה של אחריות בפני העם.

המצב ומדיניותנו לאחר הנצחון במלחמת ההתנגדות

נגד יפן (13 באוגוסט 1945)

במקום שיש מאבק יש קרבנות, והמוות הוא מאורע שכיח. אך אנו ליבנו נתון לטובת העם ולסבלותיהם של הרוב הגדול, וכאשר נמות למען העם מוות ראוי הוא זה. אף על פי כן עלינו לעשות כמיטב יכולתנו למנוע קרבנות מיותרים.

שרתו את העם (8 בספטמבר 1944)

כל אדם ימות, אך המוות שונה על פי משמעותו וטעמו. הסופר הסיני העתיק סצומה צ'יאן אמר: "אף על פי שהמוות פוגע בכל האנשים, יכול הוא להיות כבד מהר טאי או קל מנוצה". למות למען העם הרי זה כבד מהר טאי, אך לעבוד למען הפאשיסטים ולמות עבור המנצלים והמשעבדים הרי זה קל מנוצה.

שם

18. פאטריוטיזם ובינלאוניות

אם יכול קומוניסט, שהוא דוגל בבינלאומיות, להיות בו-בזמן גם פאטריוט ? דעתנו היא לא רק שהוא יכול להיות, אלא שהוא צריך להיות. התוכן הספציפי של פאטריוטיזם נקבע על ידי נסיבות היסטוריות. ישנו ה"פאטריוטיזם" של התוקפנים היפנים ושל היטלר, וישנו הפאטריוטיזם שלנו. קומוניסטים חייבים להתנגד נמרצות

ל"פאטריוטיזם" של התוקפנים היפנים ושל היטלר. הקומו-
 ציסטים של יפן ושל גרמניה הם תבוסנים ביחס למלחמות
 המתנהלות על-ידי ארצותיהם. האינטרסים של העם היפני
 ושל העם הגרמני דורשים להביא לתבוסתם של התוקפנים
 היפנים ושל היטלר בכל האמצעים האפשריים, וככל
 שהתבוסה שלימה יותר כן ייטב... כי המלחמות, שחירחרו
 התוקפנים היפנים והיטלר, מזיקות לעמיהם בבית כשם
 שהן מזיקות לעם בעולם כולו. אולם המקרה של סין שונה
 הוא, משום שהיא קורבן של תוקפנות. הקומוניסטים הסיניים
 חייבים איפוא לצרף פאטריוטיזם עם בינלאומיות. אנחנו
 בעת ובעונה אחת בינלאומיים ופאטריוטים, וסיסמתנו היא:
 "הילחמו להגן על המולדת בפני התוקפנים". בשבילנו
 תבוסנות היא פשע, והחתירה לנצחון במלחמת ההתנגדות
 היא חובה שאין להתכחש לה. כי רק במלחמה להגנת
 המולדת נוכל להכות את התוקפנים ולהשיג שחרור לאומי.
 ורק לאחר שנשיג שחרור לאומי יעלה בידי הפרולטריון
 ושאר העמלים להשיג את שחרורם העצמי. נצחונה של
 סין ותבוסתם של האימפריאליסטים הפולשים יסייעו לעמים
 שבארצות אחרות. כך איפוא, במלחמות של שחרור לאומי,
 פאטריוטיזם הוא בינלאומיות שביישום מעשי.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמת
 הלאומית (אוקטובר 1938)

מה היא הרוח הזאת המביאה נוכרי לסגל לעצמו ללא
 אנוכיות את עניינו של שחרור העם הסיני כאילו היה שלו?
 הרי זאת רוח הבינלאומיות, רוח הקומוניזם, שכל קומוניסט
 סיני צריך ללמוד ממנה... עלינו להתאחד עם הפרולטריון
 של כל הארצות הקפיטאליסטיות, עם הפרולטריון של
 יפן, בריטניה, ארצות-הברית, גרמניה, איטליה, וכל שאר
 הארצות הקפיטאליסטיות, בטרם יעלה בידנו למגר את
 האימפריאליזם, לשחרר את אומתנו ועמנו, ולשחרר את
 שאר אומות ועמי העולם. זאת הבינלאומיות שלנו, אותה
 בינלאומיות שאנו מעמידים אותה מול הלאומיות הצרה
 והפאטריוטיזם הצר.

זכרו של נורמן ביתיון (21 בדצמבר 1939)

במאבק למען שחרור גמור של העמים המשועבדים
הישענו קודם-כל על מאבקכם עצמו, ולאחר-מכן, ורק
לאחר-מכן, על סיוע בינלאומי. העם שניצח במהפכתו-שלו
חייב לעזור לאלה שנאבקים עדיין על שחרורם. זאת היא
חובתנו הבינלאומית.

שיחה עם ידידים מאפריקה (8 באוגוסט 1963)

הארצות הסוציאליסטיות הן מדינות מסוג חדש לגמרי,
בהן מוגרו המעמדות המנצלים והעם העובד מחזיק
בשלטון. ביחסים שבין ארצות אלו שורר העקרון של
מיזוג הבינלאומיות עם הפאטריוטיזם. הננו קשורים יחדיו
קשר הדוק של אינטרסים ושל אידיאלים משותפים.

נאום במושב הסובייט העליון של בריה"מ לכבוד יום
השנה ה-40 של המהפכה הסוציאליסטית האוקטוברית
הגדולה (6 בנובמבר 1957)

העמים בארצות המחנה הסוציאליסטי צריכים להתאחד,
עמי הארצות של אסיה, אפריקה ואמריקה הלאטינית
צריכים להתאחד, עמי כל היבשות צריכים להתאחד, כל
הארצות שוחרות-השלום צריכות להתאחד, וכל הארצות
הסובלות מן התוקפנות, ההתערבות והנגישה של ארצות-
הברית צריכות להתאחד, ובזאת תיווצר החזית המאוחדת
הרחבה ביותר שתעמוד מול מדיניות התוקפנות והמלחמה
האימפריאליסטית של ארצות-הברית ותגן על שלום העולם.

גילויי-דעת לתמיכה במאבקו הפאטריוטי הצודק של
העם הפאנאמי נגד האימפריאליזם של ארה"ב (12
בינואר 1964), בספר 'עמי כל העולם, התאחדו והביסו
את התוקפנים של ארה"ב וכל גרוריהם'.

העניינים מתפתחים בלי הרף. עברו ארבעים וחמש שנים
בלבד מאז מהפכת 1911, אך פני סין גשתנו לבלי-הכר.
בעוד ארבעים וחמש שנים, כלומר בשנת 2001, ראשיתה
של המאה העשרים-ואחת, תהיה התמורה גדולה עוד יותר.
או אז תהיה סין ארץ תעשייתית סוציאליסטית רבת-עוצמה.
ובדין הוא שכך יהיה. סין היא ארץ בעלת שטח של
9,600,000 קמ"ר ואוכלוסיה בת 600 מיליון נפש, ומן הראוי

היה שתרומתה לאנושות תהיה גדולה יותר משהיתה. תרומתה במשך תקופה ארוכה היתה זעומה מאד, זעומה מדי. ועל כך צר לנו.

אך גהיה נא צנועים — לא רק עכשיו, גם בעוד ארבעים וחמש שנים. תמיד ראוי לנו שנהיה צנועים. ביחסינו הבינלאומיים חייבים אנו, בני העם הסיני, להשתחרר במלוא ההחלטיות, היסודיות והמרץ מן השוביניזם של מעצמות גדולות.

לזכרו של ד"ר סון יאט-טון (נובמבר 1956)

לעולם אל נא נסגל לנו גישה יהירה של שוביניזם של מעצמה גדולה, ואל נתרברב בשל נצחון המהפכה שלנו והישגי הבנייה שלנו. כל אומה, גדולה כקטנה, יש בה נכודות של חוזק ושל חולשה.

נאום פתיחה בקונגרס הלאומי השמיני של המפלגה הקומוניסטית הסינית (15 בספטמבר 1956)

19. גבורה כהפכנית

צ בא זה עשוי ללא חת, ומנוי וגמור עמו לנצח את כל אויביו ולא להיכנע לעולם. יהיו הקשיים והמצוקות כאשר יהיו, כל עוד נשאר לנו אדם אחד, יוסיף להילחם.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

תנו ביטוי מלא לסגנון הלחימה שלנו — אומץ-רוח בקרב, ללא פחד מפני קרבנות, ללא פחד מפני עייפות, ולחימה רצופה (כלומר, עריכת קרבות תכופים בזמן קצר וללא מנוחה).

המצב בשעה זו ותפקידינו (25 בדצמבר 1947)

אלפים ואלפים קדושים מסרו את חייהם בגבורה למען העם; נישא את דגלם ברמה ונצעד קדימה בנתיב הסמוק מדמם.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

היו נמרצים, אל תחששו מכל קרבן והתגברו על כל קושי כדי לזכות בנצחון.
הזקן השוטה שהעתיק את ההרים (11 ביוני 1945)

בשעה מכרעת של ימי המסע צפונה... הרסה המדיניות הבוגדנית והריאקציונית של "טיהור המפלגה" והטבח מטעם שלטונות הקואומינטאנג את החזית הלאומית המאוחדת הזאת — החזית המאוחדת של הקואומינטאנג, המפלגה הקומוניסטית וכל חלקי העם, אשר היתה התגלמות רצון השחרור של העם הסיני — ואת כל כללי מדיניותה המהפכנית... לאחר מכן באה מלחמת האזרחים במקום האחדות, הדיקטטורה במקום הדמוקרטיה, וסין אפופה בחשיכה במקום סין הזוהרת מנוגה. אך המפלגה הקומוניסטית הסינית והעם הסיני לא נפחדו ולא נכבשו ולא הושמדו. הם התאוששו, מחו את הדם מעל פניהם, קברו את חבריהם שנפלו חלל, ושבו ויצאו לקרב. בשאתם ברמה את נס המהפכה הגדול, התקוממו בהתנגדות מזויינת וכוננו על פני שטח נרחב של סין את הממשלות העממיות, ביצעו ריפורמות קרקעיות, הקימו צבא של העם — הצבא האדום הסיני — וקיימו את כוחותיו המהפכניים של העם הסיני והרחיבום.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

מעלות טובות לכם לרוב, וכבר תרמתם תרומה נכבדה, אך לעולם זכרו שלא להיות יהירים. אתם מכובדים על הכל, וראויים אתם לכך, אך דבר זה על נקלה הוא מביא לידי יהירות. אם תהיו יהירים, אם לא תהיו צנועים ואם תחדלו ממאמץ, ואם לא תגלו כבוד לאחרים, אם לא תגלו כבוד לקאדרים ולהמונים, לא תהיו עוד גיבורים ואנשי מופת. כבר היו אנשים כאלה בעבר, ואני תקווה שלא תלכו בעקבותיהם.

עלינו ללמוד לעשות עבודה כלכלית (10 בינואר 1945)

במאבקנו לחיסול האוייב ולשיקום הייצור התעשייתי והחקלאי והגדלתם, התגברתם על קשיים רבים ועל פורענויות רבות וגיליתם שפע של אומץ-רוח, תבונה

ויוזמה. אתם המופת לכל האומה הסינית, עמוד השדרה של התקדמות-הנצחון של טובת העם בכל התחומים, עמודי המשען לממשלת העם, וגשרים המקשרים את ממשלת העם עם ההמונים הרחבים.

איגרת ברכה מטעם הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסינית לכנס הנציגים של גיבורי הקרבות הלאומיים ועובדי המופת (25 בספטמבר 1950)

אנחנו האומה הסינית יש בנו רוח הגבורה להילחם באוייב עד טיפת דמנו האחרונה, רוח ההחלטיות להשיב לעצמנו את שטחינו האבודים במו-ידינו, והכשרון לעמוד על רגלינו שלנו בתוך משפחת העמים.

על הטאקטיקה נגד האימפריאליזם היפני (27 בדצמבר 1935)

20. בניית ארצנו בחריצות ובצנע

מ צווים אנו לדאוג לכך שכל הקאדרים וכל בני עמנו יתנו דעתם בכל עת כי ארץ סוציאליסטית גדולה היא ארצנו, אך מפגרת ודלה בכלכלתה, וזאת סתירה גדולה מאד. עשרות שנים של מאמץ מרוכז תידרשנה כדי להפוך את סין לעשירה וחזקה, ובין השאר יהיה זה המאמץ לנהוג בחסכון קפדני ולמנוע כל בזבז, דהיינו, לבנות את ארצנו בחריצות ובהסתפקות-במועט.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם (27 בפברואר 1957)

חריצות וצנע יהיו נר לרגלינו בניהול בתי-חרושת וסדגאות וכל שאר המפעלים, בין שהם בבעלות המדינה, בין שהם קואופרטיביים ואחרים. עקרון החריצות וההסתפקות-

במועט חייב להישמר בכל. עקרון משקי זה הוא אחד מעקרונות היסוד של כלכלה סוציאליסטית. סין היא ארץ גדולה, אך עדיין ענייה היא מאד. עשרות בשנים דרושות כדי להפכה למשגשגת. ואפילו אז יהא עלינו לשמור על עקרון החריצות וההסתפקות-במועט. אך יהיה זה בעשורים הקרובים, בסידרת תוכניות החומש הקרובה, שנצטרך לדגול במיוחד בחריצות ובהסתפקות-במועט, שנצטרך להקדיש תשומת-לב מיוחדת לחסכוניות ולמשקיות.

הערת מבוא לחיבור "ניהול קואופרטיב באופן חרוץ וצנוע" (1955), בספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני', כרך א'.

בכל אשר נהיה, עלינו לשמור על כוח האדם ועל אוצרות החומר שלנו, ולא לנהוג בקוצר-ראות ולהתמכר לבזבזנות ולאקסטראוואגאנטיות. בכל אשר נהיה, למן השנה הראשונה של עבודתנו עלינו לזכור את השנים הרבות שתבואנה, את המלחמה הממושכת שעלינו להתמיד בה, את מתקפת-הנגד, ואת עבודת השיקום והבינוי לאחר גירוש האויב מארצנו. מצד אחד, לעולם אל תהיו בזבזנים ואקסטראוואגאנטיים; מצד שני, היו פעילים בהרחבת הייצור. עד כה היו מקומות שבהם סבלו אנשינו הרבה מאד משום שלא הרחיקו ראות והזניחו את כללי המשקיות בכוח אדם ובאוצרות חומר ואת הרחבת הייצור. הלקח קיים, ומעתה יש ללמדו היטב. עלינו ללמוד לעשות עבודה כלכלית (10 בינואר 1945)

כדי להחיש את מלאכת השיקום והפיתוח (של ייצור חקלאי ושל ייצור תעשייתי בערים קטנות) עלינו לעשות ככל יכולתנו, תוך מאבקנו לביטול המשטר הפיאודאלי, לשמור על כל אמצעי הייצור והמחיה המועילים, לנקוט צעדים נמרצים נגד כל מי שיהרוס או יבזבז אותם, להתנגד לאכילה ושתייה אקסטראוואגאנטית ולהקפיד על חסכוניות ועל משקיות.

נאום בוועידת הקאזרים באזור המשוחרר שאנסי-סיואן
(10 באפריל 1948)

החסכוניות חייבת להיות העקרון המנחה בהוצאות הממשלתיות. צריך להיות ברור לכל עובדי הממשלה ששחיתות ובזבז הם פשעים גדולים מאד. המערכות שניהלנו נגד שחיתות ובזבז כבר השיגו תוצאות מסויימות, אך דרושים מאמצים נוספים. שיטת החשבונאות שלנו צריכה להיות מודרכת על ידי העקרון של חסכון כל פרוטה למען המאמץ המלחמתי, מטרות המהפכה והבנייה הכלכלית.

(23 בינואר 1934)

מדיניותנו הכלכלית

מגמה מסוכנת נתגלתה זה לא כבר בקרב רבים מאנשי הסגל שלנו — אי-רצון להשתתף בשמחותיהם ובצערם של ההמונים, דאגה לפרסום ולבצע אישי. זה דבר רע מאד. אחת הדרכים להתגבר על כך היא לפשט את מוסדותינו במרוצת המערכה להגדלת הייצור ולהנהגת חסכון, ולהעביר קאדרים לרמות נמוכות יותר, באופן שמספר ניכר מהם ישובו לעבודה יצרנית.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

הייצור של הצבא לקיומו-העצמי שיפר את תנאי המחיה של הצבא והקל את המעמסה שהיתה מוטלת עם העם, ובכך איפשר להרחיב את שורות הצבא. אך נוסף על כך היו לו תוצאות צדדיות בלתי-אמצעיות לרוב. ואלה הן:

1. יחסים משופרים בין קצינים לחיילים. קצינים וחיילים עובדים יחדיו בייצור ונעשים אחים זה לזה.
2. גישה טובה יותר לעבודה... מזמן שהחל הצבא לייצר לקיומו העצמי נשתפרה הגישה לעבודה והלכותיהם של הולכי-בטל בטלו מן העולם.
3. חיזוק המשמעת. משמעת העבודה בייצור לא זו בלבד שלא החלישה כלל את המשמעת בקרב ובחיי הצבא, היא אף חיזקה אותה למעשה.

4. יחסים משופרים בין הצבא והעם. כשמתחילה יחידת צבא "לגהל משק" בשביל עצמה, כמעט שנפסקות הסגות-הגבול והלקיחות-במשיכה לגבי רכושו של העם. כאשר הצבא והעם מחליפים עבודה ומסייעים זה לזה בייצור — מתחזקת הידידות שביניהם.

5. פחות טרוניות בצבא על הממשלה ושיפור היחסים ביניהם.

6. דחף למסע-התעמולה למען הייצור של העם. משנחלץ הצבא לעסוק בייצור מתברר היטב הצורך שגם הממשלה ושאר מוסדות יעשו כמוהו, והם עושים כן במשנה מרץ; וכן מתברר הצורך במסע תעמולה כולל של כל העם למען הגדלת הייצור, ואף זה מתנהל במשנה מרץ.

על הייצור בידי הצבא לקיומו העצמי ועל חשיבות

התנועות הגדולות ליישור-הדרך ולייצור

(27 באפריל 1945)

יש אומרים שאם תעסוקנה יחידות הצבא בייצור לא תהיינה מסוגלות להתאמן או להילחם, ואם הממשלה ושאר ארגונים יעשו כן, לא יהיו מסוגלים לעשות את עבודתם שלהם, והרי זו טענה כוזבת. בשנים האחרונות נטלו על עצמן יחידותינו הצבאיות באזורי הגבול מבצע ייצור בהיקף נרחב כדי לצייד עצמם במזון ובהלבשה כדרוש, ובו-בזמן התאמנו ועסקו בלימודיהם הפוליטיים ובהקניית קרוא-וכתוב ובקורסים אחרים ביתר הצלחה מאשר קודם לכן, ויש שם אחדות יותר גדולה משהיתה אי-פעם בתוך הצבא פנימה ובין הצבא והעם. בשנה שעברה נערך באיזור החזית מסע-תעמולה רב-היקף למען הייצור, ובאותה שעה עצמה הושגו שם הישגים גדולים בלחימה והוחל נוסף על כך במיבצע אימונים גדול. ובזכות הייצור חיים עכשיו עובדי הממשלה ושאר המוסדות חיים טובים יותר ועובדים ביתר מסירות ויעילות; הוא הדין גם באיזור הגבול וגם בחזית.

עלינו ללמוד לעשות עבודה כלכלית (10 בינואר 1945)

21. הישענות על עצמנו וכואבק נאונק

מה הבסיס שעליו תישען מדיניותנו? צריכה היא להישען על כוחנו העצמי, ופירוש הדבר התחדשות מתוך מאמצים עצמיים. אין אנחנו לבדנו; כל הארצות והעמים בעולם שמתנגדים לאימפריאליזם הם ידידינו. אף על פי כן מטעימים אנו את ההתחדשות מתוך מאמצים עצמיים; בהישענותנו על הכוחות שבארגוננו העצמי, נוכל להכניע את כל הריאקציונרים הסינים והזרים.

המצב ומדיניותנו אחרי הנצחון במלחמת ההתנגדות
נגד יפן (13 באוגוסט 1945)

אנחנו דוגלים בהישענות על עצמנו. מקווים אנו לעזרה מבחוץ, אך איננו יכולים להיות תלויים בה; תלויים אנו במאמצינו שלנו, בכוחם היוצר של הצבא כולו ושל העם בשלימותו.

עלינו ללמוד לעשות עבודה כלכלית (10 בינואר 1945)

השגת הנצחון בכל רחבי הארץ אינה אלא הצעד הראשון במסע ארוך של עשרת אלפים לי... המהפכה הסינית גדולה היא, אך הדרך שלאחר המהפכה תהיה ארוכה יותר, העבודה גדולה ומאומצת יותר. דבר זה ראוי שיתחוויר היטב בשורות המפלגה. יש לעודד את חברינו שיישארו צנועים, מפוכחים וחופשיים מיהירות ומפזיזות בסגנון עבודתם. יש לסייע לחברים לשמור על הסגנון של חיים פשוטים ומאבקים קשים.

דו"ח למושב המליאה השני של הועד המרכזי השביעי
של המפלגה הקומוניסטית הסינית (5 במארס 1949)

עלינו לעקור בהקפדה ממוחם של הקאדרים שלנו כל אותן דיעות בדבר השגת נצחונות קלים בשל מזלנו הטוב, ללא מאבק קשה ומר, ללא זיעה ודם.

“הקימו אזורי בסיס יציבים בצפון-מזרח”

(28 בדצמבר 1945)

שומה עלינו לנהל פעולת הסברה מתמדת בקרב העם על דבר העובדות של התקדמות העולם והעתיד המזהיר הצפוי לנו, למען ייכון בטחונם בנצחון. באותה עת עצמה עלינו לספר לעם ולספר לחברינו שצפויים עוד פיתולים ועיקומים לרוב בדרכנו זו. רבים הם עדיין המכשולים והקשיים הנערמים על דרך המהפכה. הקונגרס השביעי של מפלגתנו הגיח שהקשיים יהיו רבים, כי העדפנו להניח שהקשיים יהיו מרובים מאשר שיהיו מועטים. מקצת חברים אינם אוהבים להרבות מחשבה על אודות הקשיים. אך קשיים הם עובדות; עלינו להכיר בכל אותם קשיים קיימים וחלילה לנו לנקוט "מדיניות של אי-הכרה". עלינו להכיר בקשיים, לנתח אותם ולצאת חוצץ נגדם. אין דרכים ישרות בעולם הזה; הבה נהיה נכונים ללכת בדרך שמתפתלת ומתעוותת, ואל ננסה לפטור עצמנו בזול. אל נדמה בנפשנו שבבוקר בהיר אחד יכרעו כל הריאקציונרים על ברכיהם מרצונם החופשי. בקצרה, עם שהתחזיות בהירות הן, הדרך מתפתלת ומתעקמת. רבים עדיין הקשיים שלפנינו, ואל לנו להתעלם מהם. על-ידי שנתאחד עם העם כולו במאמץ משותף מובטחים אנו שנתגבר על כל הקשיים וננחל נצחון.

על המו"מ של צ'ונגקינג (17 באוקטובר 1945)

מי שרואה את הצד הבהיר בלבד ולא את הקשיים אינו יכול להילחם ביעילות למען הגשמתן של משימות המפלגה.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

עושרה של החברה נצור על ידי הפועלים, האיכרים והאינטלקטואלים העובדים. אם הם יטלו את גורלם בידיהם, ילכו בקו מארקסיסטי-לניניסטי וינקטו גישה פעילה לפתרון בעיות, במקום להתחמק מהן, לא יהיה שום קושי בעולם שלא יתגברו עליו.

הערת מבוא לחיבור "מזכיר המפלגה הולך בראש וכל חברי המפלגה עוזרים לנהל את הקואופרטיביים" (1955), בספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני', כרך א'.

החברים בכל שדרות המפלגה חייבים להביא כל זאת
בחשבון באופן מלא ולהיות נכונים להתגבר על כל הקשיים
בכוח רצון העשוי ללא חת ובדרך מתוכננת. גם הכוחות
הריאקציוניים וגם אנחנו מתלבטים בקשיים. אך קשייהם
של הכוחות הריאקציוניים אינם ניתנים להתגברות, משום
שהללו הם כוחות על סף המוות ואין להם עתיד. ואילו
קשיינו שלנו ניתנים להתגברות, משום שאנחנו כוחות
חדשים ועולים ועתידנו מזהיר.

“קדמו בברכה את הגיאות החדשה של המהפכה
הסינית”
(1 בינואר 1947)

בשעות קשות וחמורות בל ייעלמו מעינינו הישגינו, נראה
את העתיד המזהיר ונתאזר עוז וגבורה.

“שרתו את העם”
(8 בספטמבר 1944)

כל הדברים החדשים מתנסים בקשיים ובצרות בתהליך
גידולם. אין זו אלא הזיה גרידא לדמות כי עניין הסוציאליזם
יהיה נוח ופשוט ויוכתר בהצלחה קלה, ללא קשיים וצרות
או ללא הפעלת מאמצים עצומים.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם
(27 בפברואר 1957)

יקרה לפעמים במאבק המהפכני שהחומרות עולות על
הקולות, הצרות על ההישגים; או אז תהוינה הן את הצד
העיקרי שבסתירה, והתנאים הנוחים הם שניים-במעלה.
אך המהפכנים יכולים בכוח מאמציהם להתגבר על הקשיים
צעד אחר צעד ולסול את המסילה למצב נוח חדש; וכך
יפנה מצב קשה את מקומו למצב נוח יותר.

על הסתירה
(אוגוסט 1937)

מה היא עבודה? עבודה היא מאבק. במקומות ההם
ממתינים לנו קשיים ובעיות שיהיה עלינו להתגבר עליהם
ולפתרם. הולכים אנו לשם לעבוד ולהיאבק כדי להתגבר
על הקשיים הללו. חבר טוב הוא איש שלהוט יותר ללכת
למקום בו הקשיים גדולים יותר.

על המו"ם של צ'ונגקינג
(17 באוקטובר 1945)

ישנה אגדה סינית עתיקה הנקראת "הזקן השוטה שהעתיק את ההרים". מספרת היא על איש זקן שחי בצפון סין לפני שנים רבות מאד ושהיה ידוע בשם 'הזקן השוטה של ההר הצפוני'. ביתו ניצב וחזיתו לצד דרום, ולמול פני פתחו הזדקרו שתי הפסגות הגבוהות, טאיהאנג וואנגו וסתמו את המוצא. בהחלטה נחושה ניגש עם בניו לחפור ולסלק הרים אלה במעדרו. בעל שיבה אחר, שהיה ידוע בשם 'הזקן החכם', ראה אותם ואמר בלגלוג: "כמה אווילי הדבר שאתם עושים! הן מעטים אתם ובשום אופן לא יעלה בידכם לחפור ולסלק את שני ההרים העצומים האלה". ענה לו הזקן השוטה: "כשאמות ימשיכו בני; כשימותו הם, ימשיכו נכדי, ואחריהם בני נכדי ובני בניהם, עד עולם. ההרים גבוהים מאד, אך אינם יכולים לגדול עוד, ועם כל חפירה וחפירה יהיו נמוכים משהיו. מדוע לא נוכל לסלק אותם מכאן? לאחר שהפריך את טעותו של הזקן החכם המשיך וחפר בכל יום ויום, כשבטחונו והחלטיותו הן בלתי-מעורערות. הדבר נגע לליבו של האל, והוא שלח ארצה שני מלאכים, אשר העתיקו את ההרים על גביהם. היום מוטלים שני הרים גבוהים על גבו של העם הסיני כאבנים שאין להן הופכים. אחד הוא האימפריאליזם, השני הוא הפיאודאליזם. המפלגה הקומוניסטית הסינית מנוי וגמור עמה מזה זמן רב לחפור ולסלק אותם מכן. עלינו להתמיד ולעבוד בלי-הרף, וגם אנחנו ניגע בליבו של האל. האל שלנו הרי הוא המוני העם הסיני. אם הם יקומו ויצטרפו אלינו בעבודת החפירה, מדוע לא נוכל לסלק מעלינו את שני ההרים הללו?

"הזקן השוטה שהעתיק את ההרים" (11 ביוני 1945)

22. שיטות נחשבה ושיטות עבודה

תולדות האנושות הן שרשרת של התפתחות רצופה מממלכת ההכרח לממלכת החירות. תהליך זה אין קץ לו. בכל חברה שקיימים בה מעמדות אין קץ למלחמת המעמדות. בחברה ללא-מעמדות אין קץ למאבק בין החדש והישן ובין האמת והכזב. בשדות המאבק למען הייצור והניסוי המדעי מתקדמת האנושות התקדמות מתמדת ובטבע מתחוללים שינויים בלי-הרף; שניהם אינם נשארים לעולם ברמה אחת. לפיכך על האדם בכל עת לסכם את נסיונו ולמשיך בתגלית, בהמצאה, ביצירה ובהתקדמות. רעיונות של קפאון, של פסימיזם, של רפיון ושל שאננות בטעות יסודם. מוטעים הם משום שאינם תואמים לא את העובדות ההיסטוריות של התפתחות החברה במיליון השנים האחרונות, ולא את העובדות ההיסטוריות של הטבע במידה שהן ידועות לנו (כלומר, הטבע כפי שהוא מתגלה בהתפתחות גרמי השמים, האדמה, החיים ושאר תופעותיו).

מבוא לחיבור "דו"ח ראש הממשלה ציו אן-לאי על עבודת הממשלה למושב הראשון של קונגרס העם הלאומי השלישי של הריפובליקה העממית הסינית (21—22 בדצמבר, 1964)

מדע הטבע הוא אחד מכלי-נשקו של האדם במלחמתו לחירות. לתכלית השגת החירות בחברה צריך האדם להיזקק למדע החברה כדי להבין את החברה ולשנותה, כדי לבצע מהפכה חברתית. לתכלית השגת החירות בטבע צריך האדם להיזקק למדע הטבע כדי להבין את הטבע, לכבשו ולשנותו, ולהשיג בכך חירות מן הטבע.

נאום בכנס הפתיחה של חברת המחקר במדעי הטבע של איזור הגבול (5 בפברואר 1940)

הפילוסופיה המארקסיסטית של המאטריאליזם הדיאלקטי שתי סגולות מצויינות לה. אחת היא אופיה המעמדי: היא מכריזה בגלוי שהמאטריאליזם הדיאלקטי עומד לשירותו של הפרולטריון. השניה היא מעשיותה: היא מדגישה את תלות התיאוריה במעש, מטעימה שהתיאוריה מושתתת על המעש, והיא מצידה משרתת את המעש.

(יולי 1937)

על המעש

הפילוסופיה המארקסיסטית טוענת כי הבעיה החשובה ביותר אינה בהבנת החוקים של העולם האובייקטיבי, כדי שזו תאפשר לנו להסביר אותו, אלא בשימוש בידיעת החוקים הללו כדי לשנותו באופן פעיל.

שם

מהיכן באים הרעיונות הנכונים? האם הם נופלים עלינו מן השמים? לא. האם הם טבועים מלידה בתוך גפשונו? לא. הם באים מן המעש החברתי, וממנו בלבד; הם צומחים מתוך שלושה מינים של מעש חברתי, מן המאבק לייצור, ממלחמת המעמדות ומן הניסוי המדעי.

(מאי 1963)

מהיכן באים הרעיונות הנכונים?

הוויתו החברתית של האדם היא הקובעת את הכרתו. הרעיונות הנכונים האופייניים למעמד המתקדם, כשהם נתפשים על ידי ההמונים, הריהם הופכים לעוצמה חומרית המשנה את החברה והמשנה את פני העולם.

שם

במעשיהם החברתיים עוסקים בני-אדם במאבקים מסוגים שונים, ורוכשים נסיון עשיר הן מהצלחותיהם והן מכש-לונותיהם. תופעות לאין-ספור מן העולם החיצוני האובייקטיבי טיבי משתקפות במוחו של אדם דרך חמשת חושיו — אברי הראייה, השמיעה, הריח, הטעם והמישוש. בראשית, הדעת היא בתחושה. הוינוק אל דעת מושגית, כלומר אל רעיונות, מתרחש כאשר נצטברה ידיעה תחושתית די-הצורך. זה הוא תהליך אחד בהכרה. הרי זה השלב הראשון בכל תהליך ההכרה, השלב המביא מחומר אובייקטיבי אל תודעה

סובייקטיבית, מן הקיום אל האידיאות. האם תודעתו ורעיונותיו של אדם (כולל תיאוריות, כללי מדיניות, תוכניות או קווי-פעולה) משקפים נכונה את חוקי העולם החיצוני האובייקטיבי או לא, לא הוכח עדיין בשלב זה, בו לא נתאפשר עדיין לוודא אם אמנם נכונים הם אם לא. לאחר מכן בא השלב השני בתהליך ההכרה, השלב המוליך מן התודעה חזרה אל החומר, מן האידיאות חזרה אל הקיום, בו מיושמת התודעה שהושגה בשלב הראשון במעש חברתי כדי לוודא אם התיאוריות, כללי המדיניות, התוכניות וקווי-הפעולה נענים בהצלחה הצפויה. באופן כללי, אלה שמצ-ליחים הרי הם נכונים ואלה שנכשלים הרי הם בלתי-נכונים, והדבר נכון במיוחד לגבי מאבקו של האדם בטבע. במאבק החברתי יש אשר הכוחות המייצגים את המעמד המתקדם נוחלים תבוסה לא מפני שרעיונותיהם אינם נכונים אלא מפני שבמאזן הכוחות המעורבים במאבק אינם חזקים לפי שעה ככוחות הריאקציה; לפיכך יוצאים הם מפסידים לעת עתה, אך בסופו של דבר עתידים הם לנצח. ידיעתו של האדם מזנקת זינוק נוסף דרך מבחן המעש. זינוק זה חשוב יותר מן הקודם. כי הזינוק הזה לבדו יכול להוכיח לנו את נכונותו או אי-נכונותו של הזינוק הראשון בהכרה, כלומר של הרעיונות, התיאוריות, כללי המדיניות, התכניות וקווי-הפעולה שנוסחו במרוצת השתקפותו של העולם החיצוני האובייקטיבי. אין שום דרך אחרת לבחינת האמת.

שם

לעתים קרובות אפשר להגיע אל ידיעה נכונה רק אחרי חזרות רבות על התהליך המוביל מן החומר אל התודעה וממנה חזרה אל החומר, כלומר, המוביל מן המעש אל הדעת ושוב אל המעש. כזאת היא תורת ההכרה המאר-קסיסטית, תורת ההכרה המאטריאליסטית הדיאלקטית.

שם

כל החפץ לדעת דבר אין לו דרך לעשות כן אלא אם יבוא במגע עמו, דהיינו על ידי שיחיה (יעשה מעשים) בסביבתו... אם ידיעה תבקש, עליך לקחת-חלק במעש של

מציאות משתנה. אם לטעום טעמו של אגס תבקש, עליך לשנות את האגס על-ידי שתאכל אותו בעצמך... אם תבקש לדעת את התיאוריה והשיטות של מהפכה, עליך לקחת חלק במהפכה. כל דעת אמיתית מקורה בנסיון ישיר.

(יולי 1937)

על המעש

דעת ראשיתה במעש, ודעת עיונית נרכשת בזכות המעש ועליה לשוב אל המעש. תיפקודה הפעיל של הדעת מתגלה לא רק בזינוק הפעיל מידיעה תחושתית לידיעה שכלית, אלא — ודבר זה חשוב יותר — עליו להתגלות בזינוק מידיעה שכלית אל מעש מהפכני.

שם

ידוע ברבים כי כאשר אתה עושה דבר-מה, אם לא תדע את נסיבותיו המציאותיות, את טבעו ואת יחסיו אל שאר דברים, אם לא תדע את החוקים השוררים בו, גם לא תדע כיצד לעשותו, או שלא תוכל לעשותו היטב.

בעיות האסטרטגיה במלחמה המהפכנית הסינית

(דצמבר 1936)

אם חפץ אדם להצליח בעבודתו, דהיינו להשיג את התוצאות המקוות, עליו להביא את רעיונותיו לידי תיאום עם חוקי העולם החיצוני האובייקטיבי; אם אינם תואמים, ייכשל במעשיו. לאחר שנכשל ילמד את הלקח, ישנה את רעיונותיו עד שיתאימו לחוקי העולם החיצוני, וכך יוכל להפוך כשלון להצלחה; כמו שנאמר: "הכשלון הוא אבי ההצלחה", ו"נפילה לבור — תוספת חכמה".

(יולי 1937)

על המעש

מארקסיסטים אנחנו, והמארקסיזם מלמדנו שבגישתנו לבעיה כלשהי עלינו לפתוח מעובדות אובייקטיביות, לא מהגדרות מופשטות, ושעלינו לגזור את עקרונותינו, כללי מדיניותנו וקווי-פעולתנו מניתוח של אותן עובדות.

דברים בכינוס ינאן על ספרות ואמנות (מאי 1942)

שיטת הפעולה היסודית ביותר שכל הקומוניסטים חייבים לזכור אותה בכל עת היא, שנקבע את קווי מדיניותנו בהתאם לנסיבות המציאות. לאחר שנחקור את סיבותיהן

של השגיאות ששגיננו, נמצא כי מקור כולן בכך שהתרחקנו
מן המצב המציאותי בזמן ובמקום נתונים ונהגנו בסובייק-
טיביות בקביעת מדיניות פעולתנו.

נאום בוועידה של קאדרים באיזור המשוחרר שאנטי-
סויואן (1 באפריל 1948)

אידיאליזם ומיטאפיסיקה הם הדברים הקלים ביותר
בעולם, משום שאנשים יכולים לדבר שטויות כאוות נפשם
מבלי לבסס זאת על מציאות אובייקטיבית ומבלי להעמיד
זאת במבחן המציאות. מאידך גיסא, מאטריאליזם ודיאלק-
טיקה מצריכים מאמץ. הם צריכים להתבסס על מציאות
אובייקטיבית ולעמוד למבחנה. מי שאינו עושה את המאמץ
יגלוש על נקלה לאידיאליזם ולמיטאפיסיקה.

הערת מבוא ל"חומר על הכנופייה הנגד-הפכנית של
הו פאנג" (מאי 1955)

בבואנו להסתכל בדבר מן הדברים עלינו לבחון את
מהותו, ולראות בהופעתו רק שוער העומד על הסף,
ומשעברנו את הסף עלינו להתמודד עם מהותו של הדבר;
זאת היא שיטת הניתוח המהימנה.

"ניצוץ בודד יכול להצית אש בערבה" (5 בינואר 1930)

הסיבה היסודית להתפתחותו של דבר אינה חיצונית כי
אם פנימית; טמונה היא בסתירתיות שבתוך הדבר. סתירה
פנימית זו קיימת בכל דבר שהוא, ומכאן תנועתו
והתפתחותו. סתירתיות בתוך דבר היא הסיבה היסודית של
התפתחותו, ואילו יחסי-הגומלין ופעולות-הגומלין שלו עם
דברים אחרים הם סיבות משניות.

על הסתירה (אוגוסט 1937)

היא (הדיאלקטיקה המאטריאליסטית) טוענת שסיבות
חיצוניות הן תנאי של שינוי, וסיבות פנימיות הן בסיס
השינוי, ושהסיבות החיצוניות מגיעות לכלל פעולה עקב
הסיבות הפנימיות. בטמפרטורה מתאימה הופכת הביצה
לאפרוח, אך שום טמפרטורה לא תוכל להפוך אבן לאפרוח,
משום שכל אחד מהם בסיס שונה לו.

שם

הפילוסופיה המארקסיסטית טוענת שחוק אחדות הניגודים הוא החוק היסודי של היקום. חוק זה פועל באופן אוניברסאלי, הן בטבע, הן בחברה האנושית, הן במחשבת האדם. בין הניגודים שבסתירה יש אחדות ומאבק כאחד, וזה מה שדוחף את כל הדברים לתנועה ולשינוי. סתירות קיימות בכל מקום, אך הן שונות זו מזו בהתאם לאופיים השונה של הדברים. בכל תופעה נתונה ובכל חפץ נתון תהיה אחדות הניגודים מותנית, זמנית וחולפת, ומשום כך יחסית, ואילו מאבק הניגודים הוא מוחלט.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם
(27 בפברואר 1957)

השיטה האנאליטית היא דיאלקטית. באנאליזה כוונתנו לניתוח הסתירות שבדברים. וניתוח מהימן הוא מן-הגמנע ללא ידיעה מקרוב של החיים וללא הבנה ממשית של הסתירות השייכות לכאן.

נאום בוועידה הלאומית על עבודת ההסתרה של
המפלגה הקומוניסטית הסינית (12 במארס 1957)

ניתוח קונקרטי של נסיבות קונקרטיות, כך אמר לבין, הוא "הדבר המהותי ביותר במארקסיזם, גשמתו החיה של המארקסיזם". רבים מחברינו, בהיותם חסרים גישה ניתוחית, אינם רוצים להעמיק בדברים מסובכים, לגתחם וללמדם שוב ושוב, אלא רוצים להסיק מסקנות פשוטות שתהיינה חיזביות לחלוטין או שליליות לחלוטין. ...מכאן ואילך עלינו לתקן מצב עניינים זה.

לימודינו והמצב בשעה זו (12 באפריל 1944)

האופן בו מתבוננים חברינו אלה בבעיות בטעות יסודו. הם אינם מסתכלים בבחינה המהותית או הראשית, אלא מדגישים את הבחינות הבלתי-מהותיות או המישניות. מן הראוי לציין שבחינות בלתי-מהותיות או מישניות אלו אין להתעלם מהן ויש לטפל בכל אחת ואחת מהן לחוד. אבל אין לראות בהן את הצד המהותי או העיקרי, כי אחרת נאבד את הכיוון.

על שאלת הקואופרציה החקלאית (31 ביולי 1955)

בעולמנו זה הדברים הם מסובכים ורבים הם הגורמים הקובעים בהם. עלינו להביט בבעיות מצדדים שונים, ולא מצד אחד בלבד.

על המו"מ של צ'ונגקינג (17 באוקטובר 1945)

רק אנשים שגישתם לבעיות היא סובייקטיבית, חד-צדדית ושטחית, ששים לתת פקודות והוראות ברגע שהם מגיעים למקום חדש, מבלי לתת דעתם על מסיבות המקום, מבלי לראות את העניין בשלימותו (את תולדותיו ואת מצבו הכולל בשעה זו) ומבלי לרדת למהותם של דברים (טבעם העצמי והקשרים הפנימיים שבין דבר למשנהו). אנשים אלה בהכרח ייכשלו ויפלו.

על המעש (יולי 1937)

בבואנו לחקור בעיה עלינו להימנע מסובייקטיביות, חד-צדדיות ושטחיות. להיות סובייקטיביים משמע לא לגשת לבעיות באופן אובייקטיבי, לא להשתמש בנקודת-המבט הנאטריאליסטית בהביטנו בבעיות. על כך דיברתי בחיבורי "על המעש". חד-צדדיות משמע לא לבחון את הבעיות מכל הצדדים... לראות את החלק ולא לראות את השלם, לראות את העצים ולא לראות את היער. בזה האופן מן-הנמנע למצוא שיטה לפתרונה של סתירה, מן-הנמנע למלא אחר משימות מהפכניות, מן-הנמנע לבצע כראוי תפקיד שהוטל, מן הנמנע לפתח כהלכה פולמוס אידיאולוגי פנימי במפלגה. סון וו צו אמר בדבריו על מדע המלחמה: "דע את האויב ודע את עצמך, ותוכל לערוך אלף קרבות ללא חשש של תבוסה", הרי שדיבר על שני הצדדים במלחמה. גם ואי צ'אנג מימי שושלת טאנג הבין את הנפסדות שבחד-צדדיות כשאמר: "תשמע את שני הצדדים ויזרח לך אור הדעת; תאמין לצד אחד ותהיה שרוי בחשיכה". ואילו חברינו שלנו מרבים להביט בבעיות בחד-צדדיות ולא פעם נופלים הם לתוך מלכודת... לגין אמר:

"כדי לדעת את המושא ממש עלינו להקיפו, לחקרו, מכל צדדיו, מכל זיקותיו ומיצועיו. לעולם לא נשיג זאת במלואו,

אבל התביעה לכל-צדדיות היא אמצעי בטחון שישמור עלינו מפני מישגים ונוקשות". הבה נזכור את דבריו.

שטחיות משמע לא לתת את הדעת על סגולותיה של סתירה במלוא כוללותה, ולא על הסגולות של כל אחד מצדדיה; פירושה לכפור בצורך לרדת לעומקו של דבר, לחקור ולדרוש את דקדוקי סתירותיו, אלא להסתפק בהבטה בו מרחוק, ולאחר שגונב לנו משם שמץ על אודות צורתו של עניין, לנסות כוחנו מייד בפתרון הסתירה (לענות על שאלה, ליישב מחלוקת, לבצע עבודה, או לנהל מבצע צבאי). אורח זה של עשיית דברים סופו אינו אלא צרה צרורה... חד-צדדיות ושטחיות יש בהן ממילא משום טוב-ייקטיביות. שהרי כל הדברים האובייקטיביים קשורים אהדדי וכפופים לחוקיות פנימית משלהם, אך במקום שייחלצו למשימה של השתקפות ועיון בדברים כפי שהם באמת, די להם לבני-אדם להסתכל בדברים באופן חד-צדדי ושטחי, ואינם יודעים לא את קשרי-הגומלין ולא את החוקים הפנימיים — ולפיכך גישתם אינה אלא סובייקטיבית.

(אוגוסט 1937)

על הסתירה

חד-צדדיות משמע לחשוב במונחים מוחלטים, דהיינו גישה מיטאפיסית לבעיות. גם בהערכת פעילותנו חד-צדדי הוא לראות את הכל כחיובי כולו או כשלילי כולו... לראות את הכל כחיובי משמע לראות רק את הטוב ולא את הרע, ולסבול רק שבח ולא ביקורת. הדיבורים כאילו עבודתנו טובה מכל הבחינות אינם הולמים את העובדות. אין זו אמת שהכל טוב; עדיין ישנם פגמים ומישגים. אך עם זאת אין זו אמת שהכל רע, וגם דיבור זה אינו הולם את העובדות. כאן דרוש לנו ניתוח. מי ששולל את הכל כמוהו כחושב, מבלי שערך כל ניתוח, ששום דבר לא נעשה כראוי ושהמפעל הגדול של בנייה סוציאליסטית, המאבק הגדול שבו לוקחים-חלק מאות מיליוני בני-אדם, הוא אנדרלמוסיה גמורה שאין בה מתום. ואף-על-פי שיש הבדל בין האנשים הרבים הסבורים כן ובין אלה שהם אויבי המשטר הסוציא-

ליסטי, השקפותיהם אלו מוטעות הן ומזיקות מאד, ויש בהן כדי לרפות ידיהם של בני-אדם ולהטיל מורד בליבם. אין זאת אלא טעות לבוא ולהעריך את עבודתנו או מנקודת-המבט שהכל חיובי, או מנקודת-המבט שהכל שלילי.

נאום בועידה הלאומית על עבודת ההסברה, של
המפלגה הקומוניסטית הסינית (12 במארס 1957)

מארקסיסט הניגש לבעיה כלשהי חייב לראות בה את השלם כשם שהוא רואה את החלקים. צפרדע בתוך באר אומרת: "כגודל פי הבאר גודלו של הרקיע". אין זאת אמת, כי השמים אינם בגודל פי הבאר. אילו אמרה, "חלקו של רקיע גודלו כגודל פי הבאר" היתה זאת אמת, כי אמירה זו תואמת את העובדות.

על הטאקטיקה נגד האימפריאליזם היפני
(27 בדצמבר 1935)

מן הדין שנלמד להתבונן בבעיות מכל הצדדים, לראות את הדברים מפנים ומאחור. בנסיבות מסוימות יכול דבר רע להביא לתוצאות טובות ודבר טוב לתוצאות רעות.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם
(27 בפברואר 1957)

בעוד אנו מכירים בכך, שבהתפתחותה הכללית של ההיסטוריה קובע החומרי את הרוחני וקובעת ההוויה החברתית את התודעה החברתית, מכירים אנו כמו כן — ואכן חייבים אנו להכיר — בהשפעה חוזרת של הרוחני על החומרי, של התודעה החברתית על ההוויה החברתית, ושל בניין-העל על הבסיס הכלכלי. אין זה סותר את המאטריאליזם; נהפוך הוא: בזאת נמנעים אנו מן המאטריאליזם המיכאני ודוגלים בתקיפות במאטריאליזם הדיאלקטי.

על הסתירה
(אוגוסט 1937)

בחתירתם לנצחון אין המנהלים מלחמה יכולים להפליג אל מחוץ למגבלות הנקבעות להם על ידי התנאים האוב-ייקטיביים; אולם בתוך המגבלות הללו יכולים וחייבים הם למלא תפקיד דינאמי בחתירה לנצחון. הזירה לפעולתם של

מפקדים במלחמה צריכה להיות בנויה על אפשרויות אוב-
ייקטיביות, אך בזירה זאת יכולים הם לנהל הצגותיהם של
מחזות רבים, מלאים קולות וצבעים, מלאים עוצמה וגדלות.
על המלחמה הממושכת (מאי 1938)

שומה על בני-אדם להתאים את מחשבתם לתנאים
שנשתנו. מובן, אל יפליג אדם למעוף דמיון חסר-רסן, אל
יערוך לו תוכניות פעולה נטולות טעם במצב האובייקטיבי,
ואל יושיט ידיו אל הבלתי-אפשרי. אולם הבעיה כיום היא
דווקא שהמחשבה השמרנית הנוטה ימינה גורמת עדיין
צרות בתחומים רבים ומונעת מן העבודה באותם תחומים
להדביק את התפתחותו של המצב האובייקטיבי. הבעיה
בשעה זו היא, שרבים הם האנשים החושבים כי מן הנמנע
לבצע דברים, אשר ניתן היה לבצעם אילו עשו את המאמץ.
מבוא לספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני'
(27 בדצמבר 1955), כרך א'.

עלינו לדעת בכל עת להשתמש בשכלנו ולחשוב על הכל
מחשבה מדוקדקת. אימרה שגורה אומרת, "קמט מצחך
ותצמח תחבולה". במלים אחרות, מרבה מחשבה מרבה
חוכמה. אם נבקש להיפטר מן העיוורון השורר במידה ניכרת
במפלגתנו, עלינו לעודד את חברינו לחשוב, ללמוד שיטה
של ניתוח ולטפח הרגלים של ניתוח.
לימודינו והמצב בשעה זו (12 באפריל 1944)

אם יש בו בתהליך כלשהו מספר סתירות הכרח שתהיה
אחת מהן הסתירה הראשית הממלאת את התפקיד המדריך
והמכריע, ואילו השאר תופשות מקום מישני ונחות לעומתה.
לפיכך, בבואנו לעיין בתהליך מורכב שיש בו שתי סתירות
ויותר, עלינו להקדיש כל מאמץ לגילוי הסתירה הראשית.
משתפשנו את הסתירה הראשית יקל עלינו לפתור את
כל הבעיות.
על הסתירה (אוגוסט 1937)

מבין שתי הבחינות הסותרות חייבת האחת להיות ראשונה-
במעלה והאחרת שנייה-במעלה. הבחינה הראשונה-במעלה
היא הממלאת את התפקיד המנחה באותה סתירה. אופיו

של כל דבר נקבע בעיקר על ידי בחינתה הראשונה-במעלה של הסתירה, הבחינה שעלתה לעמדת השררה.

אך מצב זה אינו סטאטי; הבחינה הראשית וזאת שאינה ראשית בתוך הסתירה ממירות עצמן ומתחלפות זו בזו ואופיו של הדבר משתנה בהתאם לזאת.

שם

לא די בכך להציב משימות, עלינו גם לפתור את הבעיה של מציאת שיטות להגשמתן. אם תפקידנו הוא לחצות נהר, לא נוכל לחצותו בלי גשר או סירה. עד שלא נפתור את בעיות הגשר או הסירה, לשווא נדבר על חציית הנהר. עד שלא נפתור את בעיית השיטה, לשווא נדבר על המשימה. "דאגו לטובת ההמונים, תנו זעתכם על שיטות העבודה" (27 בינואר 1934)

בכל תפקיד שהוא, אם לא תצא קריאה כללית ורחבת-תפוצה, לא יתגייסו ההמונים הרחבים לפעולה, אך אם יסתפקו האנשים בעלי עמדות ההנהגה בקריאה כללית — אם לא ייכנסו אישית, בתלק מן הארגונים, לעומקה ולעיצומה של העבודה, יפרצו פירצה בנקודה מסויימת אחת, ירכשו נסיון וישתמשו בנסיון זה להדרכת יחידות אחרות, — כי אז לא יהיה בידם מכשיר לבדיקת נכונותה של קריאתם הכללית, או להעשרת תוכנה, ואורבת להם הסכנה שיעלו חרס בידם.

כמה שאלות על שיטות של מנהיגות (1 ביוני 1943)

שום אדם בעמדת הנהגה אינו מוסמך לתת הדרכה כללית לכל היחידות, אלא לאחר שירכוש נסיון מוחשי מיחידים וממאורעות מסויימים ביחידות-מישנה מיוחדות. שיטה זו יש לטפחה בכל מקום, באופן שכל הקאדרים המנהיגים ילמדו להשתמש בה.

בכל מקום נתון לא ייתכן שיעמדו על הפרק כמה תפקידים מרכזיים בעת ובעונה אחת. בכל שעה ושעה לא ייתכן אלא תפקיד מרכזי אחד, שישלימוהו תפקידים אחרים שהם שניים או שלישיים במעלה. על כן צריך האיש בעל האחריות הכוללת באיזור להביא בחשבון את ההיסטוריה ואת

המסיבות של המאבק המקומי ולהסדיר את התפקידים השונים בסדר עדיפותם הראוי; אל לו לפעול לפי כל הוראה שתגיע אליו מן המוסד הגבוה יותר ללא תכנון משל עצמו, כי בזאת ייצור ריבוי של "תפקידים מרכזיים" ומצב של בלבול ואי-סדר. וכן אל לו למוסד העליון להפקיד תפקידים רבים בידי המוסד הנמוך יותר בלי לציין את מידת חשיבותם ודחיפותם היחסית או מבלי לקבוע בבירור איזה מהם הוא המרכזי. כי בזאת יטילו מבוכה בצעדיהם של המוסדות הנמוכים בעבודתם, ולא תהיינה תוצאות מוגדרות. הרי זה חלק מאמנות המנהיגות להביא בחשבון את המצב בשלימותו ולערוך את התוכניות בהתאם לכך, לאור התנאים ההיסטוריים והמסיבות הקיימות בכל איזור; להחליט באורח נכון על מרכז הכובד ועל רצף העבודה בכל תקופה, להגשים את ההחלטה בעקיבות ובהתמדה, ולוודא שתהיינה לה תוצאות של ממש.

שם

היא [לשכה מחוזית או תת-מחוזית של הוועד המרכזי של המפלגה] צריכה להחזיק כל הזמן החזקה איתנה בהתקדמות העבודה, להחליף נסיון ולתקן מישגים; אל לה להמתין חודשים אחדים, מחצית השנה או שנה שלימה, עד שתכנס ישיבות סיכום לשם בדיקה כללית ותיקון כללי של מישגים. השהייה מביאה הפסד רב, ואילו תיקון מישגים מייד עם הופעתם מצמצם את ההפסדים.

עז המדיניות בנוגע לתעשייה ומסחר

(27 בפברואר 1948)

אל תחכו עד שתצטברנה הבעיות ותגרומנה לנו צרות רבות, בטרם תנסו לפתור אותן. מנהיגים חייבים לצעוד לפני התנועה, ולא להזדנב אחריה.

הערת מבוא לחיבור "חווה על בסיס עונתי" (1955).

בספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני', כרך ג'

מה שדרוש לנו הוא שילוב של התלהבות עם שלווה-רוח, של עזות עם סדר, בעבודתנו.

בעיות האסטרטגיה של המלחמה המהפכנית הסינית

(דצמבר 1936)

23. נחקר ולינווד

כ ל מי שעסוק בעבודה מעשית צריך לחקור את התנאים בדרגים הנמוכים. חקירה שכזאת נחוצה במיוחד לאלה שיודעים תיאוריה אך אינם יודעים את תנאי המציאות, כי אחרת לא ישכילו לקשור את התיאוריה עם המעש. אומנם היו שלגלגו על הכרזתי, "באין חקירה אין זכות לדבר" וכינוה "אמפיריציזם צר", אך עד היום אינני מצטער שהכרזתי; לא זו בלבד שרחוק אני מלהתחרט, אלא שעדיין עומד אני על כך שבלי חקירה לא תוכל להיות זכות לדבר. אנשים רבים נוהגים, "ברגע שהם יורדים מן המרכבה הרשמית", להקים מהומה רבה, להרעיף השקפות בשפע, לבקר את הא ולגנות את דא; אך למעשה עשרה מתוך עשרה מביניהם יכשלו כשלון חרוץ. כי השקפות וביקורות ממין זה, שאינן מבוססות על חקירה מדוקדקת, אינן אלא פטפוטי סרק. פעמים אין-ספור סבלה מפלגתנו מידיהם של אותם "שליחי מלכות", אשר התרוצצו אנה ואנה ולכל עבר. סטאלין אומר בצדק כי "התיאוריה נעשית חסרת תכלית אם איננה קשורה במעש מהפכני". ועוד הוא מוסיף בצדק, כי "המעש מגשש באפילה אם אין התיאוריה המהפכנית מאירה את דרכו". אל ידביקו את הכינוי "אמפיריציסט צר-אופק" אלא לאותו "איש מעשי" המגשש באפילה והחסר פרספקטיבה וראיית-הגולד.

מבוא ואחרית דבר לסקרים כפריים

(מארס ואפריל 1941)

הנוקט בגישה כזאת הוא המחפש את האמת אצל העובדות. "עובדות" הן כל הדברים הקיימים אובייקטיבית, "אמת" משמע יחסיהם הפנימיים, כלומר החוקים השוררים בהם, ו"לחפש" פירושו ללמוד. עלינו להתחיל מן התנאים המציאותיים מבפנים ומבחוץ, של הארץ, המחוז, האיזור, ולגזור מהם, כתדריך לפעולתנו, את החוקים הטמונים בהם

עצמם ולא את החוקים המדומים — כלומר, עלינו לגלות את יחסיהם הפנימיים של המאורעות מסביבנו. כדי לעשות כן עלינו להסתמך לא על דמיון סובייקטיבי, לא על התלהבות רגעית, לא על ספרים נטולי-חיים, כי אם על עובדות הקיימות אובייקטיבית; עלינו לסגל לעצמנו את החומר בפרוטרוט, ולהסיק ממנו את המסקנות הנכונות, כשעקרונות המארקסיזם-לניניזם משמשים נר לרגלינו.

(מאי 1941)

תקנו את לימודינו

התנהגות כשל "חבוש-עיניים הצד דרורים", או "עיוור הלוכד דגים", התנהגות גסה ורשלנית, התמכרות למלל ריק, הסתפקות בפירורי דעת — זה הוא סגנון העבודה הגרוע והנפסד שקיים עדיין אצל רבים מחברינו בתוך המפלגה, סגנון הנוגד לחלוטין את הרוח הבסיסית של המארקסיזם-לניניזם. מארקס, אנגלס, לנין וסטאלין הורונו שהכרח הוא לנו ללמוד את המסיבות במלוא הנאמנות ולצאת מן המציאות האובייקטיבית ולא ממשאלות סובייקטיביות: אבל רבים מחברינו פועלים מתוך הפרה גלויה של אמת זו.

שם

אינך יכול לפתור בעיה? ובכן, הפשל שרוולריך וחקור את העובדות שבהווה ואת תולדות הבעיה בעבר! לכשתח-קור את הבעיה במדוקדק תדע כיצד לפתרה. המסקנות באות תמיד אחרי החקירה, ולא לפניה. רק אוויל "שובר לו הראש" בפני עצמו, או יחד עם קבוצה, כדי "למצוא פתרון" או "לפתח רעיון" מבלי לערוך כל חקירה. חשוב להדגיש שאין זה יכול להוביל לשום פתרון יעיל ולשום רעיון מוצלח.

(מאי 1930)

התנגדו לפולחן הספרים

את החקירה אפשר להמשיל להריון הנמשך חדשים אחדים, ופתרונה של בעיה — ליום הלידה. אמנם כן, לחקור בעיה משמע לפתרה.

שם

[בעזרת העמדה המארקסיסטית-לניניסטית], אדם עושה שימוש בתיאוריה ובמיתודה של המארקסיזם-לניניזם למחקר וללימוד שיטתי ומדוקדק של סביבתו. אין הוא פועל בכוח

ההתלהבות בלבד, אלא, כפי שאומר סטאלין, מחבר הוא
תנופה מהפכנית עם מעשיות נבונה.
תקנו את לימודינו (מאי 1941)

הדרך היחידה לידיעת הנסיבות היא לערוך מחקרים
חברתיים, לחקור את התנאים של כל מעמד חברתי בחיים
המציאותיים. בשביל אלה שהוטל עליהם לנהל את העבודה,
השיטה הבסיסית להגיע לידיעת התנאים היא: להתרכז
בכמה ערים וכפרים, לפי תכנית ערוכה, ולערוך מספר
מחקרים מדוקדקים, תוך שימוש בנקודת-ההשקפה היסודית
של המארקסיזם, היא שיטת הניתוח המעמדי.
מבוא ואחרית-דבר ל'סקרים כפריים'
(מארס ואפריל 1941)

התכנסות לשם גילוי-עובדות אינה צריכה להיות גדולה;
די בשלושה עד חמישה או שבעה או שמונה משתתפים.
יש לתת שהות די-הצורך ולהכין ראשי-פרקים בשביל
החקירה; יתר על כן, צריך אתה לשאול שאלות כמו-פוך,
לרשום רשימות ולהחליף דברים עם המשתתפים בפגישה.
לפיכך בוודאי שאינך יכול לערוך חקירה, או לערוך אותה
היטב, מבלי שתהיה חדור להט עז, נכונות להביט כלפי מטה
וצמאון לדעת, ומבלי שתתערטל מן המעטה המכוער של
יומרגות ותיהפך לתלמיד נאמן.

שם

מערך נכון של מפקד נובע מהחלטות נכונות, החלטות
נכונות נובעות משיפוט נכון, ושיפוט נכון נובע מפעולת-
מודיעין מפורטת והכרחית, מבדיקה מדוקדקת וצירוף כל
הנתונים מסוגים שונים שנאספו על-ידי פעולת המודיעין.
המפקד משתמש בכל דרכי המודיעין האפשריים והנחוצים,
הוא מעיין היטב בכל המידע שנאסף על מצב האויב,
זורה את המוץ ומלקט את הבר, דוחה את הכזב ושומר על
האמינות, מתקדם מזה אל זה ומן החוץ אל הפנים; לאחר-
מכן הוא מעמיד לשקלא וטריא את הנתונים על הצד שלו,
לומד לדעת את שני הצדדים ואת יחסי-הגומלין שביניהם,
מגיע לכלל הערכה עצמית, מקבל החלטה ומתווה תכנית.

זה הוא התהליך השלם של לימוד מצב, שיעבור אותו איש הצבא בטרם יערוך לו תכנית אסטרטגית, תכנית מיבצע או תכנית קרב.

בעיות האסטרטגיה במלחמה המהפכנית הסינית
(דצמבר 1936)

24. חינוך עצמוי אידיאולוגי

ג ם אם נגיע להצלחות כבירות בעבודתנו, אין זאת סיבה כלל-ועיקר לנהוג ביהירות ובשחצנות. הענווה מסייעת בידיך להתקדם, ואילו היהירות מביאה אותך לידי פיגור. אמת זאת אל תמוש מזכרנו לעולם.

נאום פתיחה בקונגרס הלאומי השמיני של המהפכה
הקומוניסטית הסינית (15 ספטמבר 1956)

עם הנצחון אפשר שיופיעו בתוך המפלגה הלכי-רוח מסויימים — שחצנות, יומרת המתהלל כגיבור, רפיון-ידיים וליאות מהתקדמות, אהבת תענוגות וסלידה מפני המשך חיי-החומרה. עם הנצחון יהיה העם אסיר-תודה כלפינו והבורגנות תידחק לבוא ולהחניף לנו. מעתה הוכח שאין האוייב יכול לנו בכוח הנשק. ברם, חנופתה של הבורגנות עשויה להכניע את חלושי-הרצון שבקרבנו. אפשר שיהיו בינינו קומוניסטים, שלא הוכרעו על ידי האוייב בלוע תותחיו ושהיו ראויים לתואר גיבורים על עמידתם מול האוייב, אשר אינם יכולים לעמוד בפני קליעים מצופים-דבש; הללו יפלו חללים לקליעים מצופים-דבש. על זאת עלינו לעמוד על המשמר.

דו"ח למושב המליאה השני של הוועד המרכזי
השביעי של המפלגה הקומוניסטית הסינית

(5 במארס 1949)

דברים רבים עלולים ליהפך למעמסה ולטירדה, אם נדבק בהם בעוורון וללא ביקורתיות. הבה נעיין בכמה דוגמאות.

לאחר שעשית שגיאות עלול אתה לחוש כי, יקרה אשר יקרה, כבר אין לך מפלט מהן, וכך תיפול רוחך; אם לא עשית שגיאות עלול אתה לחוש שאתה נקי מטעות וכך תגיע לכלל התנשאות. היעדר הישגים בעבודה עשוי להצמיח פסימיזם ודכאון, ואילו השגת הישגים עשויה להצמיח התנשאות ויוהרה. חבר שיש לו מאחוריו עלילה קצרה של מאבק עלול להתחמק מאחריות בשל כך, ואילו חבר ותיק עלול להיתפש לדעתנות עיקשת בשל עלילות מאבקיו הארוכות. חברים שהם פועלים או איכרים עלולים מתוך גאווה במוצאם המעמדי להקל ראש כנגד אינטלקטואלים, ואילו האינטלקטואלים, מפאת כמות מסויימת של ידע שברשותם, עלולים להקל ראש כנגד חברים פועלים או איכרים. כל כושר שבמומחיות עלול להיפך למקור ששואבים ממנו יוהרה וזלזול בזולת. אפילו הגיל עשוי להוות בסיס ליהירות. הצעירים, משום שרעננים הם ומוכשרים, עשויים לזלזל בזקנים; והזקנים, על שעתירי נסיון הם, עשויים לזלזל בצעירים. כל הדברים הללו נהפכים למיטרדים ולמועקות, אם לא נשמור על עירנות ביקורתית.

לימודינו והמצב בשעה זו (12 באפריל 1944)

אחדים מחברינו בצבא נעשו שחצנים ושרירותיים בהתנהגותם כלפי החיילים, העם, הממשלה והמפלגה; תמיד מאשימים הם את החברים העוסקים בפעילות המקומית ואף פעם לא את עצמם, תמיד הם רואים את הישגיהם של עצמם ואף פעם לא את ליקוייהם, ותמיד מברכים הם על חנופה ואף פעם לא על ביקורת... הצבא צריך לשקוד על ביזור הנגעים האלה.

(29 בנובמבר 1943)

"התארגנו!"

עבודה קשה כמוה כמשא המוצב לפנינו, ומתגרה בנו שנעלה אותו על כתפינו. יש משאות שהם קלים, ויש שהם כבדים. מקצת אנשים מעדיפים משא קל על משא כבד; הם בוררים לעצמם את הקל ומעבירים לזולתם את הכבד. אין זו גישה טובה. ישנם חברים שונים מאלה; הם מניחים

את הקלות ואת הנוחיות לאהרים ונוטלים את המעמסות הכבדות על עצמם; הללו הם הראשונים הנושאים בעול קשה, האחרונים הנהנים מן ההנאות. אלה הם חברים טובים. שומה על כולנו ללמוד מרוחם הקומוניסטית.

על המו"מ של צ'ונגקינג (17 באוקטובר 1945)

יש אנשים לא מעטים שהם בלתי-אחראיים בעבודתם, מעדיפים את הקל על הכבד, מעבירים את המשאות הכבדים לאחרים ובוררים לעצמם את הקלים. על כל צעד חושבים הללו על עצמם לפני שיחשבו על אחרים. כשהם תורמים תרומה קטנה מתנפחים הם ברוב גאווה ומתרברבים בקול, מחשש שמא לא ידעו על כך האחרים. אין הם חשים חמימות כלפי חברים וכלפי העם, אלא קרים הם, אדישים ושווי-נפש. למעשה אנשים אלה אינם קומוניסטים, או לפחות אינם יכולים להיחשב כקומוניסטים.

לזכרו של נורמן ביתון (21 בדצמבר 1939)

האנשים הטוענים לסוג זה של "אי-תלות" דבקים בדרך כלל בעיקרון של "קודם-כל אני", והם טועים בדרך-כלל בשאלת היחס בין היחיד והמפלגה. אמנם בדיבורם מגלים הם יראת-כבוד למפלגה, אך למעשה הם מעמידים את עצמם במקום ראשון ואת המפלגה במקום השני. החבר ליו שאו-צ'י אמר פעם על אנשים מסויימים שזרועות ארוכות להם והם פיקחים מאד בדאגה לאינטרסים של עצמם, אך אין ליבם נתון לאינטרסים של זולתם ושל המפלגה ככלל. "שלי שלי ושלך שלי". (צחוק רם). מה הדבר שהם משתוקקים לו, אנשים אלה? הם משתוקקים לתהילה ולעמדה, הם רוצים לעמוד באור הזרקורים. כאשר מפקידים אותם על ענף של פעולה, הם טוענים ל"אי-תלותם". כשמטרה זו לנגד עיניהם, מקרבים הם אנשים, דוחים אחרים, נזקקים להתרברבות, לחנופה ולחיזור אחרי חברים, וכך הם מכניסים לתוך המפלגה הקומוניסטית את הסגנון הוולגארי של המפלגות הפוליטיות הבורגניות. חוסר היושר שלהם הוא שמכשיל אותם בסופו של דבר. מאמין

אני שעלינו לעשות דברים ביושר, כי ללא כנות ויושר אי-אפשר בשום פנים ואופן להגשים דבר של ממש בעולמנו זה. הישירו את סגנון עבודת המפלגה (1 בפברואר 1942)

הם [הקומוניסטים] צריכים להחזיק בעקרון שיש לכופ את צרכיו של החלק בפני צרכיו של השלם. אם הצעה מסויימת תיראה סבירה לגבי מצב חלקי אך לא לגבי המצב בשלימותו, צריך החלק לפנות מקום לשלם. ולהיפך, אם ההצעה אינה סבירה לגבי החלק אך סבירה היא לאור המצב בכללותו, שוב צריך החלק לוותר לשלם. זאת הכוונה באומרנו שיש לתת את הדעת על המצב בכללותו.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה הלאומית (אוקטובר 1938)

רדיפת תענוגות. בצבא האדום מצויים גם חברים מספר שהאינדיווידואליזם שלהם מוצא את ביטויו ברדיפת תענוגות. תמיד הם מקווים שיחידתם תיכנס לתוך ערים גדולות. הם רוצים ללכת לשם לא כדי לעבוד אלא כדי להתענג. הדבר האחרון שברצונם לעשות הוא לעבוד ב"אזורים האדומים", שבהם החיים הם קשים.

על תיקון דעות מוטעות בתוך המפלגה (דצמבר 1929)

עלינו להתנגד למשיכה לעבר המחלקות האנוכיות, שפירושה דאגה לאינטרסים של יחידתנו או על חשבון האחרים. מי שמגלה אדישות לקשייהם של אחרים, מי שמסרב להעביר קאדרים ליחידות אחרות כשהוא נדרש לעשות כן, או מעביר את הגרועים בלבד, "משתמש בשדה רעהו כמוצא לעודפי שפכיו", ואינו מקדיש כל שימת-לב למחלקות, למקומות ולאנשים אחרים — אדם כזה לקוי במחלקות אנוכיית וקיפח לחלוטין את רוח הקומוניזם. היעדר התחשבות בשלם ואדישות גמורה כלפי מחלקות, מקומות ואנשים אחרים הם סימני ההיכר של איש מחלקות אנוכי. עלינו להגביר את מאמצינו לחנך אנשים כאלה וללמדם להבין כי מחלקות אנוכיית היא מגמה פלגנית, שעלולה להיות מסוכנת מאד אם נניח לה להתפתח.

הישירו את סגנון עבודת המפלגה (1 בפברואר 1942)

הליבראליזם מוצא את ביטויו בכמה וכמה סוגים. ואלו הם:
כאשר נהג אדם שלא כשורה ואתה מניח לעניין להתגלגל
מפני דרכי שלום וריעות, ונמנע מלהיאבק עמו היאבקות
שבעקרון, משום שהוא מכר ותיק, בן עירך, חבר ללימודים,
ידיד-נפש, אהוב עליך, חבר ותיק לעבודה או סר-למרותך
משכבר הימים, או שאתה נוזף בו קלות במקום לטפל
בעניין עד תומו, כדי לשמור על יחסים טובים עמו. התוצאה
היא נזק לארגון וליחיד כאחד. זהו סוג אחד של ליבראליזם.
כאשר אתה מרשה לעצמך ביקורת בלתי-אחראית בסתר
במקום להעמיד את הצעותיך לדיון בפני הארגון; כאשר
אינך אומר לבריות דבר בפניהם אך הולך רכיל מאחורי
גבם, או כאשר שותק אתה באסיפה אך מדבר סרה לאחריה;
כאשר אינך רוחש כבוד לעקרונות החיים הקולקטיביים
אלא הולך אחר נטיות לבך. זהו סוג שני של ליבראליזם.
כאשר אתה מניח לעניינים להיסחף בזרם כאילו אינם
נוגעים לך כלל; אומר מעט ככל האפשר תוך ידיעה בעליל
מה לקוי, נוהג בחוכמה מפוכחת ובהבטחת עצמך מפגע
ומבקש רק להיות נקי מכל אשמה. זה הוא סוג שלישי.
כאשר אינך מציית לפקודות, אלא מעלה את דעתך
האישית לראש ענייניך; דורש מן הארגון שידאג לך אך
ממאן לקבל עול משמעתו. זה הוא סוג רביעי.

כאשר מתמכר אתה להתקפות אישיות, מתרחר ריב, עורך
חשבונות אישיים או רודף נקם, במקום להיכנס לויכוח
ולהיאבק נגד דיעות מוטעות למען האחדות או הקידמה או
ייעולה של העבודה. זה הוא סוג חמישי.

כאשר שומע אתה דיעות כוזבות ואינך מפריכן, ואפילו
שומע הערות נגד-מהפכניות ואינך מודיע עליהן, אלא
מתייחס אליהן בשלווה כאילו לא קרה כלום. זהו סוג ששי.
כאשר אתה נמצא בקרב ההמונים ואינך מנהל הסברה
ותעמולה, אינך מדבר באסיפות או עורך חקירות ודרישות
ביניהם, ותחת זאת אתה אדיש כלפיהם ואינך מגלה כל
דאגה לרווחתם, שוכח שאתה קומוניסט ומתנהג כאילו היית
סתם לא-קומוניסט רגיל. זה הוא סוג שביעי.

כאשר רואה אתה מישהו גורם נזק לאינטרסים של
ההמונים ואינך חש בליבך תרעומת, אינך משכנע אותו או
מתריע כלפיו או עוצר בעדו אלא מניח לו להמשיך. זה
הוא סוג שמיני.

כאשר עובד אתה בלב ולב, ללא תוכנית ברורה וללא
כיוון; כאשר אתה עובד לצאת ידי חובה ועושה מלאכתך
רמייה — "כל זמן שאדם נשאר נוזר ממשיך הוא לצלצל
בפעמון". זה הוא סוג תשיעי.

כאשר אתה מחזיק טובה לעצמך על תרומתך הגדולה
למהפכה, מתפאר בהיותך ותיק, בז לקטנות אף שלא תסכון
לגדולות, רשלן בעבודה ונרפה בלימודים. זה הוא סוג עשירי.
כאשר יודע אתה על שגיאותיך ובכל זאת אינך עושה כל
מאמץ לתקנן, ומגלה בזאת גישה ליבראלית כלפי עצמך.
זה הוא הסוג האחד-עשר.

(7 בספטמבר 1937)

נגד הליבראליזם

הליבראליזם הוא גורם מזיק ביותר בקולקטיב של
מהפכנים. זה הוא חומר איכול המפורר את האחדות, חותר
תחת הליכוד, מביא לאדישות ומתרחק ריב ומדון. הוא גוזל
משורות המהפכנים את הגיבוש הארגוני ואת המשמעת
הקפדנית, מעכב בעד ביצוע קווי מדיניות ומרחיק את
הארגון המפלגתי מן ההמונים המונהגים על ידו. זאת היא
גטייה נפסדת מאד.

ס

אנשים ליבראליים גורסים את עקרונות המארקסיזם
כדוגמה מופשטת. הם מסכימים עם המארקסיזם, אך אינם
נכונים להגשימו למעשה, או להגשימו במלואו; אין הם
מוכנים להמיר את הליבראליזם שלהם במארקסיזם. אנשים
אלה אוחזים במארקסיזם, אך גם מן הליבראליזם אינם
מניחים את ידם — הפה פה המארקסיזם והידיים ידי
הליבראליזם; הם נוקטים מארקסיזם כלפי זולתם אך
ליבראליזם כלפי עצמם. שני המינים שמורים להם באמתחתם,
ולכל אחד שימוש משלו. כך פועל מוחם של אנשים מסויימים.

ס

המדינה העממית מגינה על העם. רק שיש ברשות העם מדינה כזאת יכולים הם לחנך ולעצב את עצמם בשיטות דמוקרטיות בהיקף ארצי, בהשתתפותו של כל אדם ואדם, ולהסיר מעליהם את השפעתם של הריאקציונרים מבית ומחוץ (השפעה שהיא עדיין חזקה, שתתקיים עוד זמן רב ולא על נקלה תיהרס), להיפטר מהרגלים רעים ומרעיונות שנרכשו בחברה הישנה, לא להניח לריאקציונרים להוליכם שולל, ולהמשיך בהתקדמות — להתקדם לקראת חברה סוציאליסטית וקומוניסטית.

על הדיקטטורה הדמוקרטית של העם (30 ביוני 1949)

לא קשה לו לאדם לגמול מעט טובה. מה שקשה הוא לגמול טובה כל החיים ולא לעשות רע אף פעם, לפעול בעקביות למען האינטרסים של ההמונים הרחבים, העם הצעיר והמהפכה, ולעסוק במאבק מפרך עשרות בשנים בלי הרף. זה הוא הדבר הקשה מכל!

דברי ברכה ליום הולדתו ה־60 של החבר וו יוצ'יאנג (15 בינואר 1940)

25. אחדות

א יחודה של ארצנו, אחדותו של עמנו ואחדותם של הלאומים השונים שלנו — אלה הן הערובות הבסיסיות לנצחון ענייננו.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם (27 בפברואר 1957)

אין זאת אלא אחדותה של המפלגה הקומוניסטית שתביא לאחדותו של המעמד כולו ושל האומה כולה, ואין זה אלא בדרך אחדותו של המעמד כולו ושל האומה כולה שינוצח האוייב ושתושלם המהפכה הלאומית והדמוקרטית.

“רכשו את ההמונים במיליוניהם למען החזית הלאומית המאוחדת האנטי־יפנית” (7 במאי 1937)

אנחנו נביא לידי איחוד איתן של כל כוחות מפלגתנו לפי עקרונות דמוקראטיים ריכוזיים של ארגון ושל משמעת. אנחנו נתאחד עם כל חבר, אם יקיים את תכניתה של המפלגה, את חוקתה והחלטותיה.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

השיטה הדמוקראטית של פתרון סתירות בקרב העם סוכמה בשנת 1942 בסיסמה: "אחדות, ביקורת, אחדות". ביתר הרחבה, פירוש הדבר להתחיל מן השאיפה לאחדות, לפתור סתירות על ידי ביקורת או מאבק, ולהגיע לאחדות חדשה על בסיס חדש. זאת היא לפי נסיוננו השיטה הנכונה של פתרון סתירות בקרב העם.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

צבאנו זה הצליח לכוון אחדות מפליאה בתוך שורותיו, ואחדות עם אלה שמחוץ לשורותיו. בתוכו פנימה ישנה אחדות בין קצינים לחיילים, בין הדרגים הגבוהים לנמוכים, ובין עבודה צבאית, עבודה פוליטית ושירותי עורף; כלפי חוץ ישנה אחדות בין הצבא והעם, בין הצבא ומוסדות הממשלה, ובין צבאנו לצבאות ידידותיים. מצווים אנחנו לעמוד בפרץ ולהתגבר על כל מה שעלול לפגום באחדות זו.

על ממשלת קואליציה (29 באפריל 1945)

26. נושנעת

בתוך שורות העם תואמת הדמוקראטיה את הריכוזיות, והחירות את המשמעת. אלה הם שני הקצוות המנוגדים של שלימות אחת, ואל לנו להבליט באופן חד-צדדי את האחד תוך שלילתו של השני. בתוך שורות העם לא נוכל להתקיים ללא חירות, אף לא ללא משמעת; לא נוכל להתקיים ללא דמוקראטיה, אף לא ללא ריכוזיות. אחדות זאת של דמוקראטיה וריכוזיות, של חירות ומשמעת, מהווה את הריכוזיות הדמוקראטית שלנו. במשטר זה נהנה

העם מדמוקראטיה ומחירות נרחבות, אך בו-בזמן חייבים הם להישאר בתוך סייגי המשמעת הסוציאליסטית.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם (1957)

עלינו לקבוע מחדש את כללי משמעת המפלגה, דהיינו:

1. היחיד כפוף לארגון.
2. המיעוט כפוף לרוב.
3. הדרג הנמוך כפוף לדרג הגבוה ממנו.
4. כל החברים יחדיו כפופים לוועד המרכזי.

כל המפר כללי משמעת אלו חותר תחת אחדות המפלגה.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה

הלאומית (אוקטובר 1938)

אחת הדרישות של המשמעת המפלגתית היא שהמיעוט יקבל את דעת הרוב. אם נדחתה דעת המיעוט, חייב הוא לתמוך בהחלטה שנתקבלה על ידי הרוב. אם נחוץ, יכול הוא להעלות את הנושא לדיון מחודש בפגישה הבאה, אך לבד מזאת אל לו לפעול נגד ההחלטה בכל דרך שהיא.

על תיקון דיעות מוטעות בתוך המפלגה (דצמבר 1929)

שלושת כללי היסוד של המשמעת הם כדלקמן:

1. ציית להוראות בכל מעשיך.
2. אל תקח מן ההמונים מחוט ועד שרוך נעל.
3. אל תשלח ידך אל הביזה. הבא כל שלל למחנה. ואלה הן שמונה הנקודות לתשומת-הלב:

1. דבר באדיבות.
2. שלם מחיר הוגן עבור קניותיך.
3. החזר הלוואותיך.
4. שלם עבור נזק שגרמת.
5. אל תכה ואל תקלל אנשים.
6. אל תביא נזק ליבולים.
7. אל תפגע לרעה בנשים.
8. אל תתעלל בשבויים.

על הוצאתם מחדש של שלושת כללי המשמעת הרא-

שיים ו'שמונה הנקודות לתשומת-הלב' — הוראות

מטכ"ל צבא השחרור העממי הסיני (10 באוקטובר 1947)

הם [כל קציני צבאנו וחייליו] חייבים לחדד את תחושת המשמעת שלהם ולהוציא לפועל את ההוראות במלואן, להגשים מדיניותנו, למלא אחר שלושת כללי המשמעת הראשיים ו'שמונה הנקודות לתשומת-הלב' — כשהצבא והעם מאוחדים, הצבא והממשלה מאוחדים, הקצינים והחיילים מאוחדים, והצבא כולו מאוחד — ולא להרשות שום הפרת משמעת.

המאניפסט של צבא השחרור העממי הסיני
(אוקטובר 1947)

27. ביקורת וביקורת עצמית

ה מפלגה הקומוניסטית אינה מתיראת מביקורת, משום שמארקסיסטים אנחנו; האמת היא לצידנו, וההמונים הבסיסיים, הפועלים והאיכרים, הם לצידנו.

נאום בוועידה הלאומית על עבודת ההסברה, של המפלגה הקומוניסטית הסינית (12 במארס 1957)

מאטריאליסטים גמורים עשויים ללא חת; אנו תקווה שכל הלוחמים לצידנו יטלו על עצמם באומץ-רוח את חובותיהם ויתגברו על כל קשייהם, מבלי לחשוש מפני תבוסות ודברי לעג, ולא יהססו למתוח עלינו ביקורת ולעוז לנו עצה. "מי שאינו מפתח מפני המוות מחמת אלפי מכות-חרב הוא יעז למגר את הקיסר" — זאת היא הרוח העשויה ללא חת הדרושה במאבקנו לבניית הסוציאליזם והקומוניזם.

שם

בידנו הנשק המארקסיסטי-לניניסטי של ביקורת וביקורת-עצמית. יכולים אנו להיפטר מסגנון עבודה גרוע ולשמור על הטוב.

דו"ח למושב המליאה השני של הוועד המרכזי השביעי של המפלגה הקומוניסטית הסינית (5 במארס 1949)

הנוהג הקפדני של ביקורת-עצמית הוא סימן-היכר נוסף שמצטיינת בו מפלגתנו לעומת כל שאר המפלגות הפוליות.

טיות. מקובל אצלנו לומר: האבק יצטבר כשאינ מנקים את
החדר בקביעות, פנינו יהיו מלוכלכים כשאינ רוחצים אותם
בקביעות. גם מוחותיהם של חברינו ועבודתה של מפלגתנו
יכולים להתמלא אבק, וגם הם טעונים כיבוד ורחיצה.
הפתגם "מים זורמים אינם מבאישים, וציר של דלת אינו
מזון לתולעים", פירושו שתנועה מתמדת מונעת חדירתם
של חיידקים ושאר גופים זרים. שומה עלינו לערוך בדיקות
בעבודתנו לעתים מזומנות, ולפתח תוך כדי כך סגנון
עבודה דמוקראטי, לא להתיירא מביקורת ומביקורת-עצמית
ולנהוג על פי פתגמים סיניים עממיים טובים כגון, "הגד
את כל הידוע לך ודבר ללא הסתייגות", "אל תאשים את
הדובר אלא ראה בדבריו אזהרה", וכן "תקן שגיאות אם
עשית אותן, והישמר מפניהן אם לא עשית", — זאת הדרך
היחידה בה נצליח למנוע מכל מיני אבק וחיידקים פוליטיים
שיזהמו את מוחות חברינו ואת גוף מפלגתנו.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

ניגוד ומאבק בין רעיונות מסוגים שונים נטושים כל העת
בתוך המפלגה; זאת היא השתקפותן בתוך המפלגה של
סתירות בין מעמדות ושל סתירות בין החדש והישן בחברה.
אילו לא היו סתירות בתוך המפלגה ולא מאבקים אידיאו-
לוגיים הטעונים פתרון, היה מקיץ הקץ על חיי המפלגה.
על הסתירה (אוגוסט 1937)

דוגלים אנו במאבק אידיאולוגי פעיל משום שהוא הנשק
שבאמצעותו נוכל להבטיח אחדות בתוך המפלגה והארגונים
המהפכניים, לטובת מלחמתנו. כל קומוניסט וכל מהפכן מז
הדין שיטלו לידם את הנשק הזה.

אך הליבראליזם דוחה את המאבק האידיאולוגי ודוגל
בשלוש חסר עקרונות, וכך הוא מעלה גישה מנוונת וקרתנית
ומביא לכלל רקבון בקרב יחידות מסויימות ואצל יחידים
בתוך המפלגה והארגונים המהפכניים.

נגד הליבראליזם (7 בספטמבר 1937)

בהתנגדותנו לסובייקטיביזם, לכיתתיות ולכתיבה מפלגתית
סטיריאופית עלינו לשוות לנגד עינינו שתי מטרות:

ראשית, "ללמוד משגיאות העבר כדי להימנע משגיאות בעתיד", ושנית, "לרפא את המחלה כדי להציל את החולה". יש לחשוף את שגיאות העבר מבלי לחוס על רגישותו של איש; גחוך לנתח ולבקר מתוך גישה מדעית את מה שהיה לקוי בעבר, כדי שהעבודה תיעשה בעתיד ביתר הקפדה וביתר יעילות. זאת כוונתנו במימרה, "ללמוד משגיאות העבר כדי להימנע משגיאות בעתיד". אולם מטרתנו בחשיפת טעויות ובביקורת על ליקויים היא, כמו אצל רופא המרפא מחלה, אך ורק להציל את החולה ולא לטפל בו עד מוות. אדם שחולה בתוספתן ניצל כשהרופא-המנתח מוציא את התוספתן. כל זמן שהאיש אשר שגה אינו מסתיר את מחלתו מפחד הטיפול, או מתמיד בשגיאותיו עד שאין לו תרופה, כל זמן שהוא חפץ במלוא הכנות והיושר להירפא ולהחלים מדרכיו הפסולות, עלינו לקדמו בברכה ולרפא את מחלתו למען יהיה חבר טוב. לעולם לא נצליח בזאת אם נתרתח ונצליף בו. בבואנו לטפל במחלה אידיאולוגית או פוליטית חלילה לנו להיות גסים ונמהרים, כי אם שומה עלינו לנקוט את הכלל "לרפא את המחלה כדי להציל את החולה", ואין שיטה נכונה ויעילה בלעדי זאת.

הישירו את סגנון עבודת המפלגה (1 בפברואר 1942)

נקודה אחרת שיש להזכירה בקשר עם הביקורת בתוך המפלגה היא זאת: כמה מחברינו, שעה שהם מותחים ביקורת, מתעלמים מן השאלות הראשיות ומצמצמים את התעניינותם בנקודות משניות. אין הם מבינים שתפקידה הראשי של הביקורת הוא להצביע על מישגים פוליטיים וארגוניים. אשר לפגמים אישיים, אם אין הם קשורים במישגים פוליטיים וארגוניים, אין צורך להיות ביקורתיים יתר על המידה, שמא יהיו החברים שמדובר בהם נבוכים ואובדים בתוהו. יתר על כן, משתתפתח ביקורת כזאת, תהיה נשקפת סכנה גדולה שבתוך המפלגה תתרכז תשומת-הלב באורח בלעדי במגרעות הזעירות, וכולם ייתפסו למורד-לב ולזהירות יתר וישכחו את תפקידיה הפוליטיים של המפלגה.

על תיקון דיעות מוטעות בתוך המפלגה (דצמבר 1929)

בביקורת שבתוך המפלגה עלינו להישמר מפני סובייקטי-
ביות, שרירותיות, והשפלה של הביקורת; את הטענות יש
לבסס על עובדות והביקורת חייבת להדגיש את הצד הפוליטי.

שס

ביקורת בתוך המפלגה היא נשק לחיזוק ארגונה ולהגדלת
כושר לחימתה. ברם, בארגון המפלגתי של הצבא האדום
הביקורת אינה תמיד בעלת אופי כזה, והופכת לעתים
להתקפה אישית. כתוצאה מכך מזיקה היא למפלגה כשם
שהיא מזיקה ליחידים. זאת היא התגלות של אינדיווידואליזם
זעיר-בורגני. שיטת התיקון באה לסייע לחברים שיבינו, כי
מטרת הביקורת היא להגדיל את כושר הלחימה של המפלגה
כדי לנחול נצחון במלחמת המעמדות ואל תשמש אמצעי
להתקפה אישית.

שס

אם יש בנו ליקויים אין אנו פוחדים להצביע עליהם
ולבקרם, משום שאנחנו משרתים את העם. כל אדם, יהיה
אשר יהיה, יכול להצביע על ליקוינו. אם צודק הוא, נתקן
אותם. אם יש בהצעותיו כדי להביא תועלת לעם, נפעל
על פיהן.

(8 בספטמבר 1944)

"שרתו את העם"

אנחנו הקומוניסטים הסיניים משתיתים את כל מעשינו
על מיטב האינטרסים של ההמונים הרחבים של העם הסיני
וחדורים הכרה בצדקת ענייננו; לעולם איננו נרתעים מפני
קרבות אישיים, ומוכנים בכל עת להקריב את חיינו למען
מטרתנו — וכי ייתכן שנסרב לבער מתוכנו כל רעיון, דיעה,
השקפה או שיטה, שאינם הולמים את צרכי העם? הייתכן
שנהיה מוכנים לתת לאבק ולחידקים פוליטיים לזהם את
פנינו הנקיים או לכרסם בגופנו הבריא? רבים לאין-ספור
קדושי המהפכה שגתנו את חייהם לטובת העם, וליבנו מלא
צער כשאנו החיים חושבים עליהם — וכי יוכל להיות
אינטרס אישי כלשהו שלא נהיה מוכנים להקריבו, או מישגה
כלשהו שלא נהיה מוכנים לבערו?

(24 באפריל 1945)

על ממשלת קואליציה

אל ניהפך לשאננים בשל הצלחה. מצווים אנו לרסן את שאננותנו ולבקר בלי-הרף את ליקויינו, ממש כשם שמצווים אנו לרחוץ את פנינו או לשטוף את הרצפה בכל יום כדי לסלק את הלכלוך ולשמור על נקיונם.

(29 בנובמבר 1943)

"התארגנו ו"

ואשר לביקורת, אחוז בה בעוד מועד; אל תשקע בהרגל של השהיית ביקורת עד לאחר המעשה.

על שאלת הקואופרציה החקלאית (31 ביולי 1955)

למדנו מן השגיאות והתבוסות, הוספנו חוכמה והיטבנו לעסוק בעניינינו. קשה למפלגה פוליטית או לאדם יחיד להימנע משגיאות, אך שומה עלינו למעט בהן ככל האפשר. ומשנעשתה שגיאה עלינו לתקנה, ויפה שעה אחת קודם.

על הדיקטטורה הדמוקרטית של העם (30 ביוני 1949)

28. קונוניסטים

קומוניסט צריך להיות רחב-אופק ורחב-לב, מסור ופעיל, לראות בטובת המהפכה את עצם חייו ולכוף את האינטרסים האישיים שלו בפני אלה של המהפכה; בכל זמן ובכל אתר עליו לדבוק בעקרונות ולנהל מאבק ללא-ליאות נגד כל הרעיונות והמעשים הבלתי-נכונים, למען לכד וגבש את חיי המפלגה ולחזק את הקשרים בין המפלגה וההמונים; עליו להיות שקוד על המפלגה ועל ההמונים יותר מכל אדם אחר, ולהיות שקוד על אחרים יותר מאשר על עצמו. רק כך יוכל להיחשב כקומוניסט.

(7 בספטמבר 1937)

נגד הליבראליזם

כל אחד מחברינו צריך להגיע לכלל הבנה, שהמבחן העליון בדיבוריו ובמעשיו של קומוניסט הוא, אם תואמים הם את מיטב האינטרסים של העם וזוכים בתמיכת רובו המכריע של העם.

(24 באפריל 1945)

על ממשלת קואליציה

בשום זמן ובשום נסיבות אל ישים קומוניסט את ענייניו האישיים תחילה; עליו לכוף אותם בפני האינטרסים של

האומה ושל ההמונים. מכאן שהאנוכיות, הבטלנות, השחיתות, ורדיפת הפרסום, וכן הלאה, הם בזויים ביותר, ואילו חוסר-הפניות, העבודה במלוא המרץ, המסירות הגמורה לחובה הציבורית, ועבודה קשה ושקטה, ראויים לכבוד.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה
הלאומית (אוקטובר 1938)

קומוניסטים חייבים להיות נכונים בכל עת לקום למען האמת, משום שהאמת היא לטובת העם; קומוניסטים חייבים להיות נכונים בכל עת לתקן את שגיאותיהם משום ששגיאות הן נגד טובת העם.

על ממשלת קואליציה (24 באפריל 1945)

קומוניסטים חייבים תמיד להעמיק חקר בכל למה ומדוע של כל דבר, להפעיל את מוחם ולחשוב היטב בדבר, אם תואם הוא את המציאות ומבוסס כהלכה אם לאו; בשום פנים אל יהיו גרורים מוכי סנוורים ולא עבדים נרצעים.

הישירו את סגנון עבודת המפלגה (1 בפברואר 1942)

עלינו לעודד את החברים שיתנו דעתם על האינטרסים של השלם כולו. כל חבר מפלגה, כל ענף עבודה, כל דיבור וכל מעשה חייבים לנבוע מן האינטרס של המפלגה בכללותה; ואין אנו רשאים בשום פנים ואופן להפר את העקרון הזה.

שם

קומוניסטים חייבים לשמש דוגמה ומופת בהיותם מעשיים ומרחיקי-ראות כאחד. כי רק בהיותם מעשיים יכולים הם למלא אחר משימותיהם, ורק בהיותם מרחיקי-ראות יכולים הם למצוא דרכם ולא לתעות בדרך קדימה.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה
הלאומית (אוקטובר 1938)

הקומוניסטים צריכים להיות מרחיקי-ראות, מקריבי-עצמם, נמרצים, חסרי משוא-פנים בהערכת מצבים, יותר מכל אדם, ועליהם להישען על רוב ההמונים ולזכות בתמיכתם.

תפקידיה של המפלגה הקומוניסטית הסינית בתקופת
ההתנגדות ליפן (3 במאי 1937)

הקומוניסטים צריכים לשמש דוגמה בלימודים ; בכל עת מצווים הם להיות תלמידיהם של ההמונים ומוריהם כאחד.
מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה
הלאומית (אוקטובר 1938)

כל קומוניסט הפעיל בתנועות ההמונים צריך להיות ידידם של ההמונים ולא אדון עליהם, מורה בלתי-נלאה ולא פוליטיקאי ביורוקראטי.
שם

קומוניסטים חלילה להם להינתק אי-פעם מעל רובו של העם או להזניחם תוך כדי הנהגת חבורות מתקדמות קטנות בהתקדמות מבודדת ונחפזת ; עליהם לשקוד על חישול חוליות הדוקות בין האלמנטים המתקדמים לבין המוני העם. זאת הכוונה באומרנו : לחשוב במושגים של הרוב.
שם

אנחנו הקומוניסטים משולים לזרע וההמונים משולים לאדמה. בכל אשר נלך עלינו להתאחד עם העם, להכות שורש ולפרות בינותם.

על המו"מ של צ'ונגקינג (17 באוקטובר 1945)

אנחנו הקומוניסטים חייבים להיות מסוגלים להתלכד עם ההמונים בכל העניינים. אילו היו חברי מפלגתנו מבלים את כל חייהם בישיבה בחדרים ולא היו יוצאים לנוכח פני העולם ולמול הסערות, איזו טובה תצמח מהם לעם הסיני ? לא שום טובה, ואין לנו חפץ באנשים כאלה כחברי המפלגה. אנחנו הקומוניסטים חייבים לצאת ולהתמודד עם העולם ולהפליג נגד הסערה — העולם הגדול של מאבק ההמונים והסערה האדירה של מאבק ההמונים.

(29 בנובמבר 1943)

"התארגנו !"

תפקידם החלוצי המופתי של הקומוניסטים חשיבות ראשונה במעלה נודעת לו. הקומוניסטים בחיל-המסע-השמיני ובחיל-הרביעי-החדש צריכים לשמש דוגמה — להילחם בעוז, למלא אחר הוראות, לשמור על משמעת, לעשות עבודה פוליטית, ולטפח אחדות וסולידאריות פנימית.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה

(אוקטובר 1938)

הלאומית

קומוניסט לעולם לא יהא עקשן בדיעותיו או שתלטן; אל יחשוב שהוא מעולה בכל דבר ואחרים לא יצלחו לשום דבר; אל יסתגר לעולם בחדרו הקטן, אל יתרברב או יתהדר או יתנשא על זולתו.

נאום באסיפת הצירים של איזור הגבול שאנטי-קאנסווינגסיא (21 בנובמבר 1941)

הקומוניסטים צריכים להטות אוזן קשבת לדיעותיהם של אנשים מחוץ למפלגה ולהניח להם לומר את דבריהם. אם נכון מה שהם אומרים, עלינו לברך על כך, ועלינו ללמוד מנקודותיהם החזקות; ואם מוטעים הדברים, עלינו לתת להם לגמור את דבריהם ואחר כך להסביר להם את הדברים בסבלנות.

שם

יחסם של הקומוניסטים אל אנשים ששגו בעבודתם צריך להיות יחס של הסברה כדי לעזור להם להשתנות ולהתחיל מחדש, פרט לאלה שאין להם תקנה.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה הלאומית (אוקטובר 1938)

אנשים המפגרים מבחינה פוליטית, אל נא נבוז להם ואל נקל ראש בהם; עלינו לגלות להם ידידות, להתאחד עמם, לשכנע אותם ולעודדם לצעוד קדימה.

שם

29. קאדרים

כ די לערוב לכך שמפלגתנו וארצנו לא יחליפו את קלסתרם, לא זו בלבד שזקוקים אנו לקו נכון ולמדיניות נכונה; עלינו גם לאמן ולגדל מיליוני יורשים שימשיכו לשאת את משא המהפכה הפרוליטארית.

בניתוח האחרון תהיה השאלה של גידול ממשיכי-דרך למהפכה של הפרוליטריון תלויה בברירה: האם יימצאו או לא יימצאו אנשים שיוכלו להמשיך בדרך המהפכנית

המארקסיסטית-לניניסטית שפתח בה הדור הוותיק של מהפכנים פרוליטאריים; האם תישאר או לא תישאר מנהיגות מפלגתנו ומדינתנו בידיהם של מהפכנים פרוליטאריים, האם ימשיכו או לא ימשיכו צאצאינו לצעוד בדרך הנכונה שהותוותה על ידי המארקסיזם-לניניזם, או במלים אחרות, האם נוכל או לא נוכל למנוע בהצלחה את הופעתו של רביזיוניזם מסוגו של כרושצ'וב בסין. בקצרה, שאלה חשובה עד אין גבול היא זאת, עניין של חיים ומוות למפלגתנו ולארצנו. הרי זו שאלה בעלת חשיבות בסיסית לעניין המהפכה הפרוליטארית למאה השנים הבאות, לאלף ואף לעשרת אלפים שנה. נביאי האימפריאליזם, בהסתמכם על השינויים שחלו בברית-המועצות, תולים תקוות של "התפתחות שליווה" בדור השלישי או הרביעי של המפלגה הסינית. עלינו לנפץ לרסיסים נבואות אימפריאליסטיות אלה. מן הגבוהים שבארגונינו ועד לשורשי העשבים עלינו להקדיש תשומת-לב מתמדת לאימונם ולגידולם של ממשיכי דרך המהפכה.

מה הן הדרישות הנדרשות מאת ממשיכי-דרך ראויים לעניינינו המהפכני של הפרוליטריון?

עליהם להיות מארקסיסטים-לניניסטים אמיתיים ולא רביזיוניסטים כמו כרושצ'וב באדרת המארקסיזם-לניניזם. עליהם להיות מהפכנים המשרתים בכל לבבם ובכל מאוּדם את הרוב המכריע של עמה של סין ושל העולם כולו, ולא להיות כמו כרושצ'וב המשרת גם את האינטרסים של קומץ החברים בשכבה הבורגנית בעלת-הפריבילגיות בארצו וגם את האינטרסים של האימפריאליזם והריאקציה שמחוץ לארצו.

עליהם להיות מדינאים פרוליטאריים המסוגלים להתאחד עם הרוב המכריע ולעבוד יחד עמו. הם חייבים להתאחד לא רק עם אלה שמסכימים אתם, חייבים הם לדעת להתאחד גם עם אלה שחלוקים על דעותיהם, ואפילו עם אלה שהתנגדו להם לפנים ושהמציאות הוכיחה כי טעו. אך במיוחד חייבים הם לפקוח עיניהם על קארייריסטים וקושרי-

קשר כמו כרושצ'וב ולמנוע מאלמנטים גרועים כאלה את תפיסת מנהיגותה של המפלגה ושל המדינה בכל דרג שהוא. חייבים הם לשמש מופת ביישום הריכוזיות הדמוקראטית של המפלגה, לשלוט בשיטת המנהיגות לפי העקרון "מן ההמונים, אל ההמונים", ולטפח סגנון דמוקראטי ולדעת להטות אוזן להמונים. אל יהיו עריצים ככרושצ'וב הפוגעים בריכוזיות הדמוקראטית של המפלגה, המגיחים להתקפות פתע על חברים או פועלים באופן שרירותי ודיקטטורי.

חייבים הם להיות צנועים ונבונים ולהישמר מפני שחצנות וקוצר-רוח; עליהם להיות חדורים רוח של ביקורת-עצמית ואומץ-לב לתקן שגיאות וליקויים בעבודתם. לעולם אל יהיו כמו כרושצ'וב, מכסים על טעויותיהם ותובעים לעצמם את כל הזכות, תוך העברת האשמה אל אחרים.

ממשיכי הדרך לעניין המהפכני של הפרולטריון צצים ועולים במאבקים ההמוניים ומתחשלים בסערות הגדולות של המהפכה. חיוני הוא לנו לבחון קאדרים ולהעריכם, לבחור בממשיכי הדרך ולא לפם במרוצתו הארוכה של המאבק ההמוני.

מבוא לספר 'על הקומוניזם המדומה של כרושצ'וב
ולקחו ההיסטורי לגבי העולם (14 ביולי 1964)

ארגונינו המפלגתיים צריכים להתפשט על פני כל הארץ ועלינו לאמן ברוח תכליתית עשרות אלפי קאדרים ומאות מנהיגים ממדרגה ראשונה. אלה צריכים להיות קאדרים ומנהיגים הבקיאים במארקסיזם-לניניזם, מרחיקי-ראות מב-חינה פוליטית, בני-סמכא בעבודתם, מלאי רוח הקרבה עצמית, כשירים להתמודד עם בעיות בכוח עצמם, יציבים בתוך קשיים, ונאמנים ומסורים בשירות האומה, המעמד והמפלגה. על קאדרים ומנהיגים אלה מסתמכת המפלגה ליצירת קשריה עם החברים ועם ההמונים, ובסמכה על המנהיגות התקיפה שהיא נותנת להמונים יכולה המפלגה להצליח בהכנעת האוייב. קאדרים ומנהיגים כאלה צריכים להיות חופשיים מאנוכיות, הרואיזם אישי, הפגנתיות, עצ-לות, פאסיביות, וכיתתיות שחצנית, ועליהם להיות גיבורים

מעמדיים ולאומיים חסרי כל אנוכיות. אלה הן הסגולות וזה סגנון העבודה הנדרשים מן החברים, הקאדרים והמנהיגים שבמפלגתנו.

רכשו את ההמונים במיליוניהם לחזית הלאומית
המאוחדת האנטי־יפנית" (7 במאי 1937)

קאדרים הם גורם מכריע, לאחר שנקבע הקו הפוליטי.
לפיכך תפקידנו הלוחם הוא לאמן קאדרים חדשים במספרים גדולים באורח מתוכנן.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה
הלאומית (אוקטובר 1938)

אבן-הבוחן שצריכה לשמש את המפלגה הקומוניסטית במדיניות הקאדרים שלה היא, האם הקאדר הוא נמרץ ותקיף בביצוע הקו המפלגתי, שומר על המשמרת המפלגתית, קשור קשר הדוק להמונים, מסוגל להתמצא באופן עצמאי, פעיל, עובד קשה ובלתי-אנוכי — אם לאו. זה משמעו של הכלל "מינוי אנשים לפי מעלתם".

שם

נחוצ לקיים את שיטת השתתפות הקאדרים בעבודה יצרנית קולקטיבית. הקאדרים של מפלגתנו ושל מדינתנו הם עובדים רגילים, ולא שרים ואדונים היושבים על גביהם של בני העם. כשהם לוקחים חלק בעבודה יצרנית קולקטיבית שומרים הקאדרים על מגעים הדוקים, קבועים ונרחבים עם העם העובד. והרי זה מכשיר ראשי בעל חשיבות יסודית למשטר סוציאליסטי; מסייע הוא בידנו להתגבר על הביורוקרטיה ולמנוע רביזיוניזם ודוגמאטיזם.

מבוא בספר 'הקומוניזם המדומה של כרושצ'וב ולקחו
ההיסטורי לגבי העולם' (14 ביולי 1964)

עלינו לדעת כיצד להעריך קאדרים. אל לנו לצמצם את הערכתנו לתקופה קצרה או למאורע יחיד בחייו של קאדר, אלא יש לעיין בחייו ובעבודתו כשלימות. זאת היא השיטה העיקרית של הערכת קאדרים.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה
הלאומית (אוקטובר 1938)

עלינו לדעת כיצד לעשות שימוש ראוי בקאדרים. בסופו של ניתוח מתבטאת אחריותה של מנהיגות בשתי משימות ראשיות: לפתח רעיונות, ולהשתמש בקאדרים כראוי. עניינים כגון התוויית תכניות, קבלת החלטות, מתן הוראות והנחיות, כולם שייכים לקטיגוריה של "פיתוח רעיונות". כדי להוציא את הרעיונות לפועל עלינו לחשל את הקאדרים יחדיו ולעודדם לצאת לפעולה; דבר זה שייך לקטיגוריה של "שימוש בקאדרים כראוי".

שם

עלינו לדעת כיצד לטפח את הקאדרים כהלכה. יש דרכים שונות לעשות זאת.

ראשית, תנו להם הדרכה. פירוש הדבר, תנו להם יד ונפשית בעבודתם כדי שיהיה להם האומץ ליטול על עצמם אחריות, ובו-בזמן תנו להם הוראות בעיתוי נכון, באופן שיוכלו לעשות שימוש מלא ביוזמתם, בעודם מודרכים על ידי הקו הפוליטי של המפלגה.

שנית, העלו את רמתם. פירוש הדבר, חנכו אותם על-ידי מתן האפשרות ללמוד, באופן שיוכלו להרחיב את הבנתם העיונית ואת כושר העבודה שלהם.

שלישית, ערכו בדיקות על טיב עבודתם וסייעו להם לסכם את נסיונם, המשיכו בהישגיהם ותקנו את שגיאותיהם. המפקיד משימות מבלי לבדוק את ביצוען ושם לב רק לאחר שגיאות חמורות — אינו גוהג כשורה בטיפולו בקאדרים. רביעית, השתדלו בדרך כלל לנהוג אורח של שכנוע עם הקאדרים שעשו שגיאות, ועזרו להם לתקן את שגיאותיהם. שיטת מאבק יש-לנקוט אך ורק כלפי אלה ששוגים במישגים חמורים ואף על פי כן מסרבים לקבל הדרכה. כאן דרושה ביותר הסבלנות. טעות היא לכנות אנשים בשם "אופורטו-ניסטים" או "לערוך מאבקים" נגדם בחופזה.

חמישית, עזרו להם בקשייהם. כאשר קאדרים נתונים בקשיים, כתוצאה ממחלה, מצוקה כלכלית או צרות משפחתיות ואחרות, עלינו להקפיד על כך לדאוג להם כמיטב יכולתנו.

זאת איפוא הדרך לטפח את הקאדרים כהלכה.

שם

רק בתהליך של מאבק המוני, ולא בנפרד ממנו, יכולה להתהוות בהדרגה קבוצת הנהגה מאוחדת מבפנים וקשורה בהמונים קשר של ממש. בעצם התהליך של מאבק גדול לא יישאר על פי רוב ההרכב של קבוצת הנהגה ללא שינוי, ולא יכול להישאר ללא שינוי, במשך שלב ההתחלה, האמצע והסוף; הפעילים המתבלטים תוך כדי מאבק צריכים לעלות ולהתקדם, ולהחליף אותם חברים מקוריים בקבוצת ההנהגה שנופלים מהם בהשוואה או שהתנוונו.

כמה שאלות על שיטות של מנהיגות (1 ביוני 1943)

אם לא יהיו למפלגתנו קאדרים חדשים רבים מאד, שפועלים מתוך אחדות ושיתוף-פעולה עם הקאדרים הישנים, תיעצר התקדמותנו באמצע הדרך. על כן צריכים כל הקאדרים הישנים לקדם בברכה את החדשים בהתלהבות יתירה ולגלות להם דאגה וחיבה מקרב-לב. אמת, קאדרים חדשים יש להם מגרעות. הם לא נתנסו עדיין זמן רב במהפכה ואין להם נסיון, ובהכרח גם הביאו עמם אחדים מהם שרידים מן האידיאולוגיה הנפסדת של החברה הישנה, שרידי האידיאולוגיה של אינדיווידואליזם זעיר-בורגני. אולם אפשר להיפטר ממגרעות אלו בהדרגה על-ידי חינוך וחישול במהלך המהפכה. נקודת החוזק של קאדרים חדשים היא, כפי שאמר סטאלין, שהם רגישים רגישות חדה למה שחדש, ולפיכך נלהבים ופעילים הם במידה יתירה — ממש אותן סגולות שחסרות בחלק מן הקאדרים הוותיקים. קאדרים ותיקים וחדשים צריכים לכבד אלו את אלו, ללמוד איש מרעהו ולהתגבר על מגרעותיהם על-ידי לימוד שילמד כל אחד מנקודות החוזק של השני, על מנת להתאחד כאיש אחד בעניין המשותף ולהישמר מפני מגמות של בדלנות.

הישרו את סגנון עבודתה של המפלגה

(1 בפברואר 1942)

דאגתנו צריכה להיות נתונה לקאדרים לא-מפלגתיים כשם שהיא נתונה לקאדרים מפלגתיים. ישנם אנשים

מוכשרים רבים מחוץ למפלגה שאסור לנו להתעלם מהם. חובתו של כל קומוניסט היא להשתחרר מתכונת ההתבדלות וההתנשאות, ולעבוד היטב עם קאדרים לא-מפלגתיים, לסייע להם סיוע כן, להתייחס אליהם בחמימות-לב ובחביבות, ולגייס את יוזמתם למען ענייננו הגדול, ההתנגדות ליפן ושיקום האומה.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה
הלאומית (אוקטובר 1938)

30. נועד

העולם שלכם הוא, כשם שהוא שלנו, אבל בסופו של ניתוח לכם הוא. אתם הצעירים, מלאי המרץ והרעננות, שרויים עתה במלוא פריחת חייכם, כשמש לעת בוקר. תקוותנו תלויה בכם.

העולם שייך לכם. עתידה של סין שייך לכם.
הרצאה בפגישה עם סטודנטים ומתלמידים סיניים
במוסקבה (17 בנובמבר 1957)

עלינו לסייע בידי כל אנשינו הצעירים שיבינו כי ארצנו היא עדיין דלה וענייה, שאיננו יכולים לשנות מצב זה במהרה בימינו, ושרק על-ידי המאמצים המשותפים של דורנו הצעיר ושל כל בני עמנו העובדים במו ידיהם תוכל סין להיות חזקה ומשגשגת תוך כמה עשרות שנים. כינונו של משטרנו הסוציאליסטי פתח את הדרך המוליכה לחברה האידיאלית של העתיד, אך תרגומו של אידיאל זה לשפת המציאות דורש מאתנו עבודה מפרכת.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם
(27 בפברואר 1957)

רבים מבני נעורינו, כיוון שחסרים הם נסיון פוליטי וחברתי, אינם מסוגלים להבין את הניגוד בין סין הישנה והחדשה, ולא קל להם להבין הבנה מעמיקה את הקשיים והמצוקות שעברו על עמנו במאבק השתחררותם מדיכוי

האימפריאליסטים והריאקציונרים של הקואומינטאנג, או אף את התקופה הארוכה של עבודה מייגעת שדרושה עוד בטרם תוכל להיווסד חברה סוציאליסטית מאושרת. על שום כך חייבים אנו בכל עת לנהל חינוך פוליטי עירני ויעיל בקרב ההמונים, ולספר להם תמיד את האמת על כל הקשיים המתעוררים, וללבן עמם כיצד נתגבר עליהם.

סס

הצעירים הם הכוח הפעיל והחיוני ביותר שבחברה. הם הלהוטים ביותר ללמוד והפחות שמרניים במחשבתם. וכך הוא במיוחד בעידן הסוציאליזם. אנו תקווה שמוסדות המפלגה המקומיים במקומות השונים יסייעו למוסדות איגוד הנוער וישתפו עמם פעולה, ויעשו כמיטב יכולתם לתת ביטוי מלא ועשיר למרץ של בני נעורינו. אל להם למוסדות המפלגה לנהוג בהם באותו אופן כבכל אדם אחר, תוך התעלמות מסגולותיהם המיוחדות. כמובן, שומה על הצעירים ללמוד מן הזקנים ומשאר המבוגרים, ולחתור ככל יכולתם לעסוק בכל מיני פעילויות מועילות בהסכמתם.

הערת מבוא לחיבור "חטיבת מחץ של נוער בקואר פרטיב היצרני החקלאי מס' 9 בעידה הסינפינג, חבל צ'ונגשאן" (1955), בספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני, כרך ג'.

כיצד נוכל להעריך אם איש צעיר הוא מהפכן? כיצד נדע זאת? יש רק אבן-בוחן אחת, דהיינו אם מוכן הוא להתלכד עם ההמונים הרחבים של פועלים ואיכרים אם לאו; ואם הוא עושה כן למעשה. אם מגלה הוא נכונות כזאת ופועל על פיה ממש, הרי הוא מהפכן; אם לא, הרי הוא לא-מהפכן או מהפכן-נגד. אם היום הוא מתלכד עם המוני הפועלים והאיכרים, כי אז היום הוא מהפכן; אם יחדל מחר לעשות כן או הופך פניו לדכא את העם הפשוט, כי אז נהפך הוא ללא-מהפכן או למהפכן-נגד.

האוריינטאציה של תנועת הנוער (4 במאי 1939)

האינטלקטואלים נוטים תדיר להיות סובייקטיביים ואינ-דיווידואליסטיים, בלתי-מעשיים בחשיבתם והססנים בפעולה,

אלא אם כן יצללו בלב ונפש לתוך המאבקים המהפכניים
ההמוניים או יגמרו-אומר לשרת את האינטרסים של ההמונים
ולהתאחד עמם. על כן, אף על פי שגוש האינטלקטואלים
בסין יכול למלא תפקיד חלוצי או לשמש כחוליה מקשרת
עם ההמונים, לא כולם יישארו מהפכנים עד הסוף. מקצתם
ינטשו את שורות המהפכה ברגעים גורליים וייהפכו לפא-
סייבים, ואילו מיעוטם עלול אף להיות אויב המהפכה.
האינטלקטואלים יכולים להתגבר על מגרעותיהם רק במא-
בקים המוניים משך תקופה ארוכה.

המהפכה הסינית והמפלגה הקומוניסטית הסינית

(דצמבר 1939)

איגוד הנוער, מלבד שימשיך לפעול בתיאום עם המפלגה
בתפקידה המרכזי, צריך לעשות עבודה מיוחדת משלו
שתהא הולמת את קווי-האופי המיוחדים של הנוער. סין
החדשה צריכה לטפח את בני נעוריה ולגלות דאגה לגידולו
של הדור הצעיר. צעירים טרודים בלימודים ובעבודה, אבל
הם בגיל הגידול הגופני. לפיכך יש לתת את הדעת הן על
עבודתם ולימודיהם והן על גופש, ספורט ומנוחה.

נאום בקבלת פנים לנשיאות הקונגרס הלאומי השני

(30 ביוני 1953)

של איגוד הנוער

31. נשים

גבר בסין כפוף בדרך כלל לשררתן של שלושה
מערכות מרות (מרות פוליטית, מרות בית-האב, ומרות
דתית)... ואילו הנשים, המשועבדות גם הן לאותן שלושה
מערכות של מרות, משועבדות נוסף על כך גם לגברים
(מרות הבעל). ארבע מרויות אלו — פוליטית, בית האב,
דתית וגברית — הן התגלמות כל האידיאולוגיה והמשטר
הפיאודאלי-פאטריארכאלי; אלה הם ארבעת הכבלים העבים
אשר חובשים את העם הסיני, ובמיוחד את האיכרים.
תיארנו לעיל כיצד מיגרו האיכרים את מרותם הפוליטית

של בעלי-האחוזות בכפרים. מרותם הפוליטית של בעלי-
האחוזות היא עמוד-השדרה של כל שאר מערכות המרות.
לכשתנותן זאת, תתחיל להתמוטט גם מרות בית האב,
מרות הדת, ומרות הבעלים...

... מרות הבעלים תמיד היתה רופפת יותר בין האיכרים
העניים, כי מחמת הצרכים הכלכליים הוטל על נשותיהם
לעשות עבודה גופנית רבה, יותר מנשי המעמדות האמידים
יותר. לפיכך היו להן יותר השפעה ויותר כוח הכרעה
בענייני המשפחה. עם פשיטת-הרגל ההולכת וגוברת של
המשק הכפרי בשנים האחרונות כבר נתערער הבסיס לשלטון
הגברים בנשים. עם עליית תנועת האיכרים החלו הנשים
במקומות רבים לארגן איגודי נשים כפריים; ניתנה להן
ההזדמנות להרים את ראשיהן, ומרותו של הבעל הולכת
ורופפת מיום ליום. במלה אחת, כל האידיאולוגיה והמשטר
הפיאודאלי-פאטריארכאלי מט לנפול עם גידול כוחם של
האיכרים.

דו"ח על סקר תנועת האיכרים בחבל הונאן

(מארס 1927)

התאחדו והשתתפו בייצור ובפעילות פוליטית כדי לשפר
את מעמדם הכלכלי והפוליטי של הנשים.

כתובת לכתב העת 'נשים של סין החדשה', נדפסה

בחוברת הראשונה

(20 ביולי 1949)

הגנו על האינטרסים של נוער, נשים וילדים — סייעו
לסטודנטים פליטים צעירים, עזרו לנוער ולנשים להתארגן
כדי לקחת חלק ברמה שווה בכל העבודה המועילה למאמץ
המלחמה ולקידמה הסוציאלית, הבטיחו חופש הנישואין
ושוויון בין גברים ונשים, ותנו לצעירים ונוער חינוך
מועיל...

על ממשלת קואליציה

(24 באפריל 1945)

[בייצור החקלאי] תפקידנו הבסיסי הוא לתאם את השימוש
בכוח-העבודה בדרך מאורגנת, ולעודד נשים לעבוד עבודה
חקלאית.

מדיניותנו הכלכלית

(23 בינואר 1934)

לשם בנייתה של חברה סוציאליסטית גדולה נודעת חשיבות ראשונה במעלה להתעוררותן של נשים בהמוניהן כדי להצטרף לפעילות היצרנית. גברים ונשים צריכים לקבל תשלום שווה עבור עבודה שווה בייצור. שוויון אמיתי בין בני המינים יוגשם רק בתהליך התמורה הסוציאליסטית של החברה בכללותה.

הערת מבוא לחבור, "נשים יצאו לחזית העבודה" (1955), בספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני' כרך א'

עם השלמת מיבצע הקואופרציה החקלאית מוצאים עצמם קואופרטיבים רבים ללא כוח עבודה די-הצורך. מעתה דרוש לעורר את ההמון הגדול של נשים, שלא עבדו עד כה בשדות, שתתפוסנה את מקומן בחזית העבודה... נשותיה של סין הן מלאי עצום של כוח עבודה. מן המלאי הזה עלינו ליטול, במאבק לבניית ארץ סוציאליסטית גדולה.

הערת מבוא לחיבור "פתרון המחסור בעובדים על ידי התעוררות הנשים להשתתף בייצור" (1955), בספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני', כרך ב'

יש לאפשר לכל אשה שיכולה לעבוד שתתפוס את מקומה בחזית העבודה, לפי העקרון של תשלום שווה תמורת עבודה שווה. דבר זה צריך להיעשות בהקדם האפשרי.

הערת מבוא לחיבור "על הרחבת היקף עבודת הנשים בתנועה הקואופרטיבית החקלאית" (1955), בספר 'התקומה הסוציאליסטית בכפר הסיני', כרך א'

32. תרבות ואמנות

ב עולם של היום שייכות כל התרבות, כל הספרות וכל האמנות, למעמדות מסויימים, והן צמודות לקווים פוליטיים מסויימים. לאמיתו של דבר אין בנמצא אמנות לשם אמנות, אמנות העומדת מעל למעמדות, אמנות שהיא מנותקת מן הפוליטיקה או בלתי-תלויה בה, ספרות

ואמנות פרוליטארית הן חלק מכל העניין המהפכני הפרו-
ליטארי; הרי הן, כדבריו של לנין, ברגים וגלגלים במכלול
המנגנון המהפכני.
דברים בכנס ינאן על ספרות ואמנות (מאי 1942)

תרבות מהפכנית היא נשק מהפכני רב-עוצמה להמוני
העם הרחבים. היא מכשירה את הקרקע מבחינה אידיאולוגית
לפני בוא המהפכה, והיא חזית לחימה חשובה, ואף חיונית,
במערכה המהפכנית הכללית בעתות מהפכה.
על הדמוקראטיה החדשה (ינואר 1940)

כל ספרותנו ואמנותנו נועדו להמוני העם, ובראש ורא-
שונה לפועלים, לאיכרים ולחיילים; הן נוצרו למען הפועלים,
האיכרים והחיילים, ועומדות לשימושם.
דברים בכנס ינאן על ספרות ואמנות (מאי 1942)

עובדי הספרות והאמנות שלנו צריכים למלא אחר משימה
זאת ולהעתיק את מקום עומדם; עליהם לנוע בהדרגה לעבר
המחנה של הפועלים, האיכרים והחיילים, לעבר מחנה
הפרוליטריון; עליהם לצלול לתוך תוכם ממש, ולמעבה
המאבקים המעשיים, ותוך כדי כך לשקוד על לימוד
המארקסיזם והחברה. רק באורח זה תהיינה לנו ספרות
ואמנות שנועדו באמת לפועלים, לאיכרים ולחיילים, ספרות
ואמנות פרוליטאריות באמת.

שם

[מטרתנו היא] להבטיח שהספרות והאמנות תשתלבנה
היטב בתוך המכונה המהפכנית בכללותה כחלקים מרכיבים
ממנה, שהן תפעלנה ככלי נשק רבי-עוצמה לאיחודו של
העם ולחינוכו, ולהתקפה על האוייב והשמדתו, ושהן
תעזורנה לעם להילחם באוייב בלב אחד ובנפש אחת.

שם

בביקורת הספרות והאמנות יש שני קריטריונים, הפוליטי
והאמנותי...

ישנו הקריטריון הפוליטי וישנו הקריטריון האמנותי;
מהו היחס שבין השניים? אין לזהות פוליטיקה עם אמנות,
ואין לזהות השקפת עולם כוללת עם שיטה של יצירה

וביקורת אמנותית. כופרים אנו לא רק בקריטריון פוליטי מופשט ובלתי-ניתן לשינוי כלל, כופרים אנו גם בקריטריון אמנותי מופשט ובלתי-ניתן לשינוי כלל. אולם כל המעמדות בחברה מעמדית יעמידו תמיד את הקריטריון הפוליטי במקום הראשון ואת הקריטריון האמנותי במקום השני... אנחנו דורשים את אחדותן של הפוליטיקה והאמנות, אחדות התוכן והצורה, אחדות התוכן הפוליטי המהפכני ושלימות גבוהה ביותר של צורה אמנותית. יצירות אמנות שלקויות באיכותן האמנותית אין להן עוצמה, גם אם תהיינה מתקדמות ביותר מבחינה פוליטית. לפיכך מתנגדים אנו גם ליצירות אמנות בעלות השקפה פוליטית מוטעית וגם למגמת "סגנון של כרזה ושל סיסמה" שיכולה להיות נכונה בהשקפתה הפוליטית אך לקויה בכוחה האמנותי. בשאלות הספרות והאמנות עלינו לנהל מאבק בשתי חזיתות.

סס

יפרחו מאה פרחים ותתמודדנה מאה אסכולות, זאת מדיניותנו לעידוד ולטיפוח התקדמותם של האמנויות והמדעים ולהפרכת התרבות הסוציאליסטית בארצנו. צורות וסגנונות שונים באמנות צריכים להתפתח בחופשיות, ואס-כולות שונות במדע צריכות להתמודד בחופשיות. סבורים אנו כי השימוש באמצעים מינהליים כדי להטיל סגנון אמנותי מיוחד או אסכולת מחשבה מיוחדת ולאסור על אחרים יש בו משום גזק לצמיחתם של האמנויות והמדעים. שאלות של צודק ומוטעה באמנויות ובמדעים יש ליישב על ידי ויכוח חופשי בחוגים אמנותיים ומדעיים ועל-ידי עבודה מעשית בשטחים אלו. אין ליישב אותן בדרך צו וגזירה.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

צבא ללא תרבות הוא צבא אטום-מוח, וצבא אטום-מוח אינו יכול לנצח את האוייב.

החזית המאוחדת בעבודה התרבותית

(30 באוקטובר 1944)

33. לימודים

ב תוללנו את התמורה של הפיכת סין חקלאית מפגרת למדינה תעשייתית מפותחת נתקלים אנו בתפקידים קשים ומייגעים, ונסיוננו רחוק מלספק את צרכינו. על כן עלינו לשקוד על הלימודים.

נאום פתיחה בקונגרס הלאומי השמיני של המפלגה הקומוניסטית הסינית (15 בספטמבר 1956)

הנסיבות משתנות בלי הרף, והרוצה להתאים את חשיבתו לנסיבות החדשות צריך ללמוד. גם אלה שמיטיבים לתפוש את המארקסיזם, ושעומדים איתנים בעמדתם הפרוליטארית, חייבים להמשיך ללמוד, חייבים לסגל לעצמם את החדש ולעיין בבעיות חדשות.

נאום בוועידה הלאומית על עבודת ההסברה של המפלגה הקומוניסטית הסינית (12 במארס 1957)

אנחנו יכולים ללמוד את מה שלא ידוע לנו. אנחנו לא רק מיטיבים להרוס עולם ישן, אנחנו גם מיטיבים לבנות את החדש.

דו"ח למושב המליאה השני של הוועד המרכזי השביעי של המפלגה הקומוניסטית הסינית (5 במארס 1949)

ועכשיו, הנה שתיים הן הגישות השונות לגבי הלימוד מאחרים. אחת היא הגישה הדוגמאטית של העתקת הכל, בין אם זה מתאים לתנאים שלנו בין אם לאו. זה לא טוב. הגישה השנייה היא להשתמש בשכלנו וללמוד אותם דברים שהולמים את תנאינו, דהיינו לקלוט כל נסיון שהוא מועיל עבורנו. זאת הגישה שאנחנו צריכים לאמץ לנו.

על הטיפול הנכון בסתירות בקרב העם

(27 בפברואר 1957)

התיאוריה של מארקס, אנגלס, לנין וסטאלין ניתנת ליישום אוניברסאלי. אל נראה בה דוגמה, אלא מדריך לפעולה. לימוד איננו רק עניין של רכישת מונחים וביטויים גרידא, אלא של רכישת המארקסיזם-לניניזם כמדע של מהפכה. אין

זה רק עניין של הבנת החוקים הכלליים שגזרו מארקס, אנגלס, לנין וסטאלין מחקירתם הנרחבת בחיים המציאותיים ומנסיונם המהפכני, אלא של לימוד נקודת-הראות והשיטה בבדיקת בעיות ובפתרון.

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה
הלאומית (אוקטובר 1938)

אם יש בידנו תיאוריה נכונה ואנחנו מפטפטים עליה גרידא, מכניסים אותה למגירתה ואיננו מגשימים אותה הלכה למעשה, כי אז אין לתיאוריה זאת שום משמעות, גם אם טובה היא מאד כשלעצמה.

על המעש (יולי 1937)

צריכים אנו להתמחות בתיאוריה המארקסיסטית וליישם אותה, להיות בקיאים בה לתכלית האחת והיחידה של יישומה. אם תוכל ליישם את נקודת-ההשקפה המארקסיסטית-לניניסטית בהבהרת בעיה מעשית אחת או שתיים, ראוי אתה לשבח ולציון של הישג. ככל שתצליח לבהיר בעיות וככל שתעמיק ותקיף בהבהרה זו, כן יגדל הישגך.

הישירו את סגנון עבודת המפלגה (1 בפברואר 1942)

כיצד עלינו לקשר את התיאוריה המארקסיסטית-לניניסטית עם המעש של המהפכה הסינית? כדברי משל ידוע, על ידי ש"נקלע בחץ אל המטרה". כפי שהחץ מתייחס למטרה, כך מתייחסים המארקסיזם-לניניזם למהפכה הסינית. ברם, מקצת הברים "קולעים בלי מטרה", יורים בעלמה, ואנשים כאלה עלולים לגרום נזק למהפכה.

שם

האנשים המנוסים בעבודה צריכים להתחיל בלימוד התיאוריה ולקרוא קריאה רצינית; רק אז יעלה בידם לסכם ולהכליל את נסיונם ולהעלותו לדרגת תיאוריה, רק אז לא יטעו לראות בנסיונם החלקי אמת אוניברסאלית, ולא יגיעו לידי טעויות אמפיריציסטיות.

שם

קריאה היא לימוד, אך גם יישום הוא לימוד, וזה סוג הלימוד החשוב יותר, בעיקרו של דבר. שיטתנו הראשית

היא לימוד לוחמה על-ידי לוחמה. אדם שלא היתה לו הזדמנות לבקר בבית-ספר יכול גם הוא ללמוד לוחמה — יכול הוא ללמוד על-ידי שיילחם ממש. מלחמה מהפכנית היא מיבצע המונים; תדיר אין זו שאלה של לימוד הקודם למעשה, אלא של מעשה הקודם ללימוד, כי העשייה עצמה לימוד היא.

בעיות האסטרטגיה במלחמה המהפכנית הסינית

(3 בדצמבר 1936)

קיים פער בין האזרח הרגיל לבין החייל, אבל אין זאת חומת סין הגדולה ואפשר לסתום את הפירצה במהרה, והדרך לסתימתה היא לקיחת חלק במהפכה ובמלחמה. כשאומרים אנו, שלא קל ללמוד וליישם, כוונתנו היא שקשה ללמוד ביסודיות וליישם במיומנות. כשאומרים אנו, שאז-רחים יכולים ליהפך לחיילים במהרה, כוונתנו היא שלא קשה לעבור את המפתן. ולשם מיזוגן של שתי אמירות אלה נביא את המימרה הסינית. האומרת: "אין בעולם דבר קשה לאדם הטורח על כך". ("אין דבר העומד בפני הרצון"). לעבור את המפתן — אין זה קשה, וגם התמחות אפשרית היא, ובלבד שישקוד אדם על התפקיד ויטיב ללמוד.

שם

עלינו ללמוד לעשות עבודה כלכלית, ללמוד מכל היודעים כיצד, ולא חשוב מי הם. עלינו להוקירם כמורים, ללמוד מהם ביראת כבוד ובנאמנות. אסור לנו להעמיד פנים שאנחנו יודעים בשעה שאיננו יודעים.

על הדיקטטורה הדמוקרטית של העם (30 ביוני 1949)

ידיעה היא עניין של מדע, ושום רמייה או יוהרה אינם מותרים בה. מה שדרוש הוא היפוכם של אלה: יושר וענווה. על המעש

שאננות היא אויב הלימודים. לאמיתו של דבר לא נוכל ללמוד מאומה עד שלא נטהר עצמנו מן השאננות. גישתנו כלפי עצמנו צריכה להיות: "אין יודעים שובעה בלימודים", וכלפי אחרים "אין יודעים ליאות בהוראה".

מקומה של המפלגה הקומוניסטית הסינית במלחמה הלאומית

(אוקטובר 1938)

מקצת אנשים קראו כמה ספרים מארקסיסטיים, וחושבים את עצמם מלומדים למדי, אך מה שקראו לא חדר פנימה, לא היכה שורשים במוחותיהם, כך שאינם יודעים כיצד להשתמש בו, ורגשותיהם המעמדיים נשארו כפי שהיו בעבר. אחרים הם יהירים מאד, ומשלמדו כמה ביטויים מן הספר חושבים שהם "עצומים", והרי הם חצופים ביהירותם; אך כאשר מתרגשת סופה תופסים הם עמדה שונה מזאת של הפועלים ושל מרבית האיכרים. הם מתנדנדים בעוד הללו עומדים איתנים, הם מדברים בלב ולב והללו ליבם ופיהם שווים.

נאום בוועידה הלאומית לעבודת ההסברה, של המפלגה
הקומוניסטית הסינית (12 במארס 1957)

כדי לתפוש את המארקסיזם תפישה של ממש יש ללמדו לא רק מן הספרים אלא בעיקר תוך כדי מלחמת המעמדות, תוך כדי עבודה מעשית ומגע הדוק עם המוני הפועלים. לכשירכשו האינטלקטואלים שלנו, נוסף על קריאת כמה ספרים מארקסיסטיים, מעט הבנה על-ידי מגע הדוק עם המוני הפועלים והאיכרים, ומתוך עבודתם המעשית העצמית, נדבר כולנו בשפה אחת, לא רק השפה המשותפת של פאטריוטיזם והשפה המשותפת של המשטר הסוציאליסטי, כי אם אולי אפילו השפה המשותפת של השקפת העולם הקומוניסטית. כאשר יקרה הדבר, בוודאי נעשה כולנו עבודה טובה יותר.

שם

毛泽东主席的话
 是照耀我们前进的
 灯塔

למדו
 את
 כתביו
 של
 היושב ראש
 מאו
 לנו
 לאור
 תורתו
 ופעלו
 על פי
 הודאותיו
 לין פיאו

1952. 12. 27
 毛泽东主席的话